

การประเมินประสิทธิภาพแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่องด้านอู่ทกภัยในเขตนิคม
อุตสาหกรรมบางปะอิน

โดย

นายพัฒนเศรษฐ์ เทียนไสย์

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานวัตกรรมการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ปีการศึกษา 2559
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

การประเมินประสิทธิภาพแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่องด้านอุทกภัยในเขตนิคม
อุตสาหกรรมบางปะอิน

โดย

นายพัฒนเศรษฐ์ เทียนไสย์

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานวัตกรรมและการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ปีการศึกษา 2559
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

AN ASSESSMENT OF BUSINESS CONTINUITY PLAN OF FLOOD PREVENTION
OF FACTORIES IN BANG PA-IN INDUSTRIAL ESTATE

BY

MR. PHATTHANASED TIANSAI

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE
REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF MASTER OF SCIENCE

INNOVATIVE REAL ESTATE DEVELOPMENT
FACULTY OF ARCHITECTURE AND PLANNING
THAMMASAT UNIVERSITY

ACADEMIC YEAR 2016

COPYRIGHT OF THAMMASAT UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง

การค้นคว้าอิสระ

ของ

นายพัฒนเศรษฐ์ เทียนไสย์

เรื่อง

การประเมินประสิทธิภาพแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่องด้านอุทกภัยในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติ ให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (นวัตกรรมการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์)

เมื่อ วันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2560

ประธานกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุกุลพัฒน์ คุ้มไพศาล)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กองกฤษณ์ โตชัยวัฒน์)

กรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

(อาจารย์ ดร. ศิญาณี หิรัญสาตี)

คณบดี

(รองศาสตราจารย์ เฉลิมวัฒน์ ต้นตสวัสดิ์)

หัวข้อการการค้นคว้าอิสระ	การประเมินประสิทธิภาพแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่องด้าน อุทกภัยในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางปะอินจังหวัด พระนครศรีอยุธยา
ชื่อผู้เขียน	นายพัฒนเศรษฐ์ เทียนไสย์
ชื่อปริญญา	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา/คณะ/มหาวิทยาลัย	นวัตกรรมการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กองกฤษณ์ โตชัยวัฒน์
ปีการศึกษา	2559

บทคัดย่อ

จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีโอกาสเกิดความเสี่ยงด้านอุทกภัยอยู่ในระดับสูง เนื่องจากลักษณะภูมิประเทศเป็นพื้นที่ลุ่มทำน้ำที่รองรับน้ำ ผลกระทบจากวิกฤติการณ์อุทกภัยนำมาซึ่งความเสียหายแก่ทุกภาคส่วนและเป็นปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญต่อภาคอุตสาหกรรม โดยเฉพาะนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน ซึ่งมีขนาดและจำนวนเงินลงทุนมากที่สุดในจังหวัด มหาอุทกภัยในปี พ.ศ. 2554 ทำให้นิคมอุตสาหกรรมบางปะอินเกิดความเสียหายมูลค่ามหาศาล ส่งผลต่อการเติบโต ทางเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ โรงงานอุตสาหกรรมหลายแห่งต้องหยุดการผลิตปิดกิจการหรือย้ายฐานการผลิตไปยังแหล่งอุตสาหกรรมอื่น แต่ก็มีจำนวนหนึ่งที่สามารถฟื้นฟูให้กลับสู่สภาวะปกติและดำเนินกิจการต่อไปได้ การวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาผลกระทบและความเสี่ยงด้านอุทกภัยต่อธุรกิจ ตลอดจนศึกษาและประเมินประสิทธิภาพแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่องด้านอุทกภัยของนิคมอุตสาหกรรมบางปะอินและโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการภายในนิคมฯ โดยการสัมภาษณ์ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ ระดับผู้จัดการฝ่ายขึ้นไป จำนวน 10 คน ผู้วิจัยได้เลือกผู้ให้ข้อมูลจากรายการโรงงานภายในนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า ความเสี่ยงด้านอุทกภัยมีผลกระทบต่อธุรกิจในระดับสูง ส่งผลให้เกิดการหยุดชะงักของการดำเนินงานมากกว่า 3 วัน แต่ผู้ให้ข้อมูลต่างเชื่อมั่นในระบบการป้องกันน้ำท่วมและการจัดการของนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน โดยแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Plan: BCP) ด้านอุทกภัยในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางปะอินในภาพรวมมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นงบประมาณ การจัดเตรียมอุปกรณ์สำรอง/ทรัพยากรที่จำเป็นการซ่อมแผน และการทบทวน/ปรับปรุงแผน มี

ประสิทธิภาพอยู่ในระดับสูง ในขณะที่การจัดตั้งทีมงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้าน BCP เป็นการเฉพาะ การกำหนดโครงสร้างหน้าที่ ความรับผิดชอบที่ชัดเจน และการสร้างแรงจูงใจ มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับต่ำ ทั้งนี้ การสื่อสารเป็นปัญหาสำคัญที่สุดที่ทำให้การดำเนินงานตามแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจมีประสิทธิภาพลดลง ดังนั้น จึงควรจัดทำแผนแม่บทหรือแผนที่ยุทธศาสตร์เพื่อเชื่อมโยงการบริหารจัดการเชิงบูรณาการร่วมกันของทุกภาคส่วน

คำสำคัญ: การประเมินประสิทธิภาพ, แผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ, อุทกภัย, นิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน

Independent Study Title	AN ASSESSMENT OF BUSINESS CONTINUITY PLAN OF FLOOD PREVENTION OF FACTORIES IN BANG PA-IN INDUSTRIAL ESTATE
Author	Mr. Phatthanased Tiansai
Degree	Master of Science
Major Field/Faculty/University	Innovative Real Estate Development Architecture and Planning Department Thammasat University
Independent Study Advisor	Assistant Professor Kongkoon Tochaiwat, Ph.D.
Academic Years	2016

ABSTRACT

Ayutthaya province has a high likelihood of flood risk resulted from the topography, it is a lowland area that serves to support water. The impact of the flood crisis which caused serious damage to all sector and be a major risk for industrial sector, especially Bang Pa-In Industrial Estate, which is the largest size and investment in the province. Due to the flood in 2011, the Bang Pa-In Industrial Estate was greatly consequences, a huge amount of damage that affected to the overall economic growth in the country. Many factories have to pause their production processes temporarily, several factories closed down or moved to other industrial bases, however, there are factories remained at the Bang Pa-In Industrial Estate, due to they can be rehabilitated to continue their business. This research is a qualitative base research, aims to study impacts and risks of floods on businesses including assess the efficiency of business continuity plan of flood prevention of Bang Pa-In Industrial Estate and the selected factories in the said area. The researcher employed the interviewees selection methods, and chose 10 qualified interviewees, who respond for the business continuity plan, from manager level up, then interviewed them by using structured interview. Finally, analyzing data by qualitative content analysis.

The results revealed that flood risk has a high impact on the business, resulted in a disruption of operations over 3 days, but the informants are confident in the flood protection

and management systems of Bang Pa-in Industrial Estate. Overall, business continuity plan for flood in Bang Pa-in Industrial Estate has efficiency in a medium level except budgeting, preparation of necessary equipment or resources, rehearsal and review or revision of plans have efficiency in a high level, while establishing a dedicated BCP team, structure of responsibilities and motivation have efficiency in a low level. In addition, communication is the most important problem that has made the implementation of the business continuity plan less effective. Therefore, a master plan or strategic map should be prepared to link the integrated management of all sectors.

Keywords: Efficiency Assessment, Business Continuity Plan, Flood, Bang Pa-in Industrial Estate

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาเป็นอย่างสูงจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กองกฤษ โตชัยวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุกฤษพัฒน์ คุ่มไพศาล ประธานกรรมการสอบ และอาจารย์ ดร. ศิญาณี หิรัญสาลี กรรมการสอบที่ได้อุทิศเวลาให้คำปรึกษาและคำแนะนำในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ตลอดจนการเอาใจใส่ติดตามความคืบหน้าของงาน จนส่งผลให้ผู้ศึกษาทำการค้นคว้าอิสระแล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนดผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทั้ง 3 ท่านไว้ ณ ที่นี้ด้วย และขอขอบพระคุณผู้ให้ข้อมูลทุกท่านที่เสียสละเวลาในการให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการค้นคว้าอิสระในครั้งนี้

ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชานวัตกรรมการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาอันเป็นประโยชน์แก่ผู้ศึกษา ขอขอบคุณเพื่อน ๆ MIRED 8 ทุกคนที่คอยร่วมมือ สนับสนุนช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจให้กันและกันมาตลอดระยะเวลา 2 ปีที่ผ่านมา

สุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ และทุกคนในครอบครัวที่ช่วยส่งเสริมและให้กำลังใจเพื่อผลักดันให้ผู้ศึกษาประสบความสำเร็จอีกก้าวหนึ่ง หากการค้นคว้าอิสระนี้เกิดประโยชน์ประการใด ผู้ศึกษาขอมอบความดีนี้ให้กับบุคคลต่าง ๆ ตามที่ได้กล่าวถึงข้างต้น

นายพัฒนเศรษฐ์ เทียนไสย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(3)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญตาราง	(9)
สารบัญภาพ	(10)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	2
1.4 ขั้นตอนการศึกษา	5
1.5 กรอบแนวคิดในการศึกษา	5
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
1.7 นิยามศัพท์	6
บทที่ 2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผล	7
2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพ	11
2.3 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Planning)	13

2.4 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ	16
2.5 กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และองค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน (International Standards Organization: ISO) ที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร ความเสี่ยง	18
2.6 อุทกภัยในประเทศไทย	22
2.7 แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัยของนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน	26
2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	32
2.9 สรุป	34
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	37
3.1 การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูล	37
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	38
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	47
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	47
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
4.1 นิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน	49
4.2 โรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการภายในนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน	51
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	68
5.1 สรุปผลการศึกษา	68
5.2 การอภิปรายผลการศึกษา	70
5.3 ข้อจำกัดในการศึกษา	70
5.4 ข้อเสนอแนะ	71
รายการอ้างอิง	73

ภาคผนวก	77
ภาคผนวก ก รายชื่อและข้อมูลของโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการในนิคม อุตสาหกรรมบางปะอิน	78
ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์	83
ภาคผนวก ค บทความทางวิชาการ	90
ประวัติผู้เขียน	98

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 พื้นที่ภูน้ำท่วมในปี พ.ศ. 2554 จำแนกตามเดือน	25
3.1 เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพของแผนบริหารต่อเนื่องทางธุรกิจ	39
4.1 ผลกระทบและความเสี่ยงด้านอุทกภัยต่อธุรกิจ: กลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็กถึงขนาดกลาง	53
4.2 ผลกระทบและความเสี่ยงด้านอุทกภัยต่อธุรกิจ: กลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่	53
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่องด้านอุทกภัย: กลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็กถึงขนาดกลาง	56
4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่องด้านอุทกภัย: กลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่	60
4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นประสิทธิภาพแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่องด้านอุทกภัย	65

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 แผนที่ตั้งโรงงานอุตสาหกรรมในนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	4
1.2 กรอบแนวคิดในการศึกษา	5
2.1 เชื้อนป้องกันน้ำท่วมของนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน	27
2.2 ระบบระบายน้ำของนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน	28
2.3 สถานีสูบน้ำของนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน	28
2.4 ไดอะแกรมความสัมพันธ์ของการดำเนินงานด้านการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจตามระดับองค์กร	36
3.1 ขั้นตอนในการดำเนินการศึกษา	48
5.1 การบริหารจัดการเชิงบูรณาการ	71

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นจังหวัดที่มีศักยภาพทางภูมิศาสตร์ เนื่องจากอยู่ใกล้กรุงเทพมหานคร และเป็นศูนย์กลางในการขนส่งทั้งทางบกและทางน้ำ อีกทั้งในปัจจุบันยังเป็นแหล่งการลงทุนภาคอุตสาหกรรม อันดับต้น ๆ ของประเทศ เนื่องจากเป็นที่ตั้งของนิคมอุตสาหกรรมหลายแห่ง อาทิ นิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน นิคมอุตสาหกรรมสหรัตนนคร นิคมอุตสาหกรรมบางหว้า (ไฮเทค) ปัจจุบันจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นจังหวัดที่มีบทบาทในเชิงการผลิตและมีผลิตภัณฑ์มวลรวมเป็นอันดับ 4 ของประเทศ (<http://www.osmnorthcentral1.go.th/ayutthaya/economic> สืบค้นเมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2560) และภาคอุตสาหกรรมยังถือเป็นแหล่งรายได้หลักของจังหวัด โดยมีอุตสาหกรรมการผลิตที่สำคัญ ได้แก่ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เคมีภัณฑ์ พลาสติก เครื่องมือแพทย์ ชิ้นส่วนรถยนต์ ซึ่งมีความสอดคล้องกันระหว่างรูปแบบอุตสาหกรรมและการขยายเมืองจากศูนย์กลาง คือ กรุงเทพมหานคร อันเนื่องมาจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติและแผนพัฒนาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จึงมีแนวโน้มที่จะมีการพัฒนาและขยายพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นอีกในอนาคต

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีโอกาสเกิดความเสี่ยงด้านอุทกภัยอยู่ในระดับสูง อันเป็นผลมาจากลักษณะภูมิประเทศเป็นพื้นที่ลุ่มทำหน้าที่ยังรองรับน้ำ ผลกระทบจากวิกฤติการณ์อุทกภัยนำมาซึ่งความเสียหายแก่ทุกภาคส่วนและเป็นปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญต่อภาคอุตสาหกรรม โดยเฉพาะนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน ซึ่งเป็นนิคมที่มีขนาดและจำนวนเงินลงทุนมากที่สุดในจังหวัดมหอุทกภัย ในปี พ.ศ. 2554 เป็นภาวะอุทกภัยลักษณะน้ำท่วมขังซึ่งเกิดจากฝนตกหนักต่อเนื่องเป็นเวลานาน ระบบการระบายน้ำที่ไม่ดี รวมถึงปริมาณน้ำสะสมจำนวนมากที่ไหลบ่าในแนวระนาบจากที่สูงไปยังที่ต่ำ เป็นเหตุให้นิคมอุตสาหกรรมบางปะอินมีพื้นที่ถูกน้ำท่วมคิดเป็นร้อยละ 100 ของพื้นที่ทั้งหมด โรงงานอุตสาหกรรม จำนวน 90 แห่ง ซึ่งประกอบกิจการภายในนิคมฯ ได้รับความเสียหายคิดเป็นมูลค่าประมาณ 60,000 ล้านบาท โดยมีแรงงานได้รับความเดือดร้อนประมาณ 60,000 คน (ไทยรัฐออนไลน์, 2554) ส่งผลต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ (บริษัท ที่ดินบางปะอิน จำกัด, 2556) แต่นิคมอุตสาหกรรมบางปะอินได้ทำการซ่อมแซมและฟื้นฟูให้กลับมาอยู่ในสภาวะปกติ ซึ่งต่างจากนิคมอุตสาหกรรมและสวนอุตสาหกรรมอื่น ๆ ที่มีแนวโน้มในการดำเนินอุตสาหกรรมต่อในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาลดลง โรงงานอุตสาหกรรมหลายแห่งในนิคมอุตสาหกรรมบางปะอินต้องหยุดการผลิต บางแห่งถึงกับต้องปิดกิจการลง บางแห่งย้ายฐานการผลิตไปยังแหล่งอุตสาหกรรมอื่น แต่ก็มีจำนวนมากที่สามารถฟื้นฟูกิจการให้กลับสู่สภาวะปกติและดำเนินกิจการต่อไปได้ ซึ่งล้วนสูญเสียทั้งงบประมาณและเวลา (มณฑา ประณูทรรพาล, 2555)

จะเห็นได้ว่า จากปัญหาอุทกภัยที่เกิดขึ้น ส่งผลให้หลายบริษัทไม่สามารถดำเนินธุรกิจได้ซึ่งนอกจากจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินแล้ว การหยุดชะงักของธุรกิจก็ทำให้บริษัทไม่มียอดขายเป็นระยะเวลาหลายเดือนติดต่อกัน การที่ไม่สามารถส่งมอบงานให้ลูกค้าได้ตรงตามเวลา อาจทำให้เสียลูกค้าประจำ และส่วนแบ่งการตลาดได้ แนวทางการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Management: BCM) และการจัดทำแผนรองรับการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง (Business Continuity Planning: BCP) จึงเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจ เนื่องจากช่วยบรรเทาความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับองค์กร บ่งชี้สาเหตุของความเสียหาย ทำให้องค์กรสามารถแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และเหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ ตลอดจนเสริมสร้างภาพลักษณ์ขององค์กรในด้านของการบริหารจัดการที่ดี (Good Governance) ซึ่งจะสร้างความมั่นใจต่อนักลงทุนและลูกค้าได้

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมุ่งศึกษาและประเมินประสิทธิภาพของแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่อง (Business Continuity Plan: BCP) ด้านอุทกภัยของนิคมอุตสาหกรรมบางปะอินและโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการในนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน เพื่อเสนอแนวทางในการจัดทำแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่องสำหรับรองรับความเสี่ยงจากอุทกภัยที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 เพื่อศึกษาผลกระทบและความเสี่ยงด้านอุทกภัยต่อธุรกิจของนิคมอุตสาหกรรมบางปะอินและโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการในนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน

1.2.2 เพื่อศึกษาและประเมินประสิทธิภาพของแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่อง (Business Continuity Plan: BCP) ด้านอุทกภัยของนิคมอุตสาหกรรมบางปะอินและโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการในนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษานี้ ผู้ศึกษาทำการศึกษาและประเมินประสิทธิภาพของแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่อง (Business Continuity Plan: BCP) ด้านอุทกภัยของนิคมอุตสาหกรรมบางปะอินและโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการในนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน ภายใต้แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการประเมินประสิทธิภาพการจัดการและการวางแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Planning) โดยทำการศึกษาระยะก่อนเกิดเหตุเท่านั้น

1.3.2 ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูล

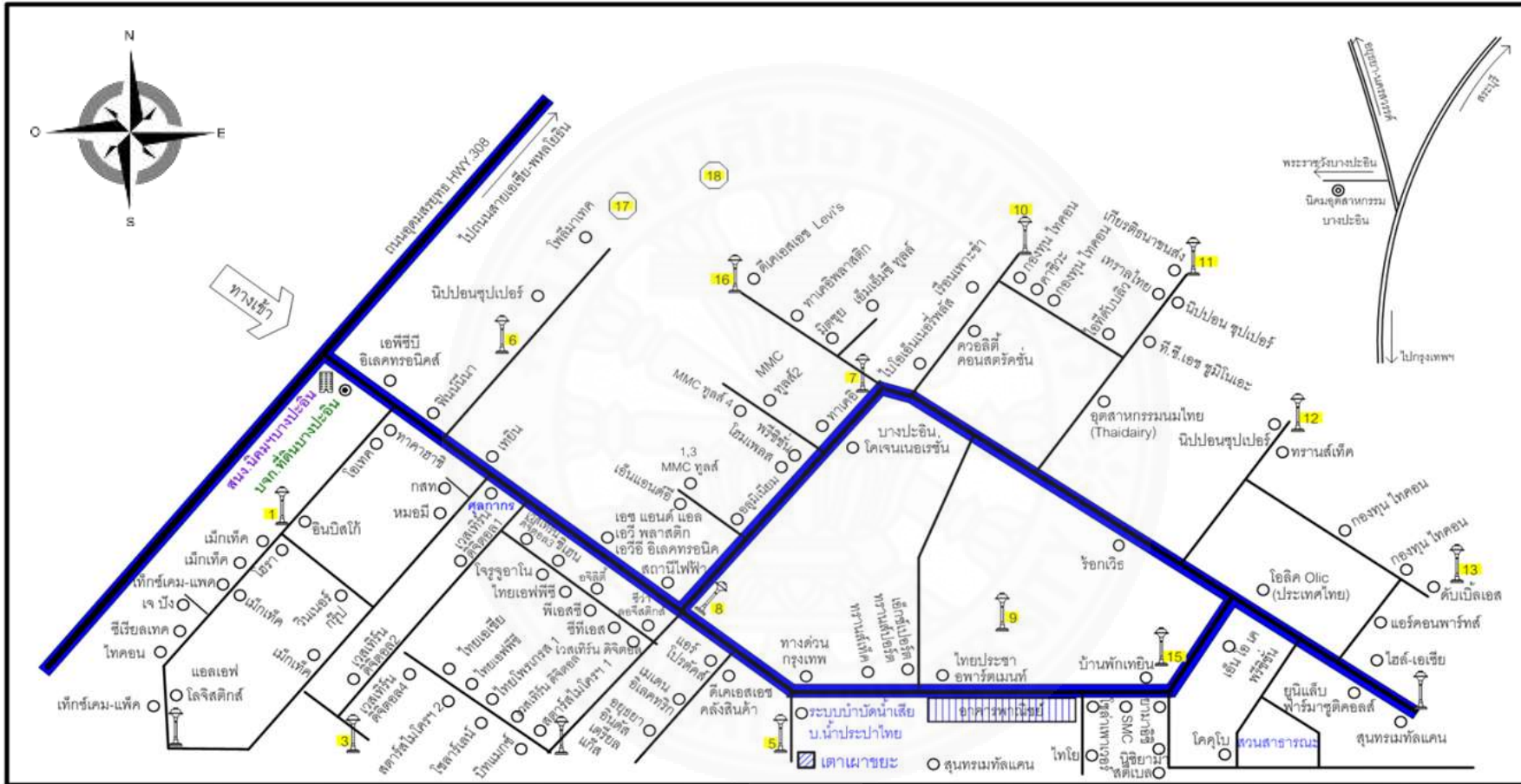
การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาทำการศึกษาและประเมินประสิทธิภาพของแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่อง (Business Continuity Plan: BCP) ด้านอุทกภัยของนิคมอุตสาหกรรมบางปะอินและโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการในนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน โดยทำการศึกษาและทบทวนวรรณกรรมจากตำรา บทความทางวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสัมภาษณ์ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจระดับผู้จัดการฝ่ายขึ้นไป ของนิคมอุตสาหกรรมบางปะอินและโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการในนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน โดยใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview)

1.3.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาทำการศึกษาและประเมินประสิทธิภาพของแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่อง (Business Continuity Plan: BCP) ด้านอุทกภัยของนิคมอุตสาหกรรมบางปะอินและโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการในนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน โดยกำหนดพื้นที่ในการศึกษา คือ นิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน ตั้งอยู่เลขที่ 139 หมู่ 2 ตำบลคลองจิก อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เฉพาะเขตอุตสาหกรรมทั่วไป พื้นที่ 1,172 ไร่ และเขตประกอบการเสรี พื้นที่ 165 ไร่

1.3.4 ขอบเขตด้านเวลา

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาทำการศึกษาและประเมินประสิทธิภาพของแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่อง (Business Continuity Plan: BCP) ด้านอุทกภัยของนิคมอุตสาหกรรมบางปะอินและโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการในนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน ระหว่างเดือนตุลาคม 2559-เดือนพฤษภาคม 2560

หมายเหตุ. บริษัท ที่ดินบางปะอิน จำกัด, 2556.

ภาพที่ 1.1 แผนที่ตั้งโรงงานอุตสาหกรรมในนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

1.4 ขั้นตอนการศึกษา

1.4.1 ทำการศึกษาและทบทวนวรรณกรรมจากเอกสาร ตำรา บทความทางวิชาการ และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.4.2 ออกแบบวิธีการศึกษา

1.4.3 ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจระดับผู้จัดการฝ่ายขึ้นไปของนิคมอุตสาหกรรมบางปะอินและโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการในนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน

1.4.4 ทำการวิเคราะห์ข้อมูล

1.4.5 ทำการสรุปผลการศึกษาและอภิปรายผล

1.4.6 นำเสนอผลการศึกษา

1.5 กรอบแนวคิดในการศึกษา

ภาพที่ 1.2 กรอบแนวคิดในการศึกษา

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ทราบผลกระทบและความเสี่ยงด้านอุทกภัยต่อธุรกิจของนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน และโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการในนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน

1.6.2 ทราบข้อมูลและประสิทธิภาพของแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่อง (Business Continuity Plan: BCP) ด้านอุทกภัยของนิคมอุตสาหกรรมบางปะอินและโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการในนิคมฯ

1.6.3 ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบแนวทางในการจัดทำแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่อง (Business Continuity Plan: BCP) ที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.7 นิยามศัพท์

1.7.1 การประเมินประสิทธิภาพ หมายความถึง กระบวนการเก็บข้อมูล ตีความ บันทึก และใช้ข้อมูลในการหาจุดเด่นและจุดด้อยเพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ ซึ่งมุ่งหวังถึงผลสำเร็จอันเกิดจากการดำเนินการโดยการใช้ทรัพยากรอย่างเกิดประโยชน์สูงสุด

1.7.2 แผนบริหารธุรกิจต่อเนื่อง (Business Continuity Planning: BCP) หมายความถึง เอกสารที่รวบรวมขั้นตอนและข้อมูลซึ่งทำให้องค์กรพร้อมที่จะนำไปใช้เมื่อเกิดอุบัติเหตุ เพื่อให้สามารถดำเนินการในกิจกรรมหรือกระบวนการหลักในระดับที่กำหนดไว้ มุ่งเน้นกระบวนการที่จำเป็นต้องปฏิบัติ กำหนดบทบาทหน้าที่ชัดเจน มีการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง สามารถเข้าใจได้ง่าย กระชับ มีการทดสอบและปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ

1.7.3 อุทกภัย หมายความถึง ภัยอันตรายที่เกิดจากน้ำท่วม หรือจากการไหลเอ่อของน้ำ จากฝั่งแม่น้ำลำธาร หรือทางน้ำ เข้าท่วมพื้นที่ซึ่งโดยปกติแล้วไม่ได้อยู่ใต้ระดับน้ำ หรือเกิดจากสาเหตุการสะสมน้ำในพื้นที่และระบายออกไม่ทันจึงทำให้พื้นที่ปกคลุมด้วยน้ำ

1.7.4 นิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน หมายความถึง พื้นที่ประกอบอุตสาหกรรมซึ่งตั้งอยู่เลขที่ 139 หมู่ 2 ตำบลคลองจิก อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เฉพาะเขตอุตสาหกรรมทั่วไป พื้นที่ 1,172 ไร่ และเขตประกอบการเสรี พื้นที่ 165 ไร่

1.7.5 โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) หมายถึง ความถี่ของการเกิดเหตุการณ์ ความเสี่ยงด้านอุทกภัยขององค์กรผู้ให้ข้อมูล

1.7.6 ผลกระทบของความเสียหายต่อธุรกิจ (Consequence) หมายถึง ความรุนแรงของเหตุการณ์ ความเสี่ยงที่หากเกิดขึ้นแล้วจะส่งผลกระทบต่อองค์กรในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านการเงิน ชื่อเสียงและภาพลักษณ์ขององค์กร ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของบุคลากรในองค์กร และประสิทธิผลของการดำเนินงาน

บทที่ 2

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้ศึกษาทำการศึกษาและรวบรวมข้อมูลทำการศึกษาและทบทวนวรรณกรรมจากตำรา บทความทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผล
- 2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพ
- 2.3 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Planning)
- 2.4 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ
- 2.5 กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และองค์การระหว่างประเทศว่าด้วยมาตรฐาน (International Standards Organization: ISO) ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยง
- 2.6 อุทกภัยในประเทศไทย
- 2.7 แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัยของนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน
- 2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.9 สรุป

2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผล

2.1.1 ความหมายของการประเมินผล

การประเมินผล (Assessment) หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ของการสังเคราะห์ข่าวสารเกี่ยวกับบุคคล ซึ่งนำไปสู่การประเมินคุณค่าตามสถานการณ์ของบุคคลนั้น เพื่อให้สามารถ อธิบายและเข้าใจบุคคลนั้นได้ดีขึ้น (Brown, 1983: 15)

การประเมินผล (Assessment) หมายถึง การมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งหนึ่งสิ่งใด การตัดสินความเพียงพอของสิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือการตัดสินคุณค่าของสิ่งหนึ่งสิ่งใด (Shertzer & Linden, 1979: 13)

การประเมินผล (Assessment) หมายถึง การตัดสินความสอดคล้องต้องกันระหว่างการปฏิบัติกับวัตถุประสงค์ (Mehrens & Lehman, 1984: 5)

การประเมินผล (Assessment) หมายถึง กระบวนการค้นหาหรือตัดสินหรือคำนวณของบางสิ่งบางอย่าง โดยใช้มาตรฐานของการประเมิน รวมทั้งการตัดสินโดยอาศัยเกณฑ์ภายในและ/หรือเกณฑ์ภายนอก (Good, 1973: 220)

กล่าวโดยสรุป การประเมินผล (Assessment) จะใช้ในความหมายของการหาคำตอบเกี่ยวกับรูปแบบและวิธีการในการวัดความสำเร็จของการดำเนินการใด ๆ

2.1.2 แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการประเมินผล

การประเมินในความหมายของการวัดผลมีการพัฒนาไปตามหลักการทางวิทยาศาสตร์ของการวัด เน้นในด้านความเป็นปรนัยในเชิงประจักษ์ ความเที่ยงตรงของการวัด ความเป็นมาตรฐานของเครื่องมือที่ใช้วัด ตลอดจนการใช้สถิติวิเคราะห์ในเชิงปริมาณเพื่อหาข้อสรุป รวมทั้งการค้นหาเกณฑ์มาตรฐานเพื่อการเปรียบเทียบ

Rossi (1982) ได้กล่าวว่า การประเมินเป็นการประยุกต์ใช้ระเบียบวิธีทางสังคมเพื่อตัดสินและพัฒนาโครงการด้านการวางแผนและการติดตามประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโครงการทางสังคม รวมถึงการศึกษาความเปลี่ยนแปลงในการนำนโยบายและแผนงานไปปฏิบัติ

Suchman (1967) ได้กล่าวว่า กระบวนการประเมินเป็นกระบวนการต่อเนื่องทางสังคม ซึ่งเกี่ยวข้องระหว่างกิจกรรมที่จะถูกประเมินกับคุณค่าส่วนบุคคลของผู้ประเมิน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ร่วมกับการตัดสินใจเชิงอัตนัยซึ่งซ่อนเร้นอยู่ในตัวบุคคลที่ไม่สามารถขจัดให้หมดสิ้นไปได้

2.1.3 ชนิดของการประเมินผล

การประเมินผลสามารถทำได้หลายระดับ (Owen: 1993) ดังนี้

(1) การประเมินการวางแผน การวางแผนเป็นกิจกรรมที่สำคัญในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาองค์กรและการพัฒนาโครงการ การวางแผนจะช่วยในกระบวนการกำหนดทรัพยากรและการกำหนดกิจกรรม ในกระบวนการวางแผนจึงต้องการหาแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นและกำหนดระเบียบหรือวิธีการของการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง จนกว่าจะบรรลุวัตถุประสงค์และสามารถชี้ความสัมพันธ์ของระยะเวลาที่ผ่านมาในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต

(2) การประเมินโครงการ โดยทั่วไปกระบวนการวางแผนที่สำคัญ คือ การกำหนดโครงการ โดยทำการระบุทรัพยากรและเป้าหมายที่ต้องการ ดังนั้น โครงการจึงต้องกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินงานอย่างเป็นขั้นเป็นตอนและสอดคล้องสัมพันธ์กัน การประเมินผล โครงการ จึงหมายรวมถึงกระบวนการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอข้อมูล ในลักษณะ ที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจในการปรับปรุงโครงการ

(3) การประเมินนโยบาย นโยบายเป็นสิ่งที่เลือกปฏิบัติและนำมาใช้เป็นแผนในการดำเนินงาน จึงเป็นเครื่องมือชี้ไปสู่การตัดสินใจในอนาคต นโยบายจึงประกอบด้วยเป้าประสงค์ที่ต้องการ

และแนวทางการพัฒนาอย่างกว้าง การประเมินนโยบายสามารถทำได้หลายระดับ ได้แก่ การประเมินการกำหนดนโยบาย การพัฒนาโครงการ และการดำเนินกิจกรรมของโครงการ

(4) การประเมินองค์กร การประเมินผลองค์กรมีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการดำเนินงาน และผลผลิตหรือผลงานขององค์กรนั้น ดังนั้น การประเมินองค์กรจึงมีลักษณะของการประเมินประสิทธิภาพ และประสิทธิผลการดำเนินงานขององค์กร

(5) การประเมินผลผลิต การประเมินผลผลิตที่พบมาก คือ ในโรงงานอุตสาหกรรมซึ่งมีการประเมินผลผลิตที่ผลิตจากโรงงานต่าง ๆ ว่ามีคุณภาพเป็นอย่างไร จึงจำเป็นต้องกำหนดเกณฑ์มาตรฐานที่ทุกคนยอมรับ แล้วทำการรวบรวมข้อมูลตามเกณฑ์นั้นๆ ก่อนที่จะประเมินว่าผลผลิตใดตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้มากที่สุด และนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการตัดสินใจพัฒนาและทำการลงทุนต่อไป

2.1.4 แบบจำลองการประเมิน

แบบจำลองการประเมินของสคริฟเวน (Scriven's Evaluation Ideologies and Model) ในปี ค.ศ. 1967 สคริฟเวน ได้ให้นิยามคำว่า การประเมินไว้ในบทความชื่อ "The Methodology of Evaluation" ว่า "เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวมข้อมูล การตัดสินใจเลือกใช้เครื่องมือเพื่อเก็บข้อมูล และการกำหนดเกณฑ์ประกอบในการประเมิน" เป้าหมายการประเมิน คือ การตัดสินคุณค่าให้กับกิจกรรมที่ต้องการประเมิน โดยการประเมินแบ่งเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

(1) การประเมินระหว่างดำเนินการ (Formative Evaluation) เป็นการประเมินงาน กิจกรรมที่บ่งชี้ถึงข้อดีและข้อจำกัดที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินงานนั้นๆ ผลจากการประเมินสามารถนำไปใช้เพื่อการพัฒนางานให้ดีขึ้น จึงเรียกรูปแบบการประเมินดังกล่าวว่าการประเมินเพื่อการปรับปรุง

(2) การประเมินผลรวม (Summative Evaluation) เป็นการประเมินเมื่อกิจกรรมเสร็จสิ้นลง เพื่อเป็นตัวบ่งชี้ถึงคุณค่าความสำเร็จของกิจกรรมหรือเป็นแนวทางในการดำเนินงานหรือกิจกรรมที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน จึงเรียกรูปแบบการประเมินประเภทนี้ว่าการประเมินสรุปรวม

ในการประเมินผลการดำเนินงานหรือกิจกรรม ต้องพิจารณาสิ่งสำคัญ 2 ประการ คือ

(1) การประเมินเกณฑ์ภายใน (Intrinsic Evaluation) เป็นการประเมินเกี่ยวกับคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล รวมทั้งคุณภาพของคุณลักษณะของการดำเนินงาน เช่น เป้าหมาย โครงสร้าง วิธีการ ตลอดจนทัศนคติของบุคลากรที่รับผิดชอบในการดำเนินงาน ความเชื่อจากสาธารณชน รวมทั้งข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน

(2) การประเมินความคุ้มค่า (Payoff Evaluation) เป็นการประเมินในส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของงาน กิจกรรม หรือสิ่งอื่นๆ แต่การประเมินในลักษณะนี้เป็นการประเมินผลกระทบหรือซึ่งเป็นผลที่มีต่อผู้รับบริการจากการดำเนินงาน การประเมินความคุ้มค่าให้ความสนใจเกี่ยวกับผลของงานหรือโครงการที่ให้ผู้รับบริการ

โมเดลซีบีในการประเมินของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam's CIPP Model) ในปี ค.ศ. 1971 สตัฟเฟิลบีมและคณะ ได้เขียนหนังสือเกี่ยวกับการประเมิน ชื่อ “Educational Evaluation and Decision Making” ซึ่งแสดงแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินดังกล่าวได้รับการพัฒนาจนเป็นที่ยอมรับในปัจจุบัน สตัฟเฟิลบีม ได้นิยามคำว่า การประเมิน ว่าหมายถึง กระบวนการของการระบุ หรือกำหนดข้อมูลที่ต้องการ รวมถึงการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำข้อมูลที่จัดเก็บมาแล้ว มาจัดทำให้เกิดเป็นสารสนเทศที่มีประโยชน์เพื่อนำเสนอสำหรับใช้เป็นทางเลือกประกอบการตัดสินใจ สตัฟเฟิลบีม ได้แบ่งการประเมินออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

(1) ประเมินบริบทหรือสภาพแวดล้อม (Context Evaluation) เป็นการประเมินก่อน ที่จะลงมือดำเนินการโครงการ มีจุดมุ่งหมายเพื่อกำหนดหลักการและเหตุผล รวมทั้งพิจารณาความจำเป็น การชี้ประเด็นปัญหา ตลอดจนการพิจารณาความเหมาะสมของเป้าหมาย

(2) การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินความเหมาะสม ความเพียงพอของทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินงาน ตลอดจนแผนและเทคโนโลยีของการดำเนินงาน

(3) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อหาข้อบกพร่องของการดำเนินงานโครงการ เป็นการหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการพัฒนางาน รวมทั้งบันทึกเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นไว้เป็นหลักฐาน

(4) การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นจากการทำโครงการกับเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของโครงการ รวมทั้งการพิจารณาใน ประเด็นของการยุบ เลิก ขยาย หรือปรับเปลี่ยนโครงการ

Gregory Morwood (1998) ได้กำหนดตัดชี้วัดที่จะบอกถึงประสิทธิภาพของแผนธุรกิจ ต่อเนื่องจากเป้าประสงค์หลักของแผน คือ กลับมาดำเนินธุรกิจให้เร็วที่สุดและได้รับความเสียหายทางธุรกิจ น้อยที่สุด โดยได้ตั้งเป้าประสงค์ขึ้น 2 หัวข้อ คือ

- (1) การตอบสนองต่อสภาวะวิกฤตและสถานการณ์ภัยพิบัติ ประกอบด้วย
 - ความพร้อมของผู้มีหน้าที่รับผิดชอบช่วยเหลือขณะเกิดเหตุการณ์
 - ผู้รับผิดชอบรู้หน้าที่ของตนเอง
 - ความสามารถควบคุมทรัพยากร
 - การเดินทางของข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ
 - ระยะเวลาในการจัดการปัญหาที่เหมาะสม
 - การประสานงานผู้บริหารระดับสูงเป็นไปตามระยะเวลาที่เหมาะสม
 - การประสานงานกับลูกค้าเป็นไปตามระยะเวลาและข้อมูลที่เหมาะสม
 - การประสานงานกับหน่วยงานภายนอกเป็นไปตามระยะเวลาที่เหมาะสม
 - การประสานงานกับผู้ผลิตรายอื่น (Supplier) เป็นไปตามระยะเวลาที่เหมาะสม

- การประสานงานกับสื่อ เป็นไปตามเวลาที่ถูกต้องและข้อมูลที่ไม่ส่งผลกระทบต่อองค์กร

(2) การติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย

- การแจ้งด่วน (Call-Out-Tree)
- ระยะเวลาในการตอบสนอง
- ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบรู้หน้าที่ในการติดต่อสื่อสาร

2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพ

2.2.1 ความหมายของประสิทธิภาพ

John D. Millet (1954: 4) ได้ให้ทัศนะที่เกี่ยวกับประสิทธิภาพไว้ว่า ประสิทธิภาพหมายถึง ผลการปฏิบัติงานที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจแก่มวลมนุษย์และให้ผลกำไรจากการปฏิบัติงาน

Herbert A. Simon (1960: 80) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับประสิทธิภาพไว้คล้ายคลึงกับ Millet คือ พิจารณาวางานที่มีประสิทธิภาพสูงสุดนั้น ให้ดูจากความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำเข้า (Input) กับ ผลผลิต (Output) ที่ได้รับออกมา เพราะฉะนั้นตามทัศนะนี้ประสิทธิภาพจึงเท่ากับผลผลิตลบด้วยปัจจัยนำเข้า ซึ่งในกรณีเป็นการบริการของราชการและองค์กรของรัฐ ก็ควรบอกความพึงพอใจของผู้รับบริการเข้าไปด้วย

Peeterson and Plowan (อ้างถึงในกนกกรัตน์ คุ่มบัว, 2542: 18) ได้กล่าวถึง ความหมายของคำว่าประสิทธิภาพในการบริหารงานด้านธุรกิจในความหมายอย่างแคบว่า หมายถึง การลดต้นทุนในการผลิต และในความหมายอย่างกว้างหมายรวมถึงคุณภาพ (Quality) ของการมีประสิทธิผล (Effectiveness) และความสามารถ (Competence and Capacity)

ติน ปรัชญาพฤธี และไกรยุทธ ธีรตยาสินันท์ (2537: 12-14) ได้ให้ความหมายของประสิทธิภาพไว้ซึ่งอาจแบ่งได้เป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ คือ (1) ประสิทธิภาพจากแง่มุมของค่าใช้จ่าย หมายถึง การใช้ต้นทุนน้อยกว่าผลลัพธ์หรือการใช้ต้นทุนอย่างคุ้มค่าหรือการทำให้มากขึ้นโดยมีการสูญเสียน้อยลง (2) ประสิทธิภาพจากแง่มุมของกระบวนการการบริหาร หมายถึง การทำงานด้วยวิธีการหรือเทคนิคที่สะดวกสบายกว่าเดิมหรือทำงานด้วยความรวดเร็วหรือการทำงานที่ถูกต้องตามระเบียบขั้นตอนของทางราชการ และ (3) ประสิทธิภาพจากแง่มุมของผลลัพธ์ หมายถึง การทำงานที่มีผลกำไรหรือการทำงานให้ทันเวลาหรือการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพหรือการสร้าง ความพึงพอใจให้เกิดขึ้นในบรรดาข้าราชการด้วยกันหรือการทำงานให้สัมฤทธิ์ผล

ภิญโญ สาธร (2539: 24) กล่าวว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง การกระทำให้เกิดรายได้สูงสุดแต่มีรายจ่ายต่ำสุด ซึ่งผู้บริหารจะเป็นผู้ตัดสินใจในการกระทำต่าง ๆ โดยคำนึงถึงความพึงพอใจของผู้ร่วมงานด้วย

อนันท์ งามสะอาด (2551: 1) อธิบายว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง กระบวนการ ดำเนินงาน ที่มีลักษณะดังนี้ (1) ประหยัด (Economy) ได้แก่ ประหยัดต้นทุน (Cost) ประหยัดทรัพยากร (Resources) และประหยัดเวลา (Time) (2) เสร็จทันตามกำหนดเวลา (Speed) และ (3) คุณภาพ (Quality) โดยพิจารณาทั้งกระบวนการตั้งแต่ปัจจัยนำเข้า (Input) หรือวัตถุดิบ กระบวนการผลิต (Process) และผลผลิต (Output)

กล่าวโดยสรุป ประสิทธิภาพ หมายถึงความถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายที่องค์กรได้ตั้งไว้ ภายในเวลาที่กำหนด โดยใช้ทรัพยากรอย่างเกิดประโยชน์ และสร้างความพึงพอใจสูงสุด

2.2.2 หลักการบริหารจัดการงานที่มีประสิทธิภาพ

Edgar L, Morphet (อ้างถึงใน จันทรานี สงวนนาม, 2536: 14) ได้เสนอหลักการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพไว้ 12 ประการ ดังนี้

- (1) การมีผู้บริหารเพียงคนเดียวในองค์กร
- (2) การมีจุดมุ่งหมายขององค์กรที่ชัดเจนและเป็นเอกภาพเดียวกัน
- (3) การมีเอกภาพในการบังคับบัญชา
- (4) มีการกระจายอำนาจและความรับผิดชอบให้แก่ผู้ร่วมงาน
- (5) มีการแบ่งฝ่ายงานและบุคลากรผู้รับผิดชอบให้เฉพาะเจาะจง
- (6) มีการกำหนดมาตรฐานการทำงานที่ชัดเจน
- (7) มีการมอบหมายการควบคุมดูแลที่เหมาะสม
- (8) มีความมั่นคงในเสถียรภาพการดำเนินงาน
- (9) เปิดโอกาสให้มีการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ ในองค์กร
- (10) สามารถทำให้คนในองค์กรเกิดความรู้สึกอบอุ่นใจและปลอดภัย
- (11) มีการยอมรับนโยบายส่วนบุคคลที่มีความสามารถ
- (12) มีการประเมินผลการปฏิบัติงานทั้งในส่วนบุคคลและองค์กร

Richard Beckhard (อ้างถึงใน อนุกุล เขียงพุกษาวัลย์, 2535: 23) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบขององค์กรที่มีประสิทธิภาพไว้ดังนี้

- (1) ทั้งระบบ ทุกระบบ ทุกคน ทำงานโดยมีเป้าหมายตามแผน
- (2) รูปแบบต้องกำหนดตามวัตถุประสงค์
- (3) การตัดสินใจอยู่ที่ผู้ที่มีข้อมูลดีที่สุด มิใช่ตามลำดับชั้นรับผิดชอบ
- (4) วัดผู้บังคับบัญชาด้วยผลงานของหน่วยงาน

- (5) การสื่อสารที่ดีเยี่ยม
 - (6) ความร่วมมือระหว่างบุคคลและระหว่างกลุ่ม
 - (7) มีความขัดแย้งทางความคิดสูง แต่ปัญหาระหว่างบุคคลน้อย
 - (8) มีค่านิยมในการให้ความช่วยเหลือกัน
 - (9) คนในองค์กรพัฒนาตนเองตลอดเวลาในการทำให้องค์การที่มีประสิทธิภาพ
- พะยอม แก้วกำเนิด (2532: 2) ได้เสนอกลยุทธ์การทำงานให้ประสิทธิภาพไว้ดังนี้
- (1) ควรศึกษาหรือวิเคราะห์นโยบายเพื่อเป็นหลักหรือแนวทางปฏิบัติที่สำคัญ
 - (2) ควรมีวัตถุประสงค์และแผนงานที่ชัดเจน สอดคล้องกับนโยบาย
 - (3) ควรเลือกแนวทางการปฏิบัติโดยใช้เทคนิควิธีที่มุ่งวัตถุประสงค์ของงานและใช้ทรัพยากรให้ประหยัดที่สุด
 - (4) การติดตาม ควบคุม และนิเทศการปฏิบัติงาน
 - (5) ควรให้บุคลากรปฏิบัติงานเป็นทีมและให้เข้ารับการอบรมตามภารกิจของงาน
 - (6) ควรปฏิบัติงานและประสานแนวคิดเพื่อสนับสนุนให้งานสำเร็จตามวัตถุประสงค์
 - (7) ควรมีการประเมินผล
 - (8) ควรมีการพัฒนางาน
 - (9) ควรมีการเผยแพร่ผลงาน รายงาน และประชาสัมพันธ์

2.3 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Planning)

2.3.1 ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Planning)

แผนบริหารธุรกิจต่อเนื่อง (Business Continuity Plan) หมายถึง แผนในการบริหารธุรกิจให้ยังคงดำเนินต่อไปได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่หยุดชะงัก ในภาวะที่ต้องประสบกับสถานการณ์ที่ไม่ปกติ ไม่ว่าจะ เป็นภัยที่มาจากปัจจัยภายนอกและภายในที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินธุรกิจ

การวางแผนธุรกิจต่อเนื่อง เป็นการพัฒนาความสามารถขององค์กรในการกลับมาดำเนินธุรกิจเมื่อประสบภาวะวิกฤตหรือภัยพิบัติ รวมทั้งการรับมือความเสี่ยงต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการจัดทำแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่อง ต้องกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนโดยใช้เกณฑ์การจัดลำดับความสำคัญของสินค้าหรือบริการหลักขององค์กร และกำหนดขอบเขตโดยคำนึงถึงความจำเป็นทางธุรกิจและปัจจัยแวดล้อมอื่น ๆ รวมทั้งกำหนดผู้รับผิดชอบดำเนินกิจกรรม ซึ่งจะทำหน้าที่ทดสอบและประเมินแผน โดยใช้สถานการณ์จำลอง เช่น สถานการณ์น้ำท่วม ไฟไหม้ การลอบวางระเบิด เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อ

ทดสอบประสิทธิภาพและปรับปรุงแผนให้เหมาะสมสำหรับการใช้งานจริง (แผนบริหารความต่อเนื่อง ศูนย์สารสนเทศและส่งเสริมการเกษตร หน้า 15-38)

ขั้นตอนในการจัดทำแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่อง (BCP)

- (1) ประเมินความเสี่ยงของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้
- (2) วิเคราะห์ถึงผลกระทบทางธุรกิจและรวบรวมข้อมูล
- (3) วางกลยุทธ์รองรับสถานการณ์ต่าง ๆ และระบุทรัพยากรที่ต้องการในการฟื้นฟูและแก้ไขสถานการณ์
- (4) ประชุมเพื่อสรุปผล ซึ่งผลสรุปจะชี้ให้เห็นถึงสิ่งที่ระบบในปัจจุบันจะสามารถจัดสำรองเพื่อรองรับสถานการณ์ฉุกเฉิน เทียบกับความต้องการของแต่ละหน่วยงาน และความสามารถที่องค์กรจะสำรองให้ได้ในอนาคต
- (5) จัดทำสัญญากับผู้ให้บริการต่าง ๆ เพื่อสำรองการบริการและจัดหาทรัพยากรที่ต้องการในช่วงเกิดวิกฤติ
- (6) จัดอบรมผู้เกี่ยวข้องและฝึกซ้อมเพื่อทดสอบแผนเพื่อหาข้อบกพร่องและทำการแก้ไขปรับปรุง

สิ่งสำคัญของการทำแผนที่มีประสิทธิภาพ คือ ต้องทราบว่าหน่วยงานที่สนับสนุนในขณะเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินนั้น มีศักยภาพเพียงใด การร่วมมือและให้ข้อมูลกันในการทำแผนจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง (แผนบริหาร ความต่อเนื่อง BCP สำนักปลัดกระทรวงคมนาคม สำนักงานรัฐมนตรี) (The Disaster Recovery Handbook 2010) (อนุวัตร หอมรสสุคนธ์ มี.ค. 2548)

2.3.2 แผนบริหารธุรกิจต่อเนื่องในสถานะฉุกเฉินสำหรับอุตสาหกรรม

เนื่องจากปัจจุบันมีปัจจัยความเสี่ยงหลากหลายรูปแบบทั้งภายในและภายนอกองค์กรซึ่งรวมถึงภัยธรรมชาติต่าง ๆ และภัยจากการกระทำของมนุษย์ การจัดทำแผนรองรับการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่องหรือแผนสำรองการทำงานในภาวะฉุกเฉิน (Business Continuity Plan: BCP) คือ การวางแผนการบริหารจัดการธุรกิจ เพื่อให้สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่องในเหตุการณ์ที่ไม่ฉุกเฉินต่าง ๆ จึงเข้ามามีบทบาทที่สำคัญต่อการดำเนินธุรกิจ นอกจากจะช่วยป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายต่อทรัพย์สิน ข้อมูลภายในองค์กร โอกาสในการสร้างรายได้ และผลกระทบต่าง ๆ ต่อองค์กรแล้ว ยังมีส่วนเสริมสร้างภาพลักษณ์ขององค์กรในด้านของการบริหารจัดการที่ดี สร้างความมั่นใจต่อลูกค้าและนักลงทุนได้ แต่ทั้งนี้ต้องยอมรับว่าแผน BCP ไม่สามารถป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นได้ครบถ้วนทั้งหมด และยังคงมีข้อจำกัดและการทำแผน BCP อาจจะทำให้มีรายจ่ายเพิ่มในหลายด้าน

2.3.3 การเตรียมแผนรองรับการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง

ปัจจุบันมาตรฐานการทำแผนรองรับการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง BS25999 ซึ่งกำหนดโดยสถาบัน Business Standard Institute (BSI) ในปี ค.ศ. 2007 และมีสำนักงานใหญ่อยู่ในประเทศอังกฤษ

โดยปัจจุบันมาตรฐาน BS25999 อยู่ในขั้นตอนการอนุมัติและพัฒนาของ International Organization for Standard (ISO) เพื่อตั้งเป็นมาตรฐานสากล ISO/FDIS 22301 ซึ่งสามารถนำมาแบ่งเป็นขั้นตอนในการเตรียมแผนการดำเนินงานได้ ดังนี้

(1) การวิเคราะห์ผลกระทบทางธุรกิจและประเมินความเสี่ยง (Business Impact Analysis: BIA and Risk Assessment) เริ่มจากการประเมินความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นจากสถานการณ์ที่จะส่งผลกระทบต่อธุรกิจ โดยลำดับความสำคัญจากการวัดมูลค่าที่จะได้รับความเสียหาย ตัวอย่างเช่น เครื่องจักร รถยนต์ วัตถุดิบ และสินค้า เป็นต้น

(2) การออกแบบแผนวิธีป้องกันและการสร้างแผนฟื้นฟูหลังจากประสบภัย (Solution Design and Creating a Disaster Recovery Plan) หลังจากวิเคราะห์ความเสี่ยงแล้ว จึงนำผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นมาออกแบบแผนป้องกันและการสร้างแผนฟื้นฟูหลังจากประสบภัย ซึ่งวิธีการป้องกันของอุตสาหกรรมการผลิตสามารถแบ่งออกได้เป็นหลายส่วน ในส่วนของทรัพย์สินภายในโรงงาน คือ การเคลื่อนย้ายเครื่องจักรและขนย้ายวัตถุดิบไปที่ที่ปลอดภัย โดยอาจจะเช่าคลังสินค้าในบริเวณที่ปลอดภัย เพื่อป้องกันในส่วนของทรัพย์สิน โดยเฉพาะต่อเหตุการณ์น้ำท่วม ที่จะทำให้ทรัพย์สินเสียหายทั้งหมด ซึ่งจะต้องดำเนินการล่วงหน้าก่อนเกิดอุทกภัย เพราะเส้นทางลำเลียงสินค้าอาจจะตัดขาดจากภัยน้ำท่วม ถึงแม้ว่าตัวอุตสาหกรรมผลิตบางแห่งอาจจะไม่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์โดยตรง แต่ในทางอ้อม ถ้าผู้ผลิตสินค้าและวัตถุดิบประสบภัย ทำให้ขาดวัตถุดิบในการผลิต ผู้ประกอบการผลิตอาจจะวางแผนในการหาผู้ผลิตวัตถุดิบอื่นชั่วคราว หรือปรับเปลี่ยนเป็นการจัดซื้อจัดจ้างจากหลายแหล่ง เพื่อป้องกันสินค้าและวัตถุดิบขาดตลาด แต่ผู้ประกอบการอาจจะต้องเปลี่ยนส่วนประกอบบางส่วน ในส่วนของการป้องกันคลังสินค้า ควรมีคลังสินค้าสำรองเพื่อกระจายความเสี่ยงต่อเหตุการณ์ และในด้านการจัดเก็บข้อมูล แนะนำให้จ้างบริษัทเอกชนมาช่วยเก็บสำรองข้อมูลสำหรับกรณีฉุกเฉิน

(3) การดำเนินการ (Implementing) หลังจากออกแบบแผน BCP แล้วจะต้องเริ่มปฏิบัติตาม เพื่อใช้ในการวัดประสิทธิภาพของแผนที่ได้วางเอาไว้ พร้อมทั้งตรวจสอบและปรับให้เข้ากับองค์กร ทั้งในเรื่องของคุณภาพของแผนและผลของแผนสำรอง นอกจากนี้ยังต้องกระจายให้พนักงานทุกคนมีส่วนร่วมเข้าใจในแผนและสามารถปฏิบัติได้ โดยอาจจะมีการจัดอบรมทำความเข้าใจกับพนักงาน

(4) การทดสอบและระดับการยอมรับขององค์กร (Testing & Organization Acceptance) หลังจากเริ่มดำเนินการตามแผน BCP ครบทุกขั้นตอนแล้วจะต้องมีการทดสอบและวัดผลของแผนดำเนินการว่าสามารถปฏิบัติได้ตามแผนและจุดประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งแผนจะสามารถประสบผลสำเร็จได้หรือไม่ ขึ้นอยู่กับการวิเคราะห์ผลกระทบที่ครอบคลุมการออกแบบแผนการป้องกันและฟื้นฟูให้ตรงตามเป้าหมาย รวมไปถึงการปฏิบัติที่ครบถ้วนตามที่ได้วางแผนไว้ ซึ่งการปฏิบัติทั้งหมดจะต้องทำตามและให้เข้ากับระดับการทำงานที่องค์กรได้ตั้งไว้หรือบางบริษัทอาจจะตั้งไว้ ตามข้อตกลงที่ทำไว้กับลูกค้าในเรื่องการส่งมอบสินค้า

(5) การบำรุงรักษาและทบทวน (Maintenance and Reviewing) การบำรุงรักษาซึ่งตรวจสอบข้อมูลในการจัดทำแต่ละขั้นตอน พร้อมทั้งฝึกอบรมบุคลากรให้เข้าใจถึงปัญหาและแผนป้องกัน นอกจากนี้หมั่นทดลองและตรวจสอบแนวทางการป้องกันเป็นประจำทุกปี เพื่อให้แผนการดำเนินการพร้อมสำหรับปฏิบัติเสมอ และเพื่อเป็นแนวทางพัฒนาปรับปรุงให้ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป (ศุภชัยวิชัยกสิกรไทย, 26 มีนาคม 2555)

2.4 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ

2.4.1 ความหมายของการจัดการ

Peter Drucker (1954) ได้ให้คำนิยามคำว่าจัดการไว้ว่า การจัดการ หมายถึง ศิลปะในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกับผู้อื่น

Gregg Russell T. ได้ให้ความหมายของคำว่าจัดการไว้ในปี 1957 ว่าเป็นกระบวนการทั้งหมดของการใช้ทรัพยากรที่เตรียมไว้อย่างเหมาะสม คือ คน เงิน และวัสดุอุปกรณ์

Ernest Dale (1973) กล่าวว่า การจัดการ หมายถึง กระบวนการการจัดองค์กรและการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

สมยศ นาวิการ (2536: 23) กล่าวไว้ว่า การจัดการ หมายถึง กิจกรรมของการบริหารที่สำคัญ 4 อย่าง คือ การวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ และการควบคุม

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2545: 18-19) ได้ให้ความหมายของการจัดการไว้ว่าหมายถึง กระบวนการของการมุ่งสู่เป้าหมายขององค์กรจากการทำงานร่วมกัน โดยใช้บุคคลและทรัพยากรอื่น ๆ หรือเป็นกระบวนการออกแบบและรักษาสภาพแวดล้อมที่บุคคลทำงานร่วมกันในกลุ่มให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

สมคิด บางโม (2552: 61) กล่าวว่า การจัดการ หมายถึง ศิลปะในการใช้คน เงิน และวัสดุอุปกรณ์ขององค์กรและนอกองค์กร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

วิรัช สงวนวงศ์วาน (2546: 2) ได้ให้ความหมายของการจัดการไว้ว่า หมายถึง สิ่งที่อยู่จัดการหรือผู้บริหารต้องปฏิบัติซึ่งเกี่ยวข้องกับการประสานงานและการดูแลงานและกิจกรรมต่าง ๆ ของผู้อื่น

กล่าวโดยสรุป การจัดการ หมายถึงความถึง กระบวนการการดำเนินงานในการใช้คนและทรัพยากรต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.4.2 องค์ประกอบด้านการจัดการที่มีประสิทธิภาพ

Henri Fayol (1923) ได้พัฒนาการของแนวคิดด้านการจัดการและเสนอองค์ประกอบมูลฐานของการจัดการว่ามี 5 ประการ ดังนี้

(1) การวางแผน (Planning) คือ การศึกษาข้อมูลในปัจจุบันและคาดการณ์เป็นอนาคต แล้ววางเป้าหมายและแนวทางปฏิบัติไว้

(2) การจัดองค์กร (Organizing) คือ การจัดโครงสร้างของหน่วยงานหรือองค์กร ออกแบบเป็นหน่วยงานย่อย ๆ กำหนดหน้าที่หน้าที่ความของหน่วยงาน และการจัดสรรคนเข้าทำงานในตำแหน่งต่าง ๆ

(3) การสั่งการบังคับบัญชา (Commanding) คือ การสั่งให้คนทำงานตามที่มอบหมายให้ทำหรือบังคับบัญชาพนักงานให้ทำงานตามภารกิจของหน่วยงาน

(4) การประสานงาน (Coordinating) คือ การจัดระเบียบการทำงานไม่ให้ก้าวก่ากัน ติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงานย่อยต่าง ๆ ขององค์กร และประสานคนให้ทำงานโดยราบรื่นไม่ขัดแย้งกัน

(5) การควบคุม (Controlling) คือ การควบคุมให้พนักงานปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ตรวจสอบให้ผลการปฏิบัติงานเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้หรือควบคุมให้ทำงานตามระเบียบข้อบังคับที่วางไว้

Luther Gulick และ Lindon Urwick (1937) ได้เสนอแนวคิดกระบวนการจัดการที่เรียกอย่างย่อว่า “POSDCoRB” ซึ่งเป็นภาระหน้าที่ที่สำคัญของนักบริหาร 7 ประการ คือ

(1) การวางแผน (Planning) เป็นการวางแผนโครงการซึ่งเป็นการเตรียมการก่อนลงมือปฏิบัติ เพื่อให้การดำเนินการสามารถบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(2) การจัดองค์กร (Organizing) เป็นการกำหนดโครงสร้างขององค์กร ให้เหมาะสมกับงาน เช่น การแบ่งงาน (Division of Work) เป็นต้น โดยพิจารณาจากปริมาณงาน คุณภาพงาน หรือลักษณะเฉพาะของงาน (Specialization)

(3) การจัดสรรบุคลากร (Staffing) เป็นการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร ทั้งนี้ เพื่อให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับการจัดแบ่งหน่วยงานที่กำหนดไว้

(4) การอำนวยการ (Directing) เป็นภารกิจในการใช้ศิลปะในการบริหารงาน เช่น ภาวะผู้นำ (Leadership) มนุษยสัมพันธ์ (Human Relation) การจูงใจ (Motivation) และการตัดสินใจ (Decision Making) เป็นต้น

(5) การประสานงาน (Coordinating) เป็นการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการติดต่อสื่อสารภายในองค์กร เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ราบรื่น และบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

(6) การจัดทำรายงาน (Reporting) เป็นกระบวนการและเทคนิคของการแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาตามชั้นได้ทราบถึงผลการปฏิบัติงาน โดยมีความสัมพันธ์กับการติดต่อสื่อสาร (Communication) ในองค์กร

(7) งบประมาณ (Budgeting) เป็นภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการดำเนินงานและการควบคุมเกี่ยวกับการเงินและการคลัง

Ernest Dale (1968 อ้างถึงใน ศิริอร ชันธหัตถ์, 2541, หน้า 53) ได้กล่าวถึงกระบวนการจัดการไว้ 7 ขั้นตอน เรียกว่า “กฎ POSDCIR” ซึ่งประกอบด้วย

(1) การวางแผน (Planning) เป็นการกำหนดนโยบายและกลยุทธ์ขององค์กร
 (2) การจัดองค์กร (Organizing) เป็นการจัดหมวดหมู่ของงานในองค์กร
 (3) การบริหารงานบุคคล (Staffing) เป็นการสรรหาบุคลากรเข้าเป็นกำลังสำคัญขององค์กร
 (4) การอำนวยการ (Directing) เป็นการสั่งการให้บุคลากรดำเนินการตามแผนงานของโครงการและดุลยพินิจของผู้บริหาร

(5) การควบคุมการทำงาน (Controlling) เป็นการกำกับ ดูแล และติดตามผลการปฏิบัติงานของบุคลากร

(6) การคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ (Innovation) เป็นการปรับปรุงและพัฒนาองค์กรให้ทันสมัย มีการคิดและนำนวัตกรรมต่าง ๆ เข้ามาใช้ในการทำงาน

(7) การเป็นตัวแทนขององค์กร (Representation) เป็นการสนับสนุนและส่งเสริมองค์กรให้ มีชื่อเสียงและมีภาพลักษณ์ที่ดี

ศาสตราจารย์ซูบ กาญจนประกร (2520) ได้เสนอแนวคิดเรื่อง PA-POSDCoRB ไว้ว่า การบริหารงานที่ดีควรประกอบด้วยกระบวนการ 9 ประการ คือ

- (1) นโยบาย (Policy)
- (2) อำนาจหน้าที่ (Authority)
- (3) การวางแผน (Planning)
- (4) การจัดรูปร่างงาน (Organizing)
- (5) การดำเนินการเกี่ยวกับบุคลากร (Staffing)
- (6) การอำนวยการ (Directing)
- (7) การประสานงาน (Co-ordination)
- (8) การรายงาน (Reporting)
- (9) การงบประมาณ (Budgeting)

2.5 กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และองค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน (International Standards Organization: ISO) ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยง

2.5.1 ระเบียบกรมโรงงานอุตสาหกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์การชี้บ่งอันตราย การประเมินความเสี่ยง และการจัดทำแผนงานบริหารจัดการความเสี่ยง พ.ศ. 2543

หมวด 1 หลักเกณฑ์ทั่วไป

ข้อ 3 ผู้ประกอบกิจการโรงงานหรือผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานหรือใบอนุญาตขยายโรงงานต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงจากอันตรายที่อาจเกิดจากการประกอบกิจการโรงงาน โดยต้องทำการศึกษา วิเคราะห์ และทบทวนการดำเนินงาน เพื่อชี้บ่งอันตราย ประเมินความเสี่ยง และจัดทำแผนงานการจัดการความเสี่ยง

หมวด 4 แผนงานบริหารจัดการความเสี่ยง

ข้อ 6 แผนงานบริหารจัดการความเสี่ยง หมายถึง แผนงานลดความเสี่ยงและแผนงานควบคุมความเสี่ยง ซึ่งผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องดำเนินการจัดทำแผนงานเพื่อกำหนดมาตรการความปลอดภัยที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพในการลดและควบคุมความเสี่ยงจากอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการประกอบกิจการ

2.5.2 ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 เรื่อง มาตรการคุ้มครองความปลอดภัยในการดำเนินงาน

ข้อ 1 ผู้ใดประสงค์จะขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานหรือใบอนุญาตขยายโรงงาน โรงงานจำพวกที่ 3 ตามประเภทหรือชนิดของโรงงานที่ระบุในบัญชีท้ายประกาศ ให้จัดทำรายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงจากอันตรายที่อาจเกิดจากการประกอบกิจการโรงงานตามรายละเอียดที่กำหนดในข้อ 2 จำนวน 1 ฉบับ พร้อมกับการยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานหรือคำขอรับใบอนุญาตขยายโรงงาน แล้วแต่กรณี โดยให้โรงงานในเขตกรุงเทพมหานครยื่นต่อกรมโรงงานอุตสาหกรรม ส่วนโรงงานในจังหวัดอื่นให้ยื่นต่อสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดท้องที่ที่โรงงานตั้งอยู่

สำหรับโรงงานที่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานหรือใบอนุญาตขยายโรงงาน ก่อนวันที่ประกาศนี้มีผลบังคับใช้ให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานจัดทำรายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงจากอันตรายที่อาจเกิดจากการประกอบกิจการโรงงานตามวรรคหนึ่ง ภายในสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันที่ประกาศนี้มีผลบังคับใช้ ทั้งนี้ ให้มีการทบทวนและจัดทำรายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงจากอันตรายที่อาจเกิดจากการประกอบกิจการโรงงานในคราวต่อไปพร้อมกับการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตทุกครั้ง

โรงงานที่ตั้งอยู่ในนิคมอุตสาหกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยกฏหมายนิคมอุตสาหกรรมให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานจัดทำและยื่นรายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงจากอันตรายที่อาจเกิดจากการประกอบกิจการโรงงาน ตามรายละเอียดที่กำหนดในข้อ 2 จำนวนสองฉบับ โดยยื่นต่อการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยหนึ่งฉบับ และยื่นต่อกรมโรงงานอุตสาหกรรมหนึ่งฉบับภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองเกี่ยวกับระยะเวลาการยื่นมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ผู้ใดประสงค์ที่จะตั้งโรงงานในเขตประกอบการอุตสาหกรรม ตามมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 ให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานจัดทำและยื่นรายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงจากอันตรายที่อาจเกิดจากการประกอบกิจการโรงงาน ตามรายละเอียดที่กำหนดในข้อ 2 จำนวนหนึ่งฉบับ พร้อมกับการยื่นแจ้งการประกอบกิจการตามมาตรา 13 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 โดยให้

โรงงานที่จะตั้งในเขตประกอบการอุตสาหกรรมที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานครยื่นต่อกรมโรงงานอุตสาหกรรม สว
 วนโรงงานที่จะตั้งในเขตประกอบการอุตสาหกรรมในจังหวัดอื่นให้ยื่นต่อสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดท้องที่
 ที่เขตประกอบการอุตสาหกรรมตั้งอยู่

สำหรับโรงงานที่ประกอบกิจการอยู่ในเขตประกอบการอุตสาหกรรม ตามมาตรา 30 แห่ง
 พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 ก่อนวันที่ประกาศนี้มีผลบังคับใช้ ให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานจัดทำและ
 ยื่นรายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงจากอันตรายที่อาจเกิดจากการประกอบกิจการโรงงาน ตามรายละเอียดที่
 กำหนดในข้อ 2 จำนวนหนึ่งฉบับ ภายในสามร้อยหกสิบวัน นับแต่วันที่ประกาศนี้มีผลบังคับใช้ โดยให้โรงงาน
 ที่ตั้งอยู่ในเขตประกอบการอุตสาหกรรมที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานครยื่นต่อกรมโรงงานอุตสาหกรรม สว
 วนโรงงานที่ตั้งอยู่ในเขตประกอบการอุตสาหกรรมในจังหวัดอื่นให้ยื่นต่อสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดท้องที่ที่
 เขตประกอบการอุตสาหกรรมตั้งอยู่ โรงงานที่ตั้งและประกอบกิจการอยู่ในเขตประกอบการอุตสาหกรรม ตาม
 วรรคสี่และวรรคห้า จะต้องทบทวน จัดทำและยื่นรายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงจากอันตรายที่อาจเกิดจาก
 การประกอบกิจการโรงงานครั้งต่อไปทุก ๆ ห้าปี ภายในวันที่ 30 ธันวาคม ของปีที่ห้านับแต่ปีที่ถัดจากปีที่ยื่น
 ครั้งก่อน

2.5.3 มาตรฐานสากล (International Risk Management Standard)

(1) มาตรฐาน ISO14000: 2004 เป็นมาตรฐานการบริหารความเสี่ยงที่กำหนดขึ้น โดยองค์การ
 ระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน (International Standards Organization: ISO) มีชื่อว่า Environmental
 Management System Requirements

ข้อ 4.4.7 การเตรียมพร้อมและตอบสนองต่อสถานะฉุกเฉิน กำหนดให้ “องค์กรต้อง
 จัดทำ นำไปปฏิบัติ และรักษาไว้ ซึ่งขั้นตอนปฏิบัติงานที่เป็นเอกสาร (ฉบับเดียวหรือมากกว่านั้น) เพื่อชี้บ่ง
 สถานะฉุกเฉินและอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งสามารถเกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (เรื่องเดียวหรือมากกว่านั้น)
 และวิธีการตอบสนองขององค์กรต่อเหตุการณ์เหล่านั้น องค์กรต้องตอบสนองต่อสถานะฉุกเฉินและอุบัติเหตุที่
 เกิดขึ้นจริงและป้องกันหรือลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมเชิงลบ (Adverse) ที่เกี่ยวข้อง องค์กรต้องทบทวน
 ขั้นตอนปฏิบัติงานสำหรับการเตรียมพร้อมและตอบสนองต่อสถานะฉุกเฉินเป็นระยะ และให้ปรับปรุงขั้นตอน
 ปฏิบัติงานตามความจำเป็น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หลังเกิดอุบัติเหตุหรือสถานะฉุกเฉินจริง องค์กรต้องทดสอบ
 ขั้นตอนปฏิบัติงานเป็นระยะ ๆ เท่าที่สามารถทำได้”

(2) มาตรฐาน ISO31000: 2009 เป็นมาตรฐานการบริหารความเสี่ยงที่กำหนดขึ้น โดย
 องค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน (International Standards Organization: ISO) มีชื่อว่า Risk
 Management-Guidelines on Principles and Implementation of Risk Management เป็นมาตรฐานที่
 พยายามนิยามคำที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงและหาแบบจำลองร่วมที่จะสามารถนำไปใช้กับองค์กร
 ประเภทต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวาง พร้อมทั้งสร้างแบบจำลองที่เหมาะสมและสอดคล้องกัน การเปลี่ยนแปลงเชิง
 แนวคิดที่สำคัญตามมาตรฐาน ISO31000 คือ การปรับนิยามของความเสี่ยงเป็นกระทบของความไม่แน่นอน

(Uncertainty) ต่อวัตถุประสงค์ขององค์กร ซึ่งแตกต่างจากนิยามของความเสี่ยงที่เคยใช้มาก่อนหน้านี้ที่เน้นความเสี่ยงของเหตุแห่งความเสี่ยง (Event) ที่เกิดขึ้นภายในองค์กร โดยไม่ได้เน้นถึงการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ทำให้องค์กรต้องทำการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายให้ชัดเจนก่อนจึงจะนำกระบวนการบริหารความเสี่ยงมาใช้สนับสนุนการดำเนินงานขององค์กร

นอกจากนี้ มาตรฐาน ISO31000 ยังระบุหลักการที่ควรนำมาพิจารณาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารความเสี่ยง ดังนี้

- กระบวนการในการสนับสนุนและการสร้างมูลค่าเพิ่ม
- การบูรณาการกระบวนการบริหารความเสี่ยงในกระบวนการดำเนินงานปกติ
- การนำข้อมูลความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการตัดสินใจ
- การดำเนินงานที่ต้องมีระบบและมีการวางโครงสร้างอย่างชัดเจน
- การปรับปรุงกระบวนการและนำหลักความสำคัญให้เหมาะสมกับบริบท
- การปรับเปลี่ยนกระบวนการบริหารความเสี่ยงให้สามารถตอบสนองและรับมือกับ

ความเสี่ยงที่เปลี่ยนแปลงไปได้ตลอดเวลาและต่อเนื่อง

(3) มาตรฐาน ISO22301: 2012 เป็นมาตรฐานการบริหารความเสี่ยงที่กำหนดขึ้น โดยองค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน (International Standards Organization: ISO) มีชื่อว่า Societal Security-Business Continuity Management Systems ประกาศใช้เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2555 ซึ่งกรอบแนวคิดการบริหารจัดการการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Management: BCM) ตามมาตรฐาน ISO22301:2012 ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 6 ประการ เรียกว่า วงจรการบริหารจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Management Life Cycle) มีรายละเอียดดังนี้

- การบริหารจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจ (BCM Policy and Program Management) นับเป็นหัวใจหลักของการสร้างความต่อเนื่อง เป็นการจัดทำกรอบนโยบายและการบริหารจัดการ การกำหนดโครงสร้างหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากร การจัดตั้งทีมงาน BCM การกำหนดตัวชี้วัดผลการดำเนินงานของพนักงาน การปรับระดับของเหตุการณ์ (Incident Escalation Process) วิธีการบริหารจัดการ และการติดตามผลพร้อมรายงานความคืบหน้า

- การปลูกฝังการบริหารจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจให้เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมองค์กร (Embedding Business Continuity Management in the Organization's Culture) เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้การบริหารจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจผสมกลมกลืนเข้าเป็นวัฒนธรรมองค์กร ต้องใช้จิตวิทยาและเวลาที่จะทำให้พนักงานตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจ และเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนที่พึงมี เพื่อให้กิจการสามารถดำเนินงานต่อไปได้ภายใต้วิกฤติการณ์ต่าง ๆ

- การเข้าใจองค์กร (Understanding the Organization) เป็นการทำความรู้จักกับองค์กร รับรู้ถึงระดับความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ผ่านวิธีการวิเคราะห์ผลกระทบทางธุรกิจ (Business Impact Analysis: BIA) และการประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment: RA) เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดระดับความสำคัญของกระบวนการการทำงานและการกำหนดกลยุทธ์
- การกำหนดกลยุทธ์ (Determining Business Continuity Management Strategy) เป็นการกำหนดแนวทางการตอบสนองต่อการหยุดชะงักของการดำเนินงานขององค์กร ประกอบด้วย (1) กลยุทธ์กู้คืนการดำเนินงาน (Recovery Strategy) และ (2) กลยุทธ์ด้านการจัดการทรัพยากรอย่างเหมาะสม
- การพัฒนาและจัดเตรียมวิธีการตอบสนองต่อเหตุการณ์ในภาวะฉุกเฉิน (Developing and Implementing a Business Continuity Management Response) เป็นการจัดทำแผนงานเตรียมตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉินตามกรอบยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย (1) Incident Management Plans (IMP) เพื่อจัดการกับวิกฤติฉุกเฉินที่เกิดขึ้น (2) Business Continuity Plans (BCP) เพื่อบริหารธุรกิจอย่างต่อเนื่อง มุ่งทำขึ้นตอนงานที่ฉุกเฉินต่อธุรกิจใช้ทรัพยากรหลักอย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด และเตรียมแผนรับผลกระทบในสถานการณ์ที่แย่ที่สุด และ (3) Disaster Recovery Plans (DRP) เพื่อกู้คืนธุรกิจหลังจากผ่านพ้นภัยพิบัติ
- การทดสอบ ปรับปรุง และทบทวนแผน (Exercising, Maintaining and Reviewing) เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้มั่นใจว่าแผนบริหารธุรกิจต่อเนืองที่จัดทำขึ้นสามารถนำไปใช้ได้จริง ตรวจสอบความสามารถของบุคลากรและประสิทธิภาพของแผนในการตอบสนองต่อวิกฤติการณ์ ประกอบด้วย (1) Call Tree คือ การซ้อมการแจ้งเหตุฉุกเฉินไปยังบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (2) Tabletop Testing คือ การประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทดสอบแผนบริหารธุรกิจต่อเนืองที่จัดทำขึ้นผ่านสถานการณ์จำลอง (3) Simulation คือ การทดสอบ โดยประยุกต์ใช้แผนบริหารธุรกิจต่อเนืองที่จัดทำขึ้นผ่านการจำลองสถานการณ์เสมือนจริง และ (4) Full BCP Exercise คือ การทดสอบเต็มรูปแบบและใกล้เคียงกับสถานการณ์จริงมากที่สุด

2.6 อุทกภัยในประเทศไทย

2.6.1 ความหมายของอุทกภัย

กรมอุตุนิยมวิทยา ได้ให้คำจำกัดความของอุทกภัยว่า หมายถึง ภัยและอันตรายที่เกิดจากสภาวะน้ำท่วมหรือน้ำท่วมฉับพลัน อันมีสาเหตุมาจากการเกิดฝนตกหนักหรือฝนต่อเนื่องเป็นเวลานาน

2.6.2 ลักษณะของอุทกภัย (กรมอุตุนิยมวิทยา)

ลักษณะของอุทกภัยมีรูปแบบและความรุนแรงต่างกัน ขึ้นอยู่กับลักษณะภูมิประเทศและสิ่งแวดล้อมของแต่ละพื้นที่ ดังนี้

(1) น้ำท่วมฉับพลันหรือน้ำป่าไหลหลาก มักจะเกิดขึ้นในพื้นที่ราบต่ำหรือที่ราบลุ่มบริเวณใกล้ภูเขาต้นน้ำ มีสาเหตุมาจากฝนตกหนักเหนือภูเขาต่อเนื่องเป็นเวลานาน ทำให้จำนวนน้ำสะสมมีปริมาณมากจนพื้นดินและต้นไม้ดูดซับไม่ทัน จึงไหลบ่าลงสู่ที่ราบต่ำเบื้องล่างอย่างรวดเร็วมีอำนาจทำลายร้ายรุนแรงระดับหนึ่ง คือ ทำให้บ้านเรือนพังทลายเสียหายและอาจทำให้เกิดอันตรายถึงแก่ชีวิตได้

(2) น้ำท่วมหรือน้ำท่วมขัง เกิดขึ้นจากปริมาณน้ำสะสมจำนวนมากที่ไหลบ่าในแนวระนาบจากที่สูงไปยังที่ต่ำ โดยเข้าท่วมอาคารบ้านเรือนและเรือกสวนไร่นาจนได้รับความเสียหาย หรือเป็นสภาพน้ำท่วมขังในเขตเมืองใหญ่ที่เกิดจากฝนตกหนักต่อเนื่องเป็นเวลานานอันมีสาเหตุมาจากระบบการระบายน้ำที่ไม่ดีพอ มีสิ่งก่อสร้างกีดขวางทางระบายน้ำ หรือเกิดน้ำทะเลหนุนสูงกรณีพื้นที่อยู่ใกล้ชายฝั่งทะเล

(3) น้ำล้นตลิ่ง เกิดขึ้นจากปริมาณน้ำจำนวนมากที่ไหลลงสู่ลำน้ำอันเป็นผลมาจากฝนที่ตกหนักอย่างต่อเนื่อง หรือแม่น้ำมีน้ำปริมาณมากจนระบายลงสู่ลุ่มน้ำด้านล่างหรือระบายออกสู่ปากน้ำไม่ทันทำให้เกิดสภาวะน้ำล้นตลิ่งเข้าท่วมเรือกสวน ไร่นา และบ้านเรือนตามสองฝั่งน้ำจนได้รับความเสียหาย ถนนหรือสะพานอาจชำรุด ทางคมนาคมอาจถูกตัดขาดได้

สำหรับจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาวะอุทกภัยที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2554 เป็นภาวะอุทกภัยลักษณะน้ำท่วมขังซึ่งเกิดจากฝนตกหนักต่อเนื่องเป็นเวลานาน ประกอบกับระบบการระบายน้ำที่ไม่ดี รวมถึงปริมาณน้ำสะสมจำนวนมากที่ไหลบ่าในแนวระนาบจากที่สูงไปยังที่ต่ำ

2.6.3 ปัจจัยที่ส่งผลทำให้เกิดอุทกภัย

(1) ปัจจัยทางธรรมชาติ

- ฝนที่มาเร็วกว่าปกติและปริมาณฝนสะสมทั้งประเทศตั้งแต่เดือนมกราคม-ตุลาคม 2554 สูงกว่าค่าเฉลี่ยร้อยละ 35 เนื่องมาจากปรากฏการณ์ลานีญาที่เกิดขึ้นในช่วงครึ่งแรกของปี พ.ศ. 2554

- ปริมาณน้ำไหลลงอ่างสะสมของเขื่อนภูมิพลและเขื่อนสิริกิติ์สูงสุดเป็นประวัติการณ์ และมีข้อจำกัดในการระบายเนื่องจากสภาพน้ำท่วมในพื้นที่ท้ายเขื่อน

- น้ำทะเลหนุนบริเวณอ่าวไทยในช่วงปลายเดือนตุลาคม กลางเดือนพฤศจิกายน และปลายเดือนพฤศจิกายน ทำให้การระบายน้ำเป็นไปอย่างล่าช้า

(2) ปัจจัยทางกายภาพ

- พื้นที่ต้นน้ำมีป่าไม้รวมทั้งคุณภาพป่าไม้ลดลง
- โครงสร้างน้ำไม่มีความยืดหยุ่นในการรับมือกับสถานการณ์ฝนในปัจจุบัน
- ระบบโครงสร้างป้องกันน้ำท่วมมีประสิทธิภาพลดลงจากการทรุดตัวของพื้นที่ขาดการบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์ที่ดินที่เปลี่ยนแปลงไป

- พื้นที่กรุงเทพมหานครมีศักยภาพการป้อนน้ำเข้าสู่ระบบสูบน้ำและอุโมงค์ระบายน้ำไม่สอดคล้องกับศักยภาพของระบบสูบน้ำและอุโมงค์

- สะพานหลายแห่งเป็นปัญหาต่อการระบายน้ำ อันมีสาเหตุมาจากตอม่อที่มีขนาดใหญ่และช่องสะพานที่ขวางทางน้ำ

- สิ่งปลูกสร้างรุกล้ำลำน้ำ โดยเฉพาะในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เช่น คลองเปรมประชากร คลองลาดพร้าว เป็นต้น

(3) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการน้ำ

- พื้นที่หนองน้ำในภาคเหนือตอนล่างขาดการดูแลและถูกรุกล้ำ ทำให้ความจุหนองน้ำลดลง เช่น บึงบอระเพ็ด บึงสีไฟ เป็นต้น

- การผันน้ำออกจากฝั่งตะวันออกและฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นไปอย่างไม่เต็มศักยภาพสูงสุด

- ปริมาณน้ำระบายจากเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ที่ไหลมายังเขื่อนพระรามหกไม่ได้ผันเข้าสู่คลองระพีพัฒน์แยกได้อย่างเต็มศักยภาพ ทำให้น้ำส่วนใหญ่ไหลเข้าสู่อำเภอรามนครศรีอยุธยา

- คลองระพีพัฒน์ไม่สามารถผันน้ำเข้าทุ่งตะวันออกได้ และในทางกลับกัน เรือกสวนไร่นาในทุ่งตะวันออกกลับสูบน้ำเข้าสู่คลองระพีพัฒน์

- การบริหารการระบายน้ำผ่านแนวรอยต่อมีหลายหน่วยงานรับผิดชอบ

- ประชาชนและองค์กรส่วนย่อย สร้างผนังและคันกันน้ำของตนเอง ทำให้การระบายในภาพรวมไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.6.4 สถานการณ์อุทกภัยในปี พ.ศ. 2554 (ศูนย์คลังข้อมูลน้ำและภูมิอากาศแห่งชาติ)

ประเทศไทยประสบปัญหาอุทกภัยครั้งรุนแรงที่สุดเป็นประวัติการณ์ในปี พ.ศ. 2554 มีพื้นที่ประสบภัยกระจายตัวในทุกภาคของประเทศ โดยเฉพาะพื้นที่ภาคเหนือและภาคกลางที่เกิดภาวะน้ำท่วมหนักเป็นระยะเวลาานาน สถานการณ์อุทกภัยครั้งนี้ส่งผลให้เกิดความเสียหายทั้งภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม ภาคเศรษฐกิจและสังคม นับเป็นมูลค่ามหาศาล

ประเทศไทยมีพื้นที่ถูกน้ำท่วมประมาณ 69.02 ล้านไร่ โดยเดือนที่มีพื้นที่ถูกน้ำท่วมมากที่สุด คือ เดือนตุลาคม มีพื้นที่ถูกน้ำท่วมประมาณ 18.49 ล้านไร่ รองลงมา คือ เดือนพฤศจิกายนและเดือนกันยายน มีพื้นที่ถูกน้ำท่วมประมาณ 16.67 ล้านไร่ และ 15.38 ล้านไร่ ตามลำดับ โดยเดือนกุมภาพันธ์เป็นเพียงเดือนเดียวที่ไม่มีพื้นที่ถูกน้ำท่วม

ตารางที่ 2.1

พื้นที่ถูกน้ำท่วมในปี พ.ศ. 2554 จำแนกตามเดือน

เดือน	พื้นที่โดยประมาณ (ล้านไร่)
มกราคม	0.077
กุมภาพันธ์	-
มีนาคม	1.227
เมษายน	3.205
พฤษภาคม	0.077
มิถุนายน	0.462
กรกฎาคม	0.885
สิงหาคม	5.688
กันยายน	15.378
ตุลาคม	18.494
พฤศจิกายน	16.669
ธันวาคม	6.934

หมายเหตุ. ปรับปรุงจากสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) (GISTDA)

จากตารางที่ 2.1 จะเห็นได้ว่า เดือนตุลาคม 2554 เป็นเดือนที่มีพื้นที่ถูกน้ำท่วมมากที่สุด คือ 18.494 ล้านไร่โดยประมาณ ทั้งนี้ เป็นผลมาจากการที่ฝนตกอย่างหนักและต่อเนื่องในช่วงฤดูฝน ทำให้เกิดภาวะน้ำท่วมในหลายพื้นที่ สอดคล้องตั้งแต่ช่วงต้นฤดูฝน คือ ประมาณเดือนพฤษภาคม 2554 เป็นต้นมา และด้วยการบริหารจัดการน้ำที่ยังไม่ดีพอ ทำให้ไม่สามารถระบายน้ำที่ท่วมขังได้ ทำให้เกิดภาวะน้ำท่วมขังในพื้นที่ต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก

พื้นที่ประสบอุทกภัยและมีการประกาศเป็นพื้นที่ภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินตั้งแต่ปลายเดือนกรกฎาคม 2554 จนถึงเดือนพฤศจิกายน 2554 รวมทั้งสิ้น 65 จังหวัด มีผู้เสียชีวิต จำนวน 657 ราย สูญหายจำนวน 3 ราย ราษฎรได้รับความเดือดร้อน จำนวน 4,039,459 ครัวเรือน บ้านเรือนได้รับความเสียหายทั้งสิ้นจำนวน 2,329 หลัง บ้านเรือนได้รับความเสียหายบางส่วน จำนวน 96,833 หลัง พื้นที่การเกษตรได้รับความเสียหายประมาณ 11.20 ล้านไร่ ถนนได้รับความเสียหาย

สำหรับจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้รับความเสียหายจากอุทกภัยอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากพื้นที่โดยรวมของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นพื้นที่ราบลุ่มและเป็นพื้นที่รับน้ำ ความเสียหายที่เกิดขึ้นโดยทั่วไป มักพบว่าเกิดขึ้นกับที่อยู่อาศัยและพื้นที่การเกษตรซึ่งได้รับความเสียหายจากรอการระบายของน้ำ มากน้อยตามสภาพความแปรปรวนของฤดูกาล/สภาพภูมิอากาศที่แตกต่างกันในแต่ละปี

มหาอุทกภัยในปี พ.ศ. 2554 ทำให้น้ำท่วมทั่วพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ก่อให้เกิดความเสียหายขั้นรุนแรง รวมถึงความเสียหายนั้นเกิดขึ้นกับภาคอุตสาหกรรมทั้งหมดในจังหวัด อันมีสาเหตุมาจากอิทธิพลของพายุไต้ฝุ่นมา นกเตน ไท่ถาง เนสาด และนาลแก ที่โถมเข้าสู่ ประเทศไทยอย่างต่อเนื่องตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2554 ทำให้เกิดปริมาณน้ำสะสมมากและระบายไม่ทัน ข้อมูลส่วนนี้ภาคอุตสาหกรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ระบุว่า รั่วล่องหนเพียง 2 สัปดาห์ และกระทรวงอุตสาหกรรมไม่ได้แจ้งเตือนให้ทราบว่าจะเกิดความเสียหายจากภาวะน้ำท่วมพื้นที่อุตสาหกรรม

มณฑล ประณูพรพาล (2555) ได้กล่าวว่า สำหรับความเสียหายจากการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) ดูแลรับผิดชอบและได้รับความเสียหายจากวิกฤติการณ์ครั้งนี้ ประกอบด้วยนิคมอุตสาหกรรม จำนวน 3 แห่ง คือ นิคมอุตสาหกรรมบ้านหว้า (ไฮเทค) นิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน และนิคมอุตสาหกรรมสหรัตนนคร ตัวเลขความเสียหายเบื้องต้น ประเมินความเสียหายเป็นมูลค่าประมาณ 68,000 ล้านบาท ส่วนพื้นที่นอกนอการดูแลของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ซึ่งประเมินความเสียหายเป็นมูลค่า 29,358 ล้านบาท ซึ่งส่วนใหญ่กลุ่มอุตสาหกรรมที่ได้รับความเสียหายมาก คือ กลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ รองลงมา คือ อุตสาหกรรมไฟฟ้าและยานยนต์ ตามลำดับ

การเปลี่ยนแปลงหลังมหาอุทกภัยพบว่า มีการฟื้นฟูและใช้เวลาค่อนข้างนานในการเข้าสู่สภาวะการผลิตที่เป็นปกติ แต่ก็มีผู้ประกอบการบางรายที่ย้ายฐานการผลิตชั่วคราว บางส่วนก็อยู่ในช่วงการตัดสินใจว่า จะย้ายหรือประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมเดิมต่อไป เนื่องจากยังรอความชัดเจนจากรัฐบาลกับนโยบายป้องกันน้ำท่วม และมีบางส่วนย้ายไปลงทุนในพื้นที่อื่น ๆ เช่น สระบุรี ระยอง เป็นต้น (http://www.flood.mutt.ac.th/?page_id=2146 สืบค้น เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2560)

2.7 แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัยของนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน

จากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศและทรัพยากรทางธรรมชาติ ส่งผลให้สถานการณ์วิกฤตการณ์อุทกภัยของนิคมอุตสาหกรรมบางปะอินมีแนวโน้มของโอกาสเกิดและความรุนแรงของผลกระทบที่เพิ่มขึ้น ดังนั้น นิคมอุตสาหกรรมบางปะอินจึงทำการศึกษาข้อมูลอุทกภัยปี พ.ศ. 2554 เพื่อใช้ประกอบการจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัย อันเป็นเตรียมความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัยอย่างยั่งยืน มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด ([www.blcd.co.th/ckfinder/userfiles/files/แผนปฏิบัติการ_อุทกภัยบางปะอิน\(1\).pdf](http://www.blcd.co.th/ckfinder/userfiles/files/แผนปฏิบัติการ_อุทกภัยบางปะอิน(1).pdf) สืบค้นเมื่อวันที่ 14 เมษายน 2560) ปรากฏรายละเอียดดังนี้

(1) การจัดทำระบบเขื่อนป้องกันน้ำท่วม

นิคมอุตสาหกรรมบางปะอินได้ทำการก่อสร้างเขื่อนป้องกันน้ำท่วมล้อมรอบพื้นที่โครงการ เพื่อป้องกันน้ำจากบริเวณรอบนอกไหลเข้าสู่พื้นที่ภายใน โดยได้ออกแบบเขื่อนเป็นวัสดุดินเหนียวบดอัดที่ความสูงระดับ + 4.40 MSL. และเสริมความสูงระดับคันดินด้วย R.C. Flood Wall จนถึงระดับ + 6.00 MSL. และทำ Concrete Slope Protection เพื่อป้องกันการกัดเซาะทั้งด้านหน้าและด้านหลังเขื่อน ซึ่งใช้รอบปีการเกิดซ้ำ (Design Return Period) 100 ปี เป็นเกณฑ์ในการออกแบบ

หมายเหตุ. [www.blcd.co.th/ckfinder/userfiles/files/แผนปฏิบัติ_อุทกภัยบางปะอิน\(1\).pdf](http://www.blcd.co.th/ckfinder/userfiles/files/แผนปฏิบัติ_อุทกภัยบางปะอิน(1).pdf) สืบค้นเมื่อวันที่ 14 เมษายน 2560

ภาพที่ 2.1 เขื่อนป้องกันน้ำท่วมของนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน

(2) การจัดทำระบบระบายน้ำ

นิคมอุตสาหกรรมบางปะอินได้ออกแบบให้ระบบระบายน้ำฝนแยกจากระบบระบายน้ำเสียโดยระบบระบายน้ำฝนถูกออกแบบเป็นคลองระบายให้น้ำไหลไปตามความลาดเอียงของคันคลอง น้ำจากซอยภายในนิคมฯ จะไหลมายังคลองสายใหญ่ของนิคมฯ แล้วมารวมกันที่สถานีสูบน้ำ 3 แห่ง

หมายเหตุ. [www.bldc.co.th/ckfinder/userfiles/files/แผนปฏิบัติ_อุทกภัยบางปะอิน\(1\).pdf](http://www.bldc.co.th/ckfinder/userfiles/files/แผนปฏิบัติ_อุทกภัยบางปะอิน(1).pdf) สืบค้นเมื่อ
วันที่ 14 เมษายน 2560

ภาพที่ 2.2 ระบบระบายน้ำของนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน

(3) สถานีสูบน้ำ

การป้องกันน้ำท่วมพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมบางปะอินในช่วงฤดูฝน ทำได้โดยการสูบน้ำ
ออกจากคลองระบายน้ำ รักษาระดับความสูงของน้ำไม่ให้สูงกว่า + 0.55 MSL

หมายเหตุ. [www.bldc.co.th/ckfinder/userfiles/files/แผนปฏิบัติ_อุทกภัยบางปะอิน\(1\).pdf](http://www.bldc.co.th/ckfinder/userfiles/files/แผนปฏิบัติ_อุทกภัยบางปะอิน(1).pdf) สืบค้นเมื่อ
วันที่ 14 เมษายน 2560

ภาพที่ 2.3 สถานีสูบน้ำของนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน

(4) การเตรียมความพร้อม

- การเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านการบริหารจัดการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัย โดยแจ้งให้บุคลากรทุกฝ่ายทราบบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบ ทำการกำหนดองค์กรควบคุมภาวะฉุกเฉินอุทกภัย สำหรับปฏิบัติการควบคุมและตอบโต้ภาวะฉุกเฉินด้านอุทกภัย ให้พร้อมปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

- การเตรียมความพร้อมด้านระบบป้องกัน เครื่องมือ อุปกรณ์ และยานพาหนะ เพื่อให้เกิดความพร้อมในการควบคุม บริหารจัดการ และบำรุงรักษาให้ปลอดภัย รวมถึงลดโอกาสการเกิดความเสียหายของระบบป้องกันน้ำท่วม เครื่องมือ อุปกรณ์ และยานพาหนะ โดยทำการตรวจสอบและบำรุงรักษาระบบป้องกันน้ำท่วม เครื่องสูบน้ำ เครื่องกำเนิดไฟฟ้าสำรองและน้ำมันเชื้อเพลิง ให้สามารถใช้งานได้ตามปกติและมีความปลอดภัยเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ ทำการจัดเตรียมวัสดุที่ใช้สำหรับการซ่อมแซมคันป้องกันน้ำท่วมแบบชั่วคราว/เร่งด่วน เช่น หิน ทราย ปูนซีเมนต์ แผ่นเหล็ก Sheet Pile กระสอบทราย เป็นต้น รวมถึงเครื่องจักรกล เช่น รถบรรทุก หรือ Mobile Crane สำหรับเคลื่อนย้ายหรือยกอุปกรณ์ Stop Logs เพื่อมาติดตั้งทางเข้า-ออก ทั้งสองแห่ง ส่วนในกรณีเกิดอุทกภัย จะมีการจัดเตรียมรถยนต์และเรือสำหรับการตรวจสอบ/ประเมินสภาพคันป้องกันน้ำท่วมรอบพื้นที่นิคมฯ รถยนต์และเรืออพยพคนออกจากพื้นที่เสี่ยงภัยตามความเหมาะสม เครื่องสูบน้ำสำรอง (ใช้น้ำมันเชื้อเพลิง) Standby ทั้งใน/นอกพื้นที่ จัดเตรียมอาหาร น้ำดื่ม และอุปกรณ์ปฐมพยาบาลเบื้องต้น อุปกรณ์ดับเพลิง และอุปกรณ์ที่จำเป็นแก่การปฏิบัติงาน เช่น ไฟฉาย เครื่องปั่นไฟ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังดำเนินการกำจัดวัชพืชและขุดลอกรางระบายน้ำฝนและคลองระบายน้ำ รวมถึงการกำหนดช่องทางการสื่อสารผ่าน SMS และไลน์ รายงานข้อมูลข่าวสารผ่าน www.blcd.co.th จัดเตรียมวิทยุสื่อสารกำลังสูงสำหรับทีมปฏิบัติงาน รถประกาศ และไซเรน ตลอดจนการจัดเตรียมข้อมูลสื่อสารสำหรับหน่วยงานภายใน/ภายนอกเพื่อใช้สื่อสาร แจ้งข่าวสาร ขอความช่วยเหลือ/สนับสนุนของหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีความสำคัญตามบัญชีรายชื่อผู้ประสานงานกรณีฉุกเฉินด้วย

- การเตรียมความพร้อมเฝ้าระวังสถานการณ์ นิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน มีการกำหนดแนวทางในการติดตามเฝ้าระวังสถานการณ์ โดยศึกษาและเข้าถึงแหล่งข้อมูลที่มีความสำคัญ เช่น การติดตามสภาพอากาศ การติดตามข้อมูลสถานการณ์น้ำจากจุดเฝ้าระวังต่าง ๆ ติดตามสภาพอากาศจากกรมอุตุนิยมวิทยา วิเคราะห์ภาพถ่ายดาวเทียมจากกรมอุตุนิยมวิทยา ติดตามสถานการณ์น้ำในแม่น้ำเจ้าพระยา และแม่น้ำป่าสัก ติดตามเส้นทางและสภาพน้ำในลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาที่แสดงปริมาณการปล่อยน้ำออกสู่ลำน้ำเขื่อนเจ้าพระยาและเขื่อนพระรามหก ตลอดจนติดตามสถานการณ์ปริมาณน้ำในจุดเสี่ยงที่มีความสำคัญต่อประตูระบายน้ำและเส้นทาง/คลองระบายน้ำ ได้แก่ ระดับน้ำเจ้าพระยาบริเวณหน้าอำเภอบางปะอิน (หลังเก่า) ระดับน้ำประตูระบายน้ำคลองจิก ระดับน้ำประตูระบายน้ำคลองเปรมประชากร เส้นทางระบายน้ำคลองขุด และเส้นทางระบายน้ำคลองหนองหอย

• การเตรียมความพร้อมของแผนอพยพ นิคมอุตสาหกรรมบางปะอินได้วางแผนอพยพและกำหนดสถานที่ปลอดภัยรองรับการอพยพกรณีเกิดอุทกภัย ได้แก่ สถานที่ที่จัดเตรียมเป็นจุดอพยพในสถานการณ์อุทกภัยที่มีความเสี่ยงภายในพื้นที่นิคมฯ ให้ใช้อาคารสำนักงาน/โรงงานที่มีความสูงมากกว่า 1 ชั้น เป็นที่พักพิงชั่วคราว สถานที่ภายนอกนิคมฯ ให้ใช้พื้นที่ที่กระทรวงอุตสาหกรรมกำหนดเป็นพื้นที่รองรับการอพยพ ได้แก่ ตลาดโรงเกลือมาร์เก็ต ประตูน้ำพระอินทร์ เป็นต้น กรณีที่โรงงานอุตสาหกรรมจัดเตรียมพื้นที่ภายนอกนิคมฯ เป็นจุดอพยพไว้แล้ว โรงงานอุตสาหกรรมปฏิบัติตามแผน BCM ของตน โดยส่งข้อมูลมาที่นิคมฯ เพื่อประสานจังหวัดในการอำนวยความสะดวก เส้นทางคมนาคม และการขนส่ง จุดรับ – ส่งของการลำเลียงเครื่องจักร ผู้ปฏิบัติงาน และผู้อพยพ นอกจากนี้ ยังทำการจัดเตรียมสถานที่ในนิคมฯ เป็นที่จอดเฮลิคอปเตอร์เพื่อลำเลียงผู้บาดเจ็บและ/หรือสิ่งของมีค่าตามความจำเป็น ตลอดจนจัดเตรียมพื้นที่รองรับชุมชน/พื้นที่จัดตั้งศูนย์พักพิงสำหรับชุมชนใกล้เคียงที่ประสบอุทกภัยและต้องการอพยพเข้ามาภายในนิคมฯ ด้วย

- การเตรียมความพร้อมของพื้นที่ระดมและจัดสรรทรัพยากร
- การเตรียมความพร้อมด้านระบบฐานข้อมูล โดยสำรวจข้อมูลที่มีความสำคัญ

(5) การรับมือ/ตอบโต้กับสถานการณ์ฉุกเฉิน

เพื่อให้การควบคุมและตอบโต้ภาวะฉุกเฉินในนิคมอุตสาหกรรมบางปะอินเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ จึงกำหนดการรับมือตอบโต้ภาวะฉุกเฉินระหว่างเกิดเหตุอุทกภัย โดยการจัดตั้งศูนย์บริหารสถานการณ์ฉุกเฉินเมื่อเกิดอุทกภัยหรือคาดการณ์ว่าจะเกิดอุทกภัย เพื่อเป็นศูนย์กลางในการติดต่อประสานงาน การสั่งการ และบริหารจัดการในการเตรียมพร้อมรับสถานการณ์อุทกภัยในด้านต่าง ๆ และกำหนดขั้นตอนวิธีการดำเนินงานตามที่ได้กำหนดระดับความรุนแรงของอุทกภัยและการดำเนินการไว้ 4 ระดับ

(6) การปฏิบัติการกรณีไม่สามารถควบคุม/ป้องกันนิคมอุตสาหกรรมบางปะอินได้นิคมอุตสาหกรรมบางปะอินกำหนดแนวทางในการกอบกู้ฟื้นฟูสำหรับเหตุอุทกภัยไว้ดังนี้

- จัดตั้งศูนย์กอบกู้ฟื้นฟู โดยมอบหมายภารกิจให้หน่วยปฏิบัติ บริษัท ช. การช่าง จำกัด (มหาชน)
- จัดทีมดูแล/ตรวจสอบความปลอดภัยของทรัพย์สินภายในนิคมอุตสาหกรรมโดยชุดลาดตระเวนเรือเร็วกำลังพลของหน่วยทหารและ/หรือทีมนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน
- จัดหาอุปกรณ์อำนวยความสะดวก เช่น เครื่องปั่นไฟฉุกเฉิน ระบบน้ำประปาสำรอง เป็นต้น

- ตรวจสอบความเสียหาย ซ่อมแซมระบบป้องกันน้ำท่วม และพิจารณาจัดหาเพิ่มเติมตามความจำเป็น เช่น ปิ้วสูบน้ำพญานาค ระบบเชื้อเพลิง โป๊ะเคลื่อนย้ายเครื่องจักร ติดตั้งนั่งร้านทางเดินเข้าศูนย์กอบกู้ฟื้นฟู เป็นต้น

- จัดหาเรือเพิ่มเติมให้มีความเพียงพอต่อการใช้งานในการกอบกู้ รับ-ส่ง หรืออพยพ
- จัดทีมดูแลด้านสิ่งแวดล้อม ออกเก็บวัสดุ ขยะ และป้องกันคราบน้ำมัน
- ประสานงานหรือบริการหน่วยงานภาครัฐ เช่น กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมควบคุมมลพิษ กรมควบคุมโรค เป็นต้น ในการจัดเก็บตัวอย่างน้ำหรือตรวจวัดวิเคราะห์คุณภาพน้ำ
- ดำเนินการซ่อมแซมระบบเขื่อน/กำแพงป้องกันน้ำ ระบบปิ้วสูบน้ำ และสูบ

(7) การฟื้นฟูเยียวยา

การฟื้นฟูสภาพแวดล้อมภายหลังปริมาณน้ำลดลงเข้าสู่ภาวะปกติ ให้ดำเนินการตามความเหมาะสมของสถานการณ์ ดังนี้

- จัดตั้งศูนย์ประสานงานจ่ายกระแสไฟฟ้าภายในนิคมอุตสาหกรรม โดยประสานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคและดำเนินการบำรุงรักษา แก้ไข ดัดแปลง จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านการให้แสงสว่าง ตลอดจนซ่อมแซม ฟันฟู บูรณะ ให้คืนสู่สภาพปกติตามเดิม

- ประสานการซ่อมแซม ฟันฟู บูรณะ ระบบสื่อสารโทรคมนาคม ภายในนิคมฯ
- จัดตั้งศูนย์บริการกากอุตสาหกรรม ให้คำแนะนำและการขนย้ายไปกำจัดอย่างถูกหลักวิชาการตามที่กฎหมายกำหนด โดยร่วมมือกับกรมโรงงานอุตสาหกรรม

- สำรวจ/ประเมินความเสียหายเบื้องต้นของบริษัท โรงงานอุตสาหกรรมผู้ประกอบการต่าง ๆ

- รายงานผลความเสียหายที่ได้รับ
- ทำความสะอาดพื้นที่ในนิคมฯ
- ปลุกเสริมต้นไม้ใหม่ทดแทนต้นไม้ที่ตาย
- ตกแต่งอาคารที่ทำงานให้มีทัศนียภาพสวยงามฟื้นฟูสภาพจากการถูกอุทกภัย เช่น ทาสีอาคารใหม่ จัดหาไม้สวยงามมาประดับอาคาร เป็นต้น

(8) การฝึกซ้อม

นิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน จัดให้มีการฝึกซ้อมแผนปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินด้านอุทกภัย ซึ่งกำหนดจัดการฝึกซ้อมและสรุปผลให้แล้วเสร็จภายในเดือนสิงหาคมของทุกปี ทำการฝึกซ้อมโดยพิจารณารูปแบบตามความเหมาะสมตามสถานการณ์สมมติ องค์กรประกอบการฝึกซ้อมแผนปฏิบัติการ ได้แก่ การติดตามข้อมูลข่าวสาร/การสื่อสารประสานงาน การประเมินสถานการณ์/การสั่งการ การตรวจสอบระบบ

ป้องกัน/อุปกรณ์ป้องกัน/ตรวจเช็คระดับน้ำ/รายงานเหตุการณ์ และการปฏิบัติการป้องกัน/การติดตั้ง Stop Log

(9) การทบทวนและปรับปรุงแผนปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินด้านอุทกภัย

กำหนดให้มีการทบทวนแผนปฏิบัติการในภาวะฉุกเฉินด้านอุทกภัย อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง หรือตามความเหมาะสมของสถานการณ์ เพื่อนำปัญหา/อุปสรรคที่พบจากการซ้อมแผนฯ มาปรับปรุง/แก้ไขให้เหมาะสมต่อไป

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สมปอง โรจน์รุ่งศศิธร และคณะ (2555) ได้ทำการวิจัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลการบริหารจัดการ และศึกษาปัจจัยความสำเร็จ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการเตรียมความพร้อมตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางด้านสาธารณสุข กรณีอุทกภัย ในพื้นที่สาธารณสุข เขต 3 และ 9 โดยทำการสัมภาษณ์ตัวแทนจากหน่วยงานวิชาการในพื้นที่ที่ประสบอุทกภัยจังหวัดฉะเชิงเทราและหน่วยงานในพื้นที่ที่เป็นที่ตั้งศูนย์พักพิง จังหวัดชลบุรี รวม 45 คน ผลการศึกษาพบว่า ในระยะการเตรียมการป้องกันและลดผลกระทบทุกหน่วยงานยังไม่มีแผนบูรณาการเชิงรุกกรณีฉุกเฉินร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวางแผนเพื่อกำหนดแนวทางหรือจัดทำข้อตกลงต่าง ๆ ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน การบริหารจัดการส่วนใหญ่จึงเริ่มในระยะการเตรียมความพร้อมก่อนเกิดภัย หน่วยงานวิชาการในพื้นที่มีโครงสร้างการเตรียมความพร้อมตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน ซึ่งสอดคล้องกับโครงสร้างและภารกิจหลักของแต่ละหน่วยงาน การเตรียมความพร้อมของแต่ละหน่วยงานให้ความสำคัญกับการซ้อมแผนและการเตรียมความพร้อมของทีมภายในหน่วยงาน ส่วนหน่วยงานสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด จะมีภาคีเครือข่ายอื่นที่เกี่ยวข้องในพื้นที่รับผิดชอบทั้งในระดับจังหวัดและอำเภอเข้ามาร่วมซ้อมด้วย การซ้อมแผนจึงมีประโยชน์ในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการทำงาน ในการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์อุทกภัย หลายหน่วยงานมีการกำหนดโครงสร้างและบทบาทของทีมหลักและทีมสนับสนุนที่ชัดเจนมากขึ้น โดยเฉพาะการกำหนดระบบบัญชาการเหตุการณ์ แนวทางการประสานงานร่วมกัน การรายงานผล และการสั่งการอย่างเป็นขั้นตอน มีการจัดเตรียมความพร้อมทีมงานในพื้นที่และแบ่งพื้นที่รับผิดชอบ ที่ชัดเจน นอกจากนี้ ยังมีการกำหนดแนวทางการดำเนินการให้ความช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่อย่างเป็นระบบ

การตอบโต้สถานการณ์อุทกภัยในระยะแรก การบูรณาการกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เข้ามาร่วมสนับสนุนยังขาดความชัดเจน ทั้งบทบาทและลำดับขั้นตอนการดำเนินงานระหว่างหน่วยงาน ทำให้เกิดความสับสนในการบริหารจัดการ ประสบการณ์ในการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ช่วยให้การประสานงานมีความคล่องตัวมากขึ้น การเข้าร่วมประชุมแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างเครือข่ายระดับจังหวัดและอำเภอ ทำให้

เกิดความเชื่อมโยงบทบาทและขั้นตอนการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงานมีการประสานข้อมูลและการขับเคลื่อนการบูรณาการงานร่วมกับทีมเครือข่ายอื่น ๆ ที่เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น ส่วนการบริหารจัดการและงบประมาณ ทีมปฏิบัติยังขาดความคล่องตัวในการปฏิบัติการ ในพื้นที่ เนื่องจากระบบราชการยังไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงานในสถานการณ์ฉุกเฉิน ตลอดจนการเบิกจ่ายงบประมาณจากหน่วยงานภาครัฐยังมีข้อจำกัดและล่าช้า การที่สถานการณ์อุทกภัยเกิดเป็นระยะเวลานาน การบริหารจัดการอย่างมีระบบ การกำหนดระบบบัญชาการให้มีการสั่งการ เป็นลำดับขั้นที่ไม่ก้าวก่ายกัน การจัดระบบสนับสนุนทรัพยากรระยะยาว และการบูรณาการทีมสำรองจากทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นทีมสนับสนุน จะช่วยให้การปฏิบัติงานดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ ยังได้ทำการเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

(1) ควรผลักดันนโยบายให้มีศูนย์กลาง/หรือคณะกรรมการกลางในการบริหารจัดการในสถานการณ์ฉุกเฉินระหว่างหน่วยงานในพื้นที่ แต่งตั้งหน่วยงานรับผิดชอบในการบริหารจัดการที่ชัดเจน

(2) ควรสร้างเครือข่ายวิชาการในพื้นที่ที่มีความเข้มแข็ง ทำการกำหนดบทบาทและความสัมพันธ์ที่ต้องประสานเชื่อมโยงกันให้มีความเข้มแข็ง เพื่อผลักดันไปสู่การสร้างมาตรฐานทางวิชาการให้เป็นที่ยอมรับร่วมกัน

(3) ควรพัฒนากฎ ระเบียบ และจัดสรรงบประมาณกรณีฉุกเฉินที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน ระบบราชการ เพื่อให้การดำเนินงานในสถานการณ์ฉุกเฉินเป็นไปด้วยความราบรื่นและต่อเนื่อง

ชนิษฐา พุกกะณานนท์ (2551) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารจัดการก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และหลังเกิดภัย โดยทำการสัมภาษณ์คณะผู้บริหาร ผู้นำชุมชน และพนักงานผู้เกี่ยวข้อง รวม 15 คน ผลการศึกษาพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีการบริหารจัดการภัยที่เกิดขึ้นเป็นประจำโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ประชาชนและเจ้าหน้าที่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้รวดเร็ว ทำให้เกิดความเสียหายน้อย หากเป็นภัยที่เกินความสามารถ สามารถประสานหน่วยงานข้างเคียงเพื่อปฏิบัติหน้าที่ร่วมกันจนสำเร็จลุล่วง สำหรับ ภัยที่ไม่เคยเกิดขึ้นหรือภัยที่เหนือความคาดหมาย เป็นสิ่งที่ผู้บริหารและประชาชนยังไม่ตระหนักถึงการป้องกันที่เป็นรูปธรรมต้องใช้เวลาในการทำความเข้าใจและเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับปัญหาและเหตุการณ์ไปพร้อมกัน

ศิรินันท์ สุวรรณโมลี (2552) ทำการศึกษาแนวทางพัฒนาการจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติโดยชุมชนเป็นฐานจากภาคประชาสังคม: กรณีศึกษาชุมชนบ้านน้ำเค็ม ตำบลบางม่วง อำเภอดงตาล จังหวัดพังงา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติโดยชุมชนเป็นฐานจากภาคประชาสังคม ผลการศึกษาพบว่า ในการดำเนินงานพบปัญหาด้านการมีส่วนร่วม ด้านงบประมาณ ด้านความรู้ความเข้าใจในสิทธิหน้าที่ในการดำเนินงาน และด้านการประชาสัมพันธ์ขององค์กร ทั้งนี้ ได้เสนอแนวทางการดำเนินงาน คือ ชุมชนควรมีการรวมกลุ่มและการจัดการองค์กรชุมชนซึ่งเป็นหัวใจของกระบวนการจัดการความเสี่ยงจากภัย

พิบัติโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ตั้งแต่ช่วงต้นของ การฟื้นฟูชุมชน ภาครัฐและเอกชนควรประสานการดำเนินงาน ร่วมกันโดยมีส่วนร่วม องค์กรเอกชนควรมีการวางฐานการพัฒนาให้กับชุมชน ภาครัฐควรสนับสนุนให้การ ดำเนินงานสานต่อในระยะยาวควบคู่ไปกับการให้ความรู้และสร้างความเข้าใจในสิทธิหน้าที่ในการดำเนินงาน ที่ถูกต้อง แก่ชุมชน

ดร.ณิ ดิษฐ์สูงเนิน (2552) ได้ศึกษาความพร้อมในการจัดการกับภาวะฉุกเฉินทางด้านสาธารณสุข จากโรคไข้หวัดนกของทีมงานสำรวจสอบสวนเคลื่อนที่เร็วในจังหวัดนครพนม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความ พร้อมในการจัดการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขจากไข้หวัดนก ผลการศึกษาพบว่า ทีม SRRT มีความพร้อมใน ระดับปานกลางในการรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉินทางด้านสาธารณสุข นโยบายการดำเนินงานยังขาดการบูร ณาการ มีความเข้าใจในนโยบายการจัดตั้งทีม SRRT อยู่ในวงจำกัด และไม่นำไปสู่การปฏิบัติที่แท้จริง นอกจากนี้ ยังพบว่า ในการจัดการกับภาวะฉุกเฉินดังกล่าว มีปัญหาและอุปสรรค คือ การเปลี่ยนบุคลากร ประจำที่ทำงานด้านระบาดวิทยา ภาระงานประจำมีความหลากหลาย ขาดความต่อเนื่องและความเชี่ยวชาญ ในด้านวิชาการ การติดตามและประเมินผลไม่ต่อเนื่อง ตลอดจนขาดงบประมาณในการดำเนินการซ้อมแผนใน ระดับชุมชน จึงเสนอให้มีการฝึกปฏิบัติในสิ่งที่ยังมั่นใจ เช่น การทำ Nasal Swab กำหนดนโยบายที่มีความ ต่อเนื่องและชัดเจน จัดเตรียมความพร้อมของทีมโดยเฉพาะผู้รับผิดชอบงานด้านระบาดวิทยาโดยเฉพาะ รวมทั้งการติดตามประเมินผลที่ต่อเนื่อง

วราพร ศรีละมุล (2554) ทำการศึกษาการบริหารจัดการเครือข่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ของเทศบาล ตำบลคลองเต็ง อำเภอเมือง จังหวัดตรัง มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์การบริหารจัดการเครือข่าย ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการเครือข่ายป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย โดยสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 37 คน เพื่อรวบรวมข้อมูลแนวคิดการบริหารจัดการ สาธารณภัย 5 ขั้นตอน ได้แก่ การป้องกัน การบรรเทาผลกระทบ การเตรียมความพร้อม การรับสถานการณ์ ฉุกเฉิน และการฟื้นฟูบูรณะ ผลการศึกษาพบว่า เครือข่ายมองข้ามความสำคัญของการเรียนรู้และการสร้าง ประสบการณ์ในการทำงานร่วมกัน เครือข่ายขาดความชัดเจนในกระบวนการดำเนินงานและการทำงานที่ ต่อเนื่อง รวมทั้งขาดแนวร่วมในการทำงาน จึงควรมีการเตรียมความพร้อมในการสร้างเครือข่าย โดยการสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กร มีการแลกเปลี่ยนช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ในด้านการรับสถานการณ์ฉุกเฉิน ควรมี ข้อมูลต่าง ๆ ที่จำเป็นร่วมกัน ส่วนด้านการฟื้นฟูบูรณะ ควรมีหน่วยงานรับผิดชอบให้ความช่วยเหลือ ด้านงบประมาณ ซึ่งเป็นเครือข่ายในแนวตั้ง

2.9 สรุป

จากการศึกษาทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และองค์การระหว่าง ประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน (International Standards Organization: ISO) ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความ

เสี่ยง สามารถสรุปได้ว่า ผู้ประกอบกิจการโรงงานหรือผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานหรือใบอนุญาตขยายโรงงานต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงจากอันตรายที่อาจเกิดจากการประกอบกิจการโรงงาน โดยต้องทำการศึกษา วิเคราะห์ และทบทวนการดำเนินงาน เพื่อขี้งอันตราย ประเมินความเสี่ยง และจัดทำแผนงานการจัดการความเสี่ยง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาจะทำการประเมินประสิทธิภาพแผนบริหารธุรกิจต่อเนื้องด้านอุทกภัย โดยใช้องค์ประกอบด้านการจัดการที่มีประสิทธิภาพ จากแนวความคิดเรื่องการจัดการของ Luther Gulick และ Lindall Urwick เป็นหลัก และเสริมด้วยแนวความคิดของนักวิชาการท่านอื่น ๆ ทำให้ได้ตัวแปรต้นในการศึกษา คือ นโยบาย การวางแผน การจัดองค์กรและการจัดสรรบุคลากร งบประมาณ การอำนวยการ การประสานงาน การควบคุม การคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ และการจัดทำรายงาน รวมถึงการศึกษาตัวแปรเพิ่มเติมซึ่งได้จากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวกับมาตรฐาน (International Standards Organization: ISO) ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยง ได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์/เป้าหมายของแผน การรับรู้ระดับความเสี่ยงที่องค์กรสามารถยอมรับได้ การดำเนินงานอย่างเป็นระบบและมีโครงสร้างที่ชัดเจน การกำหนดกลยุทธ์การทดสอบ ปรับปรุง และทบทวนแผน/กระบวนการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง การบูรณาการแผนการบริหารความเสี่ยงในกระบวนการดำเนินงานปกติ และการปลูกฝังให้การบริหารความต่อเนื้องทางธุรกิจเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมองค์กร ทั้งนี้ ทำการประเมินประสิทธิภาพผ่านความคิดเห็นประสิทธิภาพขององค์ประกอบของแผนที่สนับสนุนให้องค์กรได้รับความเสียหายจากอุทกภัยน้อยที่สุดและสามารถดำเนินธุรกิจต่อได้เร็วที่สุด ภายใต้แนวความคิดเรื่องแบบจำลองการประเมินของ Gregory Morwood

หมายเหตุ. โดย ผู้ศึกษา, 2560

ภาพที่ 2.4 ไดอะแกรมความสัมพันธ์ของการดำเนินงานด้านการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจตามระดับองค์กร

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การศึกษา เรื่องการประเมินประสิทธิภาพแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่องด้านอุทกภัยในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบและความเสี่ยงด้านอุทกภัยต่อธุรกิจ ตลอดจนศึกษาและประเมินประสิทธิภาพแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่อง (Business Continuity Plan: BCP) ด้านอุทกภัยในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน โดยใช้รูปแบบวิธีวิทยาเชิงคุณภาพ (Qualitative Methodology) โดยผู้ศึกษาได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการศึกษา ดังนี้

- 3.1 การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูล
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูล

3.1.1 ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านการวางแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ ระดับผู้จัดการฝ่ายขึ้นไป โดยแบ่งเป็น

- (1) บุคลากรของนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน
- (2) บุคลากรของโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการในนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน จำนวน 78 โรงงาน ประกอบด้วย โรงงานขนาดกลางและขนาดย่อม จำนวน 45 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 57.69 ของจำนวนโรงงานทั้งหมดในนิคมฯ และโรงงานขนาดใหญ่ จำนวน 33 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 42.31 ของจำนวนโรงงานทั้งหมดในนิคมฯ สามารถประมาณการสัดส่วนระหว่างโรงงานขนาดกลางและขนาดย่อม: โรงงานขนาดใหญ่ เท่ากับ 3: 2 ทั้งนี้ ทำการจำแนกขนาดโรงงานโดยใช้เกณฑ์ขนาดการลงทุน (Capital Investment) ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 และตามประมวลรัษฎากร ที่กำหนดไว้ว่า “อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม เงินลงทุนไม่เกิน 200 ล้านบาท” ดังนั้น กรณีที่เงินลงทุนมากกว่า 200 ล้านบาท จึงถือเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่

3.1.2 ผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้พิจารณาคัดเลือกจากขนาดของโรงงานและคุณสมบัติเฉพาะตัว (Personal Profiles) ของผู้ให้ข้อมูล โดยเป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านการวางแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ ระดับผู้จัดการฝ่ายขึ้นไป แบ่งเป็น

- (1) บุคลากรของนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน จำนวน 1 คน
- (2) บุคลากรของโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการในนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน จำนวน 10 คน เมื่อพิจารณาตามสัดส่วนของประชากร สามารถแบ่งได้เป็นโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลาง และขนาดย่อม จำนวน 6 คน และโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ จำนวน 4 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 การออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ ผู้ศึกษาทำการออกแบบแบบสัมภาษณ์ โดยแบ่งข้อคำถามออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง ประสบการณ์ หน้าที่ความรับผิดชอบ บริษัท/องค์กร การรับทราบข้อมูลแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่องของบริษัท/องค์กร และการมีส่วนร่วมในการจัดทำ/พัฒนาแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่องของบริษัท/องค์กร

ส่วนที่ 2 โอกาสที่จะเกิดและผลกระทบจากความเสี่ยงด้านอุทกภัยที่มีต่อธุรกิจเป็นข้อคำถามปลายเปิด (Open-Ended Questions)

การประเมินโอกาสที่จะเกิดและผลกระทบจากความเสี่ยงด้านอุทกภัยที่มีต่อธุรกิจ เป็นการประเมินผ่านความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ด้านโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงด้านอุทกภัย

สูง หมายถึง มีโอกาสที่จะเกิดขึ้นเป็นประจำ

ปานกลาง หมายถึง มีโอกาสที่จะเกิดขึ้นเป็นบางครั้ง

ต่ำ หมายถึง มีโอกาสที่จะเกิดขึ้นน้อยหรือไม่เกิดขึ้นเลย

ด้านผลกระทบจากความเสี่ยงที่มีต่อธุรกิจ พิจารณาจากการหยุดชะงักของการดำเนินงานเป็นหลัก

สูง หมายถึง เกิดการหยุดชะงักของการดำเนินงานมากกว่า 3 วัน

ปานกลาง หมายถึง เกิดการหยุดชะงักของการดำเนินงาน 1-3 วัน

ต่ำ หมายถึง เกิดการหยุดชะงักของการดำเนินงานไม่เกิน 1 วัน

ส่วนที่ 3 ข้อมูลแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่อง (Business Continuity Plan: BCP) ด้านอุทกภัย เป็นข้อคำถามแบบผสมระหว่างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) และแบบสำรวจรายการ (Check List)

การประเมินประสิทธิภาพแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่อง เป็นการประเมินผ่านความคิดเห็น ประสิทธิภาพของผู้ให้ข้อมูลที่มีต่อองค์ประกอบต่าง ๆ ของแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่องด้านอุทกภัยขององค์กร โดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

สูง หมายถึง สนับสนุนประสิทธิภาพของแผนในระดับมาก

ปานกลาง หมายถึง สนับสนุนประสิทธิภาพของแผนในระดับปานกลาง

ต่ำ หมายถึง สนับสนุนประสิทธิภาพของแผนในระดับน้อย

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการประเมิน สามารถแสดงได้ดังตารางที่ 3.1 ดังนี้

ตารางที่ 3.1

เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพของแผนบริหารต่อเนื่องทางธุรกิจ

ข้อความ	เกณฑ์การประเมินประสิทธิภาพ		
	สูง	กลาง	ต่ำ
1. แนวคิด/ทฤษฎี/มาตรฐาน ที่นำมาใช้เป็นกรอบ แนวทางการบริหารจัดการ BCM	<ul style="list-style-type: none"> มีการกำหนดกรอบ แนวทางการบริหารจัดการ BCM โดยใช้ แนวคิด/ทฤษฎี/ มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง อย่างครบถ้วน 	<ul style="list-style-type: none"> มีการนำแนวคิด/ ทฤษฎี/มาตรฐานบาง เรื่องใช้เป็นกรอบ แนวทางการบริหารจัดการ BCM 	<ul style="list-style-type: none"> ไม่มีแนวคิด/ทฤษฎี/ มาตรฐานที่นำมาใช้ เป็นกรอบแนวทาง การบริหารจัดการ BCM
2. การกำหนดนโยบาย	<ul style="list-style-type: none"> มีการกำหนดนโยบาย อย่างชัดเจนและ เหมาะสม มีการถ่ายทอด นโยบายไปยัง ทุกหน่วยงานภายใน องค์กรให้ทราบอย่าง ทัวถึง 	<ul style="list-style-type: none"> มีการกำหนดนโยบาย อย่างชัดเจนและ เหมาะสม มีการถ่ายทอดนโยบาย ไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง เท่านั้น 	<ul style="list-style-type: none"> ไม่มีการมอบหมาย นโยบายด้าน BCP

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพของแผนบริหารต่อเนื่องทางธุรกิจ

ข้อคำถาม	เกณฑ์การประเมินประสิทธิภาพ		
	สูง	กลาง	ต่ำ
3. การกำหนดวัตถุประสงค์/ เป้าหมาย	<ul style="list-style-type: none"> มีการกำหนดวัตถุประสงค์/ เป้าหมายอย่างชัดเจน และเหมาะสม มีการถ่ายทอดวัตถุประสงค์/ เป้าหมายไปยังทุก หน่วยงานภายใน องค์กรให้ทราบอย่าง ทั่วถึง 	<ul style="list-style-type: none"> มีการกำหนดวัตถุประสงค์/ เป้าหมายอย่างชัดเจน และเหมาะสม มีการถ่ายทอดวัตถุประสงค์/ เป้าหมายไปยัง ผู้ที่เกี่ยวข้องเท่านั้น 	<ul style="list-style-type: none"> ไม่มีการกำหนด วัตถุประสงค์/ เป้าหมาย
4. การวางแผนการดำเนินงาน อย่างเป็นระบบและ มีโครงสร้างที่ชัดเจน	<ul style="list-style-type: none"> มีการวางแผน การดำเนินงาน อย่าง เป็นระบบและ มีโครงสร้างที่ชัดเจน 	<ul style="list-style-type: none"> มีการวางแผนการ ดำเนินงานไว้คร่าว ๆ ยังไม่มีผลการ รายละเอียดอย่าง ชัดเจน 	<ul style="list-style-type: none"> ไม่มีการวางแผน การดำเนินงาน
5. การกำหนดกลยุทธ์ในการ ดำเนินงาน	<ul style="list-style-type: none"> มีการกำหนดกลยุทธ์ ในการดำเนินงาน มีการจัดทำเป็น แผนกลยุทธ์ อย่างชัดเจน 	<ul style="list-style-type: none"> การกำหนดกลยุทธ์ใน การดำเนินงาน ไม่ได้จัดทำเป็น แผนกลยุทธ์ 	<ul style="list-style-type: none"> ไม่มีการกำหนด กลยุทธ์ในการ ดำเนินงาน
6. การจัดตั้งทีมงาน BCP	<ul style="list-style-type: none"> ในแผน BCP มีการ กำหนดแผนโครงสร้าง ทีมงาน อัตรากำลัง และระบุชื่อทีมงาน อย่างชัดเจน 	<ul style="list-style-type: none"> ในแผน BCP มีการ กำหนดแผนโครงสร้าง ทีมงาน เพียงอย่าง เดียวแต่ยังไม่ได้ระบุ อัตรากำลัง และชื่อ ทีมงานอย่างชัดเจน 	<ul style="list-style-type: none"> ไม่มีการจัดตั้งทีมงาน BCP

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพของแผนบริหารต่อเนื่องทางธุรกิจ

ข้อคำถาม	เกณฑ์การประเมินประสิทธิภาพ		
	สูง	กลาง	ต่ำ
7. การกำหนดโครงสร้าง/หน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจน	<ul style="list-style-type: none"> • ในแผน BCP มีการโครงสร้างและหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน • มีการระบุรายละเอียดงาน BCP ด้านอุทกภัยใน Job Description ของผู้ที่มีหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน 	<ul style="list-style-type: none"> • ในแผน BCP มีการโครงสร้างและหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน 	<ul style="list-style-type: none"> • ไม่มีการกำหนดโครงสร้าง/หน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน
8. บุคลากรรับรู้ระดับความเสี่ยงที่องค์กรสามารถยอมรับได้	<ul style="list-style-type: none"> • บุคลากรรับรู้ระดับความเสี่ยงที่องค์กรสามารถยอมรับได้ • บุคลากรทราบแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรเป็นอย่างดี 	<ul style="list-style-type: none"> • บุคลากรรับรู้ระดับความเสี่ยงที่องค์กรสามารถยอมรับได้ 	<ul style="list-style-type: none"> • บุคลากรไม่ทราบระดับความเสี่ยงที่องค์กรสามารถยอมรับได้
9. การอบรมให้ความรู้/พัฒนาทักษะบุคลากรอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	<ul style="list-style-type: none"> • มีการอบรมให้ความรู้/พัฒนาทักษะบุคลากรอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง • มีการส่งบุคลากรไปศึกษาดูงานด้าน BCP อุทกภัย 	<ul style="list-style-type: none"> • มีการอบรมให้ความรู้/พัฒนาทักษะบุคลากรอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง 	<ul style="list-style-type: none"> • ไม่มีการอบรมให้ความรู้/พัฒนาทักษะบุคลากรอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพของแผนบริหารต่อเนื่องทางธุรกิจ

ข้อคำถาม	เกณฑ์การประเมินประสิทธิภาพ		
	สูง	กลาง	ต่ำ
10. การจัดสรรงบประมาณ	<ul style="list-style-type: none"> ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพียงพอกับความต้องการใช้ 	<ul style="list-style-type: none"> ได้รับการจัดสรรงบประมาณสำหรับใช้ในเรื่องที่จำเป็น/เร่งด่วน 	<ul style="list-style-type: none"> ไม่มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับการดำเนินงาน
11. การตรวจสอบการใช้งบประมาณที่ได้รับจัดสรร	<ul style="list-style-type: none"> มีการตรวจสอบการใช้งบประมาณที่ได้รับจัดสรรโดยผู้มีอำนาจหน้าที่ มีการจัดทำรายงานผลการตรวจสอบ เป็นลายลักษณ์อักษร 	<ul style="list-style-type: none"> มีการตรวจสอบการใช้งบประมาณที่ได้รับจัดสรรโดยผู้มีอำนาจหน้าที่ 	<ul style="list-style-type: none"> ไม่มีการตรวจสอบการใช้งบประมาณที่ได้รับจัดสรร
12. การจัดเตรียมอุปกรณ์สำรอง/ทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้ในสถานการณ์ฉุกเฉิน	<ul style="list-style-type: none"> มีการจัดเตรียมอุปกรณ์สำรอง/ทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้ในสถานการณ์ฉุกเฉินไว้ อย่างครบถ้วนและเพียงพอกับความต้องการใช้งาน 	<ul style="list-style-type: none"> มีการจัดเตรียมอุปกรณ์สำรอง/ทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้ในสถานการณ์ฉุกเฉินไว้เท่าที่คิดว่าจำเป็น 	<ul style="list-style-type: none"> ไม่มีมีการจัดเตรียมอุปกรณ์สำรอง/ทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้ในสถานการณ์ฉุกเฉินไว้
13. การกำหนดกระบวนการตัดสินใจดำเนินการ/แก้ไขปัญหาต่าง ๆ	<ul style="list-style-type: none"> มีการกำหนดกระบวนการตัดสินใจดำเนินการ/แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ไว้อย่างชัดเจน ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบมีอำนาจในการตัดสินใจได้ด้วยตนเอง 	<ul style="list-style-type: none"> มีการกำหนดกระบวนการตัดสินใจดำเนินการ/แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ไว้อย่างชัดเจน ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบต้องขออนุมัติจากผู้มีอำนาจก่อนตัดสินใจดำเนินการใด ๆ 	<ul style="list-style-type: none"> ไม่มีมีการกำหนดกระบวนการตัดสินใจดำเนินการ/แก้ไขปัญหาต่าง ๆ

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพของแผนบริหารต่อเนื่องทางธุรกิจ

ข้อความ	เกณฑ์การประเมินประสิทธิภาพ		
	สูง	กลาง	ต่ำ
14. การสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรที่มีหน้าที่รับผิดชอบงาน BCP	<ul style="list-style-type: none"> มีการสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรที่มีหน้าที่รับผิดชอบงาน BCP ด้วยการให้เงินรางวัล พิเศษ การเลื่อนตำแหน่ง 	<ul style="list-style-type: none"> มีการสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรที่มีหน้าที่รับผิดชอบงาน BCP ด้วยการชมเชย 	<ul style="list-style-type: none"> ไม่มีการสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรที่มีหน้าที่รับผิดชอบงาน BCP
15. การได้รับการแจ้งเตือน (Notification) สถานการณ์ฉุกเฉินด้านอุทกภัย	<ul style="list-style-type: none"> ได้รับการแจ้งเตือน (Notification) สถานการณ์ฉุกเฉินด้านอุทกภัยล่วงหน้า เกิน 7 วัน 	<ul style="list-style-type: none"> การได้รับการแจ้งเตือน (Notification) สถานการณ์ฉุกเฉินด้านอุทกภัยล่วงหน้า ไม่เกิน 7 วัน 	<ul style="list-style-type: none"> ไม่ได้รับการแจ้งเตือน (Notification) สถานการณ์ฉุกเฉินด้านอุทกภัย
16. การประสานงานภายในหน่วยงาน/องค์กร	<ul style="list-style-type: none"> มีการประสานงานภายในหน่วยงาน/องค์กร ความรับผิดชอบในงาน BCP ด้านอุทกภัย มีการมอบหมายให้ทุกหน่วยงานเป็นผู้รับผิดชอบร่วมกัน 	<ul style="list-style-type: none"> มีการประสานงานภายในหน่วยงาน/องค์กร ความรับผิดชอบในงาน BCP ด้านอุทกภัยมีการมอบหมายให้หน่วยงานเดียวเป็นผู้รับผิดชอบ 	<ul style="list-style-type: none"> ไม่มีการประสานงานภายในหน่วยงาน/องค์กร
17. การประสานงานภายนอกหน่วยงาน/องค์กร	<ul style="list-style-type: none"> มีการประสานงานภายนอกหน่วยงาน/องค์กร มีการประชุมร่วมกับหน่วยงานภายนอกเป็นประจำ 	<ul style="list-style-type: none"> มีการประสานงานภายนอกหน่วยงาน/องค์กร 	<ul style="list-style-type: none"> ไม่มีการประสานงานภายนอกหน่วยงาน/องค์กร

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพของแผนบริหารต่อเนื่องทางธุรกิจ

ข้อคำถาม	เกณฑ์การประเมินประสิทธิภาพ		
	สูง	กลาง	ต่ำ
18. การจัดทำรายการผู้รับผิดชอบตามพื้นที่	<ul style="list-style-type: none"> มีการจัดทำรายการผู้รับผิดชอบตามพื้นที่โดยระบุชื่อผู้รับผิดชอบและพื้นที่รับผิดชอบ อย่างชัดเจน 	<ul style="list-style-type: none"> มีกำหนดพื้นที่รับผิดชอบแต่ยังไม่มีการระบุชื่อผู้รับผิดชอบไว้ อย่างชัดเจน 	<ul style="list-style-type: none"> ไม่มีการจัดทำรายการผู้รับผิดชอบตามพื้นที่
19. การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการควบคุม/ตรวจสอบ การดำเนินงาน	<ul style="list-style-type: none"> มีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการควบคุม/ตรวจสอบ การดำเนินงานไว้อย่างชัดเจนและเหมาะสม ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์ดังกล่าว 	<ul style="list-style-type: none"> มีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการควบคุม/ตรวจสอบ การดำเนินงานไว้อย่างชัดเจนและเหมาะสม เกณฑ์ดังกล่าวกำหนดโดยผู้บริหาร 	<ul style="list-style-type: none"> ไม่มีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการควบคุม/ตรวจสอบ การดำเนินงาน
20. การนำแนวคิดใหม่ ๆ มาใช้ในการดำเนินงาน	<ul style="list-style-type: none"> มีการนำแนวคิดใหม่ ๆ มาใช้ในการดำเนินงานเป็นประจำ 	<ul style="list-style-type: none"> มีการนำแนวคิดใหม่ ๆ บางเรื่อง มาใช้ในการดำเนินงาน 	<ul style="list-style-type: none"> ไม่มีการนำแนวคิดใหม่ ๆ มาใช้ในการดำเนินงาน
21. การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่หรือนวัตกรรมต่าง ๆ มาใช้ในการดำเนินงาน	<ul style="list-style-type: none"> มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่หรือนวัตกรรมต่าง ๆ ทุกตัวมาใช้ในการดำเนินงาน โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณอย่างเต็มที่ 	<ul style="list-style-type: none"> มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่หรือนวัตกรรมบางตัว มาใช้ในการดำเนินงาน ตามงบประมาณที่มี 	<ul style="list-style-type: none"> ไม่มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่หรือนวัตกรรมต่าง ๆ มาใช้ในการดำเนินงาน

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพของแผนบริหารต่อเนื่องทางธุรกิจ

ข้อคำถาม	เกณฑ์การประเมินประสิทธิภาพ		
	สูง	กลาง	ต่ำ
22. การซ่อมแผนในสถานการณ์จำลอง	<ul style="list-style-type: none"> มีการซ่อมแผนในสถานการณ์จำลองเป็นประจำตามกำหนดการที่ระบุไว้ 	<ul style="list-style-type: none"> มีการซ่อมแผนในสถานการณ์จำลองล่าช้า ไม่ตรงตามกำหนดการที่ระบุไว้ 	<ul style="list-style-type: none"> ไม่มีการซ่อมแผนในสถานการณ์จำลอง
23. การทบทวน/ปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	<ul style="list-style-type: none"> มีการทบทวน/ปรับปรุงแผนอย่างสม่ำเสมอ มีการทบทวน/ปรับปรุงแผนร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน 	<ul style="list-style-type: none"> มีการทบทวน/ปรับปรุงแผนอย่างสม่ำเสมอ ไม่ได้ทำการทบทวน/ปรับปรุงแผนร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง 	<ul style="list-style-type: none"> ไม่มีการทบทวน/ปรับปรุงแผน
24. การจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน	<ul style="list-style-type: none"> มีการจัดทำรายงานเสนอต่อผู้บริหารภายในเวลาที่กำหนด มีการเผยแพร่ข้อมูลผลการดำเนินงานให้บุคลากรในองค์กรทราบ 	<ul style="list-style-type: none"> มีการจัดทำรายงานเสนอต่อผู้บริหารภายในเวลาที่กำหนด 	<ul style="list-style-type: none"> ไม่มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน
25. การจัดทำระบบสารสนเทศด้านอุทกภัย	<ul style="list-style-type: none"> มีการจัดทำระบบสารสนเทศด้านอุทกภัย มีการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณชน 	<ul style="list-style-type: none"> มีการจัดทำระบบสารสนเทศด้านอุทกภัย 	<ul style="list-style-type: none"> ไม่มีการจัดทำระบบสารสนเทศด้านอุทกภัย

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินประสิทธิผลของแผนบริหารต่อเนื่องทางธุรกิจ

ข้อคำถาม	เกณฑ์การประเมินประสิทธิผล		
	สูง	กลาง	ต่ำ
26. การบูรณาการข้อมูลร่วมกับหน่วยงานภายในหรือภายนอกองค์กร	<ul style="list-style-type: none"> มีการบูรณาการข้อมูลร่วมกับหน่วยงานภายในหรือภายนอกองค์กร มีการประชุมร่วมกับหน่วยงานภายนอกเป็นประจำ 	<ul style="list-style-type: none"> มีการบูรณาการข้อมูลร่วมกับหน่วยงานภายในหรือภายนอกองค์กร มีการประชุมร่วมกับหน่วยงานภายนอกตามความเหมาะสม 	<ul style="list-style-type: none"> ไม่มีการบูรณาการข้อมูลร่วมกับหน่วยงานภายในหรือภายนอกองค์กร
27. การบูรณาการการบริหารความเสี่ยงกับกระบวนการดำเนินงานตามปกติ	<ul style="list-style-type: none"> มีการบูรณาการการบริหารความเสี่ยงกับกระบวนการดำเนินงานตามปกติ มีการประชาสัมพันธ์/เผยแพร่ข้อมูลให้ทราบอย่างทั่วถึง 	<ul style="list-style-type: none"> มีการบูรณาการการบริหารความเสี่ยงกับกระบวนการดำเนินงานตามปกติ 	<ul style="list-style-type: none"> ไม่มีการบูรณาการการบริหารความเสี่ยงกับกระบวนการดำเนินงานตามปกติ
28. การปลูกฝังให้ BCM เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมองค์กร	<ul style="list-style-type: none"> มีการปลูกฝังให้ BCM เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมองค์กร มีการประชาสัมพันธ์/เผยแพร่ข้อมูลให้ทราบอย่างทั่วถึง 	<ul style="list-style-type: none"> มีการปลูกฝังให้ BCM เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมองค์กร 	<ul style="list-style-type: none"> ไม่มีการปลูกฝังให้ BCM เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมองค์กร

3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ทำการหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบนำแบบสัมภาษณ์ดังกล่าวโดยเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา (Index of Item Objective Congruence: IOC) และทำการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ทั้งนี้ เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนอีกครั้ง ซึ่งผลการวัดค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ซึ่งยอมรับได้ว่าข้อคำถาม มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหาจึงสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้จริง

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูล มีรายละเอียดดังนี้

3.3.1 ทำการศึกษาและทบทวนวรรณกรรมจากตำรา บทความทางวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.3.2 เก็บข้อมูลภาคสนาม โดยใช้เทคนิคการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview)

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลซึ่งพิจารณาคัดเลือกจากขนาดของโรงงานและคุณสมบัติเฉพาะตัว (Personal Profiles) ของผู้ให้ข้อมูล โดยเป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านการวางแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจระดับผู้จัดการฝ่ายขึ้นไป ได้แก่

(1) บุคลากรของนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน จำนวน 1 คน

(2) บุคลากรของโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการในนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน จำนวน 10 คน ซึ่งมีขั้นตอนในการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ทำการแบ่งขนาดโรงงานอุตสาหกรรมออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม จำนวน 6 คน และกลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ จำนวน 4 คน ซึ่งกำหนดสัดส่วนตามสัดส่วนของประชากร

ขั้นตอนที่ 2 ทำการเลือกโรงงานอุตสาหกรรมในแต่ละกลุ่มขนาดโรงงานตามขั้นตอนที่ 1 โดยทำการส่งหนังสือไปยังโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการภายในนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน เพื่อขอเข้าสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญซึ่งเกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่องขององค์กร โดยมีโรงงานอุตสาหกรรมตอบกลับและอนุญาตให้ดำเนินการตามข้อขอ จำนวน 10 แห่ง

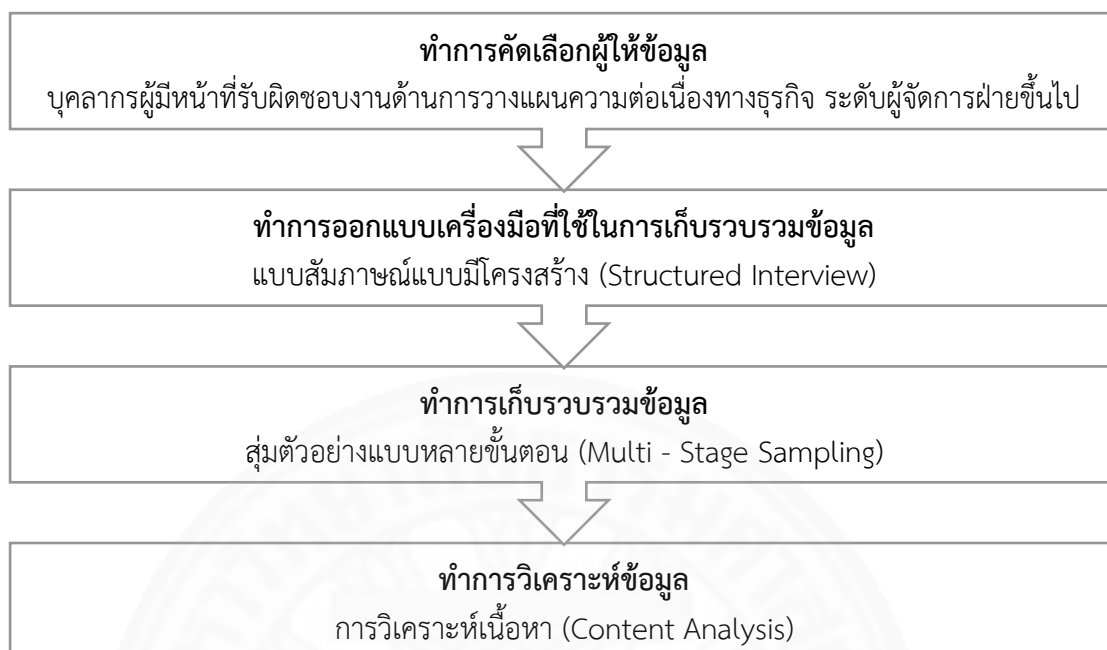
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.4.1 ผู้ศึกษาทำการกำหนดตัวแปรในการศึกษา ประกอบด้วย

(1) ตัวแปรต้น ได้แก่ นโยบาย การวางแผน การจัดองค์กรและการจัดสรรบุคลากร งบประมาณ การอำนวยความสะดวก การประสานงาน การควบคุม การคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ การจัดทำรายงาน การกำหนดวัตถุประสงค์/เป้าหมายของแผน การรับรู้ระดับความเสี่ยงที่องค์กรสามารถยอมรับได้ การดำเนินงานอย่างเป็นระบบและมีโครงสร้างที่ชัดเจน การกำหนดกลยุทธ์การทดสอบ ปรับปรุง และทบทวนแผน/กระบวนการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง การบูรณาการแผนการบริหารความเสี่ยงในกระบวนการดำเนินงานปกติ และการปลูกฝังให้การบริหารความเสี่ยง ทางธุรกิจเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมองค์กร

(2) ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นประสิทธิภาพ

3.4.2 ผู้ศึกษาทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนในการดำเนินการศึกษา

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาผลกระทบและความเสี่ยงด้านอุทกภัยต่อธุรกิจ ตลอดจนศึกษาและประเมินประสิทธิภาพแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่อง (Business Continuity Plan: BCP) ด้านอุทกภัยของนิคมอุตสาหกรรมบางปะอินและโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการภายในนิคมฯ ผู้ศึกษาได้คัดเลือกผู้ให้ข้อมูลจากรายการโรงงานภายในนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างผู้มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ ระดับผู้จัดการฝ่ายขึ้นไป ของนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน จำนวน 1 ราย และของโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการภายในนิคมฯ จำนวน 10 ราย และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผู้ศึกษานำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามประเภทของผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

4.1 นิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน

4.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้อำนวยการนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน มีประสบการณ์การทำงานด้านแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจเป็นระยะเวลา 10 ปี ทราบรายละเอียดในแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจขององค์กรเป็นอย่างดี และมีส่วนร่วมในการจัดทำ/พัฒนาแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจด้านอุทกภัย โดยประสานความร่วมมือกับศูนย์ปฏิบัติการของนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

4.1.2 ผลกระทบและความเสี่ยงด้านอุทกภัยต่อนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน

ผู้ให้ข้อมูลให้ความคิดเห็นว่าการนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน มีความเสี่ยงด้านอุทกภัยอยู่ในระดับสูง เนื่องจากตั้งอยู่ใกล้แม่น้ำและเป็นทางผ่านของการระบายน้ำ และมีผลกระทบต่อธุรกิจอยู่ในระดับสูง เพราะโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการภายในนิคมฯ ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีมูลค่าการลงทุนสูง ทั้งนี้ ได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า แม้นิคมอุตสาหกรรมบางปะอินจะมีผลกระทบและความเสี่ยงด้านอุทกภัยอยู่ในระดับสูง แต่หากเป็นอุทกภัยที่เกิดขึ้นตามฤดูกาล ทางนิคมอุตสาหกรรมบางปะอินมีความมั่นใจว่าจะสามารถป้องกันภาวะน้ำเข้าท่วมภายในนิคมฯ ได้เป็นอย่างดี เนื่องจากทางนิคมฯ ได้จัดทำระบบเขื่อนป้องกันน้ำท่วมซึ่งมีระดับความสูง 5 เมตร รวมถึงการจัดทำระบบระบายน้ำ ตลอดจนการจัดตั้งสถานีสูบน้ำ จำนวน 3 สถานี เพื่อรองรับการสูบน้ำออกสู่คลองระบายน้ำ

4.1.3 รายละเอียดเกี่ยวกับแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่อง (Business Continuity Plan: BCP)

ด้านอุทกภัยของนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน

ปัจจุบันนิคมอุตสาหกรรมบางปะอินจัดทำแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจด้านอุทกภัยตามระเบียบของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นผู้กำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ระบบ และโครงสร้างต่าง ๆ รวมถึงจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการกลางขึ้นเพื่อประสานความร่วมมือและให้ความช่วยเหลือตามบริบทของแต่ละนิคม ตลอดจนให้การอบรมบุคลากรของนิคมอุตสาหกรรมต่าง ๆ ทั่วประเทศ

สำหรับนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน งานด้านแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของบุคลากรทุกคน จึงถือเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานตามปกติและกลายเป็นวัฒนธรรมองค์กร บุคลากรทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการประชุมจัดทำแผน ประสานงานกับบุคคล/หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และเข้ารับการอบรมจากผู้เชี่ยวชาญของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง ทำให้ทราบรายละเอียดของแผนเป็นอย่างดี มีการจัดตั้งงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการตามแผนเพื่อขออนุมัติจากการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย รวมถึงจัดเตรียมอุปกรณ์สำรองและทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้ในสถานการณ์ฉุกเฉินตามความเหมาะสม ตลอดจนบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่จะให้การสนับสนุนความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ อย่างมีระบบ การตัดสินใจดำเนินการหรือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เป็นไปตามลำดับขั้นการบังคับบัญชา นิคมอุตสาหกรรมบางปะอินจะทำการติดตามข้อมูลข่าวสารจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง มีการกำหนดตัวชี้วัดในการควบคุม/ตรวจสอบการดำเนินการ โดยต้องจัดทำแผน ซ้อมแผน ทบทวนแผน และรายงานผลภายในเวลาที่กำหนด นอกจากนี้ ยังทำการร่วมซ้อมแผนกับโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ และเข้าร่วมประชุมเพื่อทบทวน/ปรับปรุงแผนให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยจัดทำรายงานผลส่งไปยังการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยภายในระยะเวลาที่กำหนด

4.1.4 การประเมินประสิทธิภาพแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่อง (Business Continuity Plan: BCP) ด้านอุทกภัยของนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน

BCP) ด้านอุทกภัยของนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน

ผู้ให้ข้อมูลได้ให้ความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่องด้านอุทกภัยว่า โดยรวมแผนมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ด้านงบประมาณมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับสูง เนื่องจากได้รับอนุมัติงบประมาณจากการนิคมอุตสาหกรรมตามงบประมาณที่เสนออนุมัติ ซึ่งเพียงพอกับความต้องการใช้ในการดำเนินงานตามแผน ทั้งนี้ เป็นผลมาจากความเสียหายมูลค่ามหาศาลซึ่งเกิดจากมหาอุทกภัยที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2554 ทำให้การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยมีความตื่นตัวในการหาแนวทางการป้องกันเหตุการณ์และเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับสถานการณ์รุนแรงต่าง ๆ จึงให้ความสำคัญกับงานด้านการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจมากขึ้น เพื่อให้นิคมอุตสาหกรรมทุกแห่งได้รับผลกระทบจากอุทกภัยน้อยที่สุด และสามารถดำเนินกิจการได้อย่างต่อเนื่อง ในขณะที่ด้านการจัดสรรบุคลากรมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากทางนิคมอุตสาหกรรมไม่ได้มีการกำหนดโครงสร้างและหน้าที่ของบุคลากรผู้มีหน้าที่

รับผิดชอบอย่างชัดเจน เนื่องจากเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของบุคลากรทุกคน นอกจากนี้ ยังพบว่าปัญหาและอุปสรรคสำคัญที่ทำให้การดำเนินการตามแผนมีประสิทธิภาพลดลง คือ การสื่อสาร

4.2 โรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการภายในนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน

4.2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล โดยคัดเลือกจากผู้มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ ระดับผู้จัดการฝ่ายขึ้นไป ของโรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็กถึงขนาดกลาง จำนวน 6 ราย และโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ จำนวน 4 ราย สามารถสรุปข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลได้ดังตารางที่ 4.1 และตารางที่ 4.2 ดังนี้

(1) ผู้ให้ข้อมูลจากโรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็กถึงขนาดกลางทำงานในตำแหน่งผู้จัดการฝ่ายขึ้นไป มีประสบการณ์การทำงานด้านแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจเป็นระยะเวลา 4-6 ปี มีหน้าที่บริหารงานความปลอดภัยในองค์กร ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโรงงานอุตสาหกรรมประเภทอิเล็กทรอนิกส์ ผู้ให้ข้อมูลทราบรายละเอียดในแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจขององค์กรเป็นอย่างดี และมีส่วนร่วมในการวางแผน จัดทำ ทบทวน และปรับปรุงแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจด้านอุทกภัยขององค์กร โดยประสานความร่วมมือกับนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน

(2) ผู้ให้ข้อมูลจากโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ทำงานในตำแหน่งผู้จัดการฝ่ายขึ้นไป มีประสบการณ์การทำงานด้านแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจเป็นระยะเวลา 4-8 ปี มีหน้าที่บริหารงานความปลอดภัยในองค์กร ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโรงงานอุตสาหกรรมประเภทอิเล็กทรอนิกส์ผู้ให้ข้อมูลทราบรายละเอียดในแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจขององค์กรเป็นอย่างดีและมีส่วนร่วมในการวางแผน จัดทำ ทบทวน และปรับปรุงแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจด้านอุทกภัยขององค์กรโดยประสานความร่วมมือกับนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน

จะเห็นได้ว่าผู้ให้ข้อมูลมีประสบการณ์ทำงานด้านแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจเป็นระยะเวลามากกว่า 3 ปี ทราบรายละเอียดในแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจขององค์กรเป็นอย่างดี และมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการจัดทำ/พัฒนาแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจด้านอุทกภัยขององค์กร จึงสามารถให้รายละเอียดเกี่ยวกับแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่องขององค์กรได้อย่างดี

4.2.2 ผลกระทบและความเสี่ยงด้านอุทกภัยต่อโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการภายในนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล โดยคัดเลือกจากผู้มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ ระดับผู้จัดการฝ่ายขึ้นไป ของโรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็กถึงขนาดกลาง จำนวน 6 ราย และโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ จำนวน 4 ราย สามารถสรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบและความเสี่ยงด้านอุทกภัยต่อธุรกิจของผู้ให้ข้อมูลได้ดังตารางที่ 4.1 และตารางที่ 4.2 ดังนี้

(1) ผู้ให้ข้อมูลจากโรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็กถึงขนาดกลางส่วนใหญ่ให้ความ คิดเห็นว่านิคมอุตสาหกรรมบางปะอินมีความเสี่ยงด้านอุทกภัยด้านอุทกภัยอยู่ในระดับสูง เนื่องจากตั้งอยู่ในพื้นที่ลุ่มใกล้แม่น้ำ และเป็นทางผ่านของการระบายน้ำ จึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องเผชิญกับภาวะอุทกภัย และมีผลกระทบต่อธุรกิจในระดับสูง เพราะโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการภายในนิคมฯ ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีมูลค่าการลงทุนสูง แต่ก็ได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมว่ามีความเชื่อมั่นในระบบการป้องกันน้ำท่วมและการจัดการน้ำของนิคมอุตสาหกรรมที่ได้ดำเนินการหลังเกิดวิกฤติการณ์น้ำท่วมในปี พ.ศ. 2554 ทั้งระบบเขื่อนป้องกันน้ำท่วม ระบบระบายน้ำ และการสร้างสถานีสูบน้ำ

(2) ผู้ให้ข้อมูลจากโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่านิคมอุตสาหกรรมบางปะอินมีความเสี่ยงด้านอุทกภัยด้านอุทกภัยอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากมีการจัดทำประตูน้ำเพื่อปิดกั้นคลองระบายน้ำฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยาทั้งหมดแล้ว ซึ่งสามารถกั้นน้ำล้นจากแม่น้ำเจ้าพระยาได้ กรอบกับทางนิคมอุตสาหกรรมบางปะอินได้จัดทำเขื่อนกั้นน้ำและระบบการสูบน้ำระบายออกจากนิคมฯ รวมถึงมีการเตรียมการระบบการจัดการเรื่องอุทกภัยไว้แล้ว และมีการซ้อมแผนป้องกันอุทกภัยทุกปี จึงทำให้มั่นใจได้ว่าในนิคมอุตสาหกรรมบางปะอินมีความเสี่ยงด้านอุทกภัยด้านอุทกภัยอยู่ในระดับต่ำ ในส่วนของผลกระทบต่อธุรกิจผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่าอยู่ในระดับสูง เพราะโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการภายในนิคมฯ ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีมูลค่าการลงทุนสูง

ตารางที่ 4.1

ผลกระทบและความเสี่ยงด้านอุทกภัยต่อธุรกิจ: กลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็กถึงขนาดกลาง

ข้อความคำถาม	ผู้ให้ข้อมูล					
	รายชื่อที่ 1	รายชื่อที่ 2	รายชื่อที่ 3	รายชื่อที่ 4	รายชื่อที่ 5	รายชื่อที่ 6
1. ผลกระทบด้านอุทกภัยต่อธุรกิจ	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง
2. ความเสี่ยงด้านอุทกภัยต่อธุรกิจ	สูง	ปานกลาง	สูง	สูง	ปานกลาง	สูง

หมายเหตุ. สูง หมายถึง อุทกภัยมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจขององค์กรอยู่ในระดับสูง/องค์กรมีความเสี่ยงที่จะเกิดอุทกภัยอยู่ในระดับสูง
 ปานกลาง หมายถึง อุทกภัยมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจขององค์กรอยู่ในระดับปานกลาง/องค์กรมีความเสี่ยงที่จะเกิดอุทกภัยอยู่ในระดับปานกลาง
 ต่ำ หมายถึง อุทกภัยมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจขององค์กรอยู่ในระดับต่ำหรือไม่กระทบเลย/องค์กรมีความเสี่ยงที่จะเกิดอุทกภัยอยู่ในระดับต่ำหรือไม่เกิดเลย

ตารางที่ 4.2

ผลกระทบและความเสี่ยงด้านอุทกภัยต่อธุรกิจ: กลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่

ข้อความคำถาม	ผู้ให้ข้อมูล			
	รายชื่อที่ 1	รายชื่อที่ 2	รายชื่อที่ 3	รายชื่อที่ 4
1. ผลกระทบด้านอุทกภัยต่อธุรกิจ	สูง	สูง	สูง	สูง
2. ความเสี่ยงด้านอุทกภัยต่อธุรกิจ	ต่ำ	สูง	ต่ำ	ต่ำ

หมายเหตุ. สูง หมายถึง อุทกภัยมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจขององค์กรอยู่ในระดับสูง/องค์กรมีความเสี่ยงที่จะเกิดอุทกภัยอยู่ในระดับสูง
 ปานกลาง หมายถึง อุทกภัยมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจขององค์กรอยู่ในระดับปานกลาง/องค์กรมีความเสี่ยงที่จะเกิดอุทกภัยอยู่ในระดับปานกลาง
 ต่ำ หมายถึง อุทกภัยมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจขององค์กรอยู่ในระดับต่ำหรือไม่กระทบเลย/องค์กรมีความเสี่ยงที่จะเกิดอุทกภัยอยู่ในระดับต่ำหรือไม่เกิดเลย

4.2.3 รายละเอียดเกี่ยวกับแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่อง (Business Continuity Plan: BCP)

ด้านอุทกภัยของโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการภายในนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่องด้านอุทกภัย ซึ่งแสดงได้ดังตารางที่ 4.3 และ 4.4 พบว่า ทั้งโรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็ก/ขนาดกลางและโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่ประกอบกิจการภายในนิคมฯ ส่วนใหญ่มีองค์ประกอบของแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจที่คล้ายคลึงกันมาก กล่าวคือ การกำหนดกรอบการบริหารจัดการด้าน BCM การกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์เป้าหมาย และกลยุทธ์ในการดำเนินงาน ถูกกำหนดโดยผู้บริหารขององค์กร ซึ่งจะคำนึงถึงความสอดคล้องกับนิคมอุตสาหกรรมบางปะอินด้วย ซึ่งทุกองค์กรมีการวางแผนการดำเนินงานที่เป็นระบบและกำหนดโครงสร้างการทำงานอย่างชัดเจน โดยมอบหมายหมายให้งานด้านแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจอยู่ในความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย (จป.) เป็นหลัก ซึ่งรับรู้ระดับความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้และทราบรายละเอียดของแผนเป็นอย่างดี บุคลากรได้รับการอบรมด้านการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจอย่างสม่ำเสมอ มีการสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรที่มีหน้าที่รับผิดชอบงาน BCP โดยการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน มีการจัดตั้งงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการตามแผนเพื่อขออนุมัติจากคณะกรรมการบริหารของบริษัท การตัดสินใจดำเนินการหรือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เป็นไปตามลำดับขั้นการบังคับบัญชา นอกจากนี้ ยังมีการจัดเตรียมอุปกรณ์สำรองและทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้ในสถานการณ์ฉุกเฉินตามความเหมาะสม ตลอดจนบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่จะให้การสนับสนุนความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ อย่างมีระบบได้รับการแจ้งเตือน (Notification) สถานการณ์ฉุกเฉินด้านอุทกภัยจากนิคมอุตสาหกรรม แห่งประเทศไทย (กนอ.) ควบคู่ไปกับการติดตามข้อมูลอย่างต่อเนื่อง ทำการศึกษาหาข้อมูลแนวคิด เทคโนโลยี นวัตกรรมใหม่ ๆ ที่จะสามารถนำมาใช้ในการดำเนินงาน มีการจัดทำระบบสารสนเทศ ด้านอุทกภัยขององค์กร รวมถึงทำการซ้อมแผนเป็นประจำโดยมีบุคลากรจากนิคมอุตสาหกรรมบางปะอินเข้าร่วมสังเกตการณ์ และเข้าร่วมประชุมเพื่อทบทวน/ปรับปรุงแผนให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน และรายงานผลให้ผู้บริหารทราบ ตลอดจนบูรณาการงานด้านการบริหารความเสี่ยงให้เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานตามปกติและปลูกฝังให้เป็นวัฒนธรรมองค์กรด้วย

องค์ประกอบของแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจของโรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็กถึงขนาดกลางและโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่มีความแตกต่างกันมีเพียงประการเดียว คือ การตรวจสอบการใช้งบประมาณที่ได้รับจัดสรร โดยโรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็กถึงขนาดกลางส่วนใหญ่ถูกตรวจสอบโดยคณะกรรมการบริหาร ในขณะที่โรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ส่วนใหญ่ ถูกตรวจสอบโดยผู้ตรวจสอบภายใน (Internal Audit)

จะเห็นได้ว่า ทั้งโรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็ก/ขนาดกลางและขนาดใหญ่ที่ประกอบกิจการภายในนิคมอุตสาหกรรมบางปะอินมีองค์ประกอบของแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจด้านอุทกภัยที่คล้ายคลึงกันมาก เป็นผลมาจากทางนิคมอุตสาหกรรมบางปะอินมีการจัดตั้งคณะกรรมการกลางขึ้นซึ่งประกอบด้วย

บุคลากรของนิคมอุตสาหกรรมบางปะอินและบุคลากรของโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการภายในนิคมฯ โดยกำหนดให้มีการประชุมทบทวนแผนร่วมกัน เพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันและสอดคล้องกับแผนของนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน

ตารางที่ 4.3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่องด้านอุทกภัย: กลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็กถึงขนาดกลาง

ข้อความคำถาม	ผู้ให้ข้อมูล					
	รายชื่อที่ 1	รายชื่อที่ 2	รายชื่อที่ 3	รายชื่อที่ 4	รายชื่อที่ 5	รายชื่อที่ 6
1. แนวคิด/ทฤษฎี/มาตรฐานที่นำมาใช้เป็นกรอบแนวทางการบริหารจัดการ BCM	กำหนดโดยผู้บริหาร/ สอดคล้องกับนิคมฯ	กำหนดโดยผู้บริหาร/ สอดคล้องกับนิคมฯ	กำหนดโดยผู้บริหาร/ สอดคล้องกับนิคมฯ	กำหนดโดยผู้บริหาร/ สอดคล้องกับนิคมฯ	กำหนดโดยผู้บริหาร/ สอดคล้องกับนิคมฯ	กำหนดโดยผู้บริหาร/ สอดคล้องกับนิคมฯ
2. การกำหนดนโยบาย	กำหนดโดยผู้บริหาร/ สอดคล้องกับนิคมฯ	กำหนดโดยผู้บริหาร/ สอดคล้องกับนิคมฯ	กำหนดโดยผู้บริหาร/ สอดคล้องกับนิคมฯ	กำหนดโดยผู้บริหาร/ สอดคล้องกับนิคมฯ	กำหนดโดยผู้บริหาร/ สอดคล้องกับนิคมฯ	กำหนดโดยผู้บริหาร/ สอดคล้องกับนิคมฯ
3. การกำหนดวัตถุประสงค์/เป้าหมาย	กำหนดโดยผู้บริหาร/ สอดคล้องกับนิคมฯ	กำหนดโดยผู้บริหาร/ สอดคล้องกับนิคมฯ	กำหนดโดยผู้บริหาร/ สอดคล้องกับนิคมฯ	กำหนดโดยผู้บริหาร/ สอดคล้องกับนิคมฯ	กำหนดโดยผู้บริหาร/ สอดคล้องกับนิคมฯ	กำหนดโดยผู้บริหาร/ สอดคล้องกับนิคมฯ
4. การวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและมีโครงสร้างที่ชัดเจน	กำหนดโดยผู้บริหาร/ สอดคล้องกับนิคมฯ	กำหนดโดยผู้บริหาร/ สอดคล้องกับนิคมฯ	กำหนดโดยผู้บริหาร/ สอดคล้องกับนิคมฯ	กำหนดโดยผู้บริหาร/ สอดคล้องกับนิคมฯ	กำหนดโดยผู้บริหาร/ สอดคล้องกับนิคมฯ	กำหนดโดยผู้บริหาร/ สอดคล้องกับนิคมฯ
5. การกำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงาน	กำหนดโดยผู้บริหาร/ สอดคล้องกับนิคมฯ	กำหนดโดยผู้บริหาร/ สอดคล้องกับนิคมฯ	กำหนดโดยผู้บริหาร/ สอดคล้องกับนิคมฯ	กำหนดโดยผู้บริหาร/ สอดคล้องกับนิคมฯ	กำหนดโดยผู้บริหาร/ สอดคล้องกับนิคมฯ	กำหนดโดยผู้บริหาร/ สอดคล้องกับนิคมฯ
6. การจัดตั้งทีมงานด้าน BCP	เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย	เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย	เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย	เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย	เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย	เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย
7. การกำหนดโครงสร้าง/หน้าที่ ความรับผิดชอบที่ชัดเจน	ชัดเจน (ฝ่ายความปลอดภัย)	ชัดเจน (ฝ่ายความปลอดภัย)	ชัดเจน (ฝ่ายความปลอดภัย)	ชัดเจน (ฝ่ายความปลอดภัย)	ชัดเจน (ฝ่ายความปลอดภัย)	ชัดเจน (ฝ่ายความปลอดภัย)
8. บุคลากรรับรู้ระดับความเสี่ยง ที่องค์กรสามารถยอมรับได้	บุคลากรทุกคน ทราบข้อมูลเป็นอย่างดี	บุคลากรทุกคน ทราบข้อมูลเป็นอย่างดี	บุคลากรทุกคน ทราบข้อมูลเป็นอย่างดี	บุคลากรทุกคน ทราบข้อมูลเป็นอย่างดี	บุคลากรทุกคน ทราบข้อมูลเป็นอย่างดี	บุคลากรทุกคน ทราบข้อมูลเป็นอย่างดี

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่องด้านอุทกภัย: กลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็กถึงขนาดกลาง

ข้อคำถาม	ผู้ให้ข้อมูล					
	รายชื่อ 1	รายชื่อ 2	รายชื่อ 3	รายชื่อ 4	รายชื่อ 5	รายชื่อ 6
9. การอบรมให้ความรู้/พัฒนาทักษะบุคลากรอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	เป็นประจำ/ต่อเนื่อง	เป็นประจำ/ต่อเนื่อง	เป็นประจำ/ต่อเนื่อง	เป็นประจำ/ต่อเนื่อง	เป็นประจำ/ต่อเนื่อง	เป็นประจำ/ต่อเนื่อง
10. การจัดสรรงบประมาณ	งบประมาณของโรงงาน	งบประมาณของโรงงาน	งบประมาณของโรงงาน	งบประมาณของโรงงาน	งบประมาณของโรงงาน	งบประมาณของโรงงาน
11. การตรวจสอบการใช้งานงบประมาณที่ได้รับจัดสรร	มีการตรวจสอบโดยคณะกรรมการบริหาร	มีการตรวจสอบโดย Internal Audit	มีการตรวจสอบโดยคณะกรรมการบริหาร	มีการตรวจสอบโดยคณะกรรมการบริหาร	มีการตรวจสอบโดยคณะกรรมการบริหาร	มีการตรวจสอบโดยคณะกรรมการบริหาร
12. การจัดเตรียมอุปกรณ์สำรอง/ทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้ในสถานการณ์ฉุกเฉิน	เตรียมพร้อมอยู่เสมอ (ขั้นพื้นฐาน)	เตรียมพร้อมอยู่เสมอ (ขั้นพื้นฐาน)	เตรียมพร้อมอยู่เสมอ (ขั้นพื้นฐาน)	เตรียมพร้อมอยู่เสมอ (ขั้นพื้นฐาน)	เตรียมพร้อมอยู่เสมอ (ขั้นพื้นฐาน)	เตรียมพร้อมอยู่เสมอ (ขั้นพื้นฐาน)
13. การกำหนดกระบวนการตัดสินใจดำเนินการ/แก้ไขปัญหาต่าง ๆ	ตามลำดับชั้นการบังคับบัญชา	ตามลำดับชั้นการบังคับบัญชา	ตามลำดับชั้นการบังคับบัญชา	ตามลำดับชั้นการบังคับบัญชา	ตามลำดับชั้นการบังคับบัญชา	ตามลำดับชั้นการบังคับบัญชา
14. การสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรที่มีหน้าที่รับผิดชอบงาน BCP	ขวัญและกำลังใจ	ไม่มี	ขวัญและกำลังใจ	ไม่มี	ขวัญและกำลังใจ	ขวัญและกำลังใจ
15. การได้รับการแจ้งเตือน (Notification) สถานการณ์ฉุกเฉินด้านอุทกภัย	หาข้อมูลเอง/ได้รับแจ้งจาก กนอ.	หาข้อมูลเอง/ได้รับแจ้งจาก กนอ.	หาข้อมูลเอง/ได้รับแจ้งจาก กนอ.	หาข้อมูลเอง/ได้รับแจ้งจาก กนอ.	หาข้อมูลเอง/ได้รับแจ้งจาก กนอ.	ได้รับแจ้งจาก กนอ.
16. การประสานงานภายในหน่วยงาน/องค์กร	มีการประสานงานอย่างต่อเนื่อง	มีการประสานงานอย่างต่อเนื่อง	มีการประสานงานอย่างต่อเนื่อง	มีการประสานงานอย่างต่อเนื่อง	มีการประสานงานอย่างต่อเนื่อง	มีการประสานงานอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่องด้านอุทกภัย: กลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็กถึงขนาดกลาง

ข้อคำถาม	ผู้ให้ข้อมูล					
	รายชื่อ 1	รายชื่อ 2	รายชื่อ 3	รายชื่อ 4	รายชื่อ 5	รายชื่อ 6
17. การประสานงานภายนอกหน่วยงาน/องค์กร	เตรียมพร้อมข้อมูลติดต่อหน่วยงานภายนอก	เตรียมพร้อมข้อมูลติดต่อหน่วยงานภายนอก	เตรียมพร้อมข้อมูลติดต่อหน่วยงานภายนอก	เตรียมพร้อมข้อมูลติดต่อหน่วยงานภายนอก	เตรียมพร้อมข้อมูลติดต่อหน่วยงานภายนอก	เตรียมพร้อมข้อมูลติดต่อหน่วยงานภายนอก
18. การจัดทำรายการผู้รับผิดชอบตามพื้นที่	เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย	เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย	เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย	เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย	เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย	เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย
19. การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการควบคุม/ตรวจสอบการดำเนินงาน	มีเกณฑ์การควบคุม/ตรวจสอบ	มีเกณฑ์การควบคุม/ตรวจสอบ	มีเกณฑ์การควบคุม/ตรวจสอบ	มีเกณฑ์การควบคุม/ตรวจสอบ	มีเกณฑ์การควบคุม/ตรวจสอบ	ไม่มี
20. การนำแนวคิดใหม่ ๆ มาใช้ในการดำเนินงาน	ศึกษาหาข้อมูลประกอบการพัฒนาแผนอยู่เสมอ	ศึกษาหาข้อมูลประกอบการพัฒนาแผนอยู่เสมอ	ไม่มี	ศึกษาหาข้อมูลประกอบการพัฒนาแผนอยู่เสมอ	ศึกษาหาข้อมูลประกอบการพัฒนาแผนอยู่เสมอ	ไม่มี
21. การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่หรือนวัตกรรมต่าง ๆ มาใช้ในการดำเนินงาน	มีการนำมาใช้ตามความเหมาะสม	มีการนำมาใช้ตามความเหมาะสม	ไม่มี	มีการนำมาใช้ตามความเหมาะสม	ไม่มี	มีการนำมาใช้ตามความเหมาะสม
22. การซ่อมแผนในสถานการณ์จำลอง	ซ้อมแผนโดยมีบุคลากรของนิคมฯ เข้าร่วมด้วย	ซ้อมแผนโดยมีบุคลากรของนิคมฯ เข้าร่วมด้วย	ซ้อมแผนโดยมีบุคลากรของนิคมฯ เข้าร่วมด้วย	ซ้อมแผนโดยมีบุคลากรของนิคมฯ เข้าร่วมด้วย	ซ้อมแผนโดยมีบุคลากรของนิคมฯ เข้าร่วมด้วย	ซ้อมแผนโดยมีบุคลากรของนิคมฯ เข้าร่วมด้วย
23. การทบทวน/ปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	ประชุมกับนิคมฯ/ปรับแผนให้สอดคล้องกัน	ประชุมกับนิคมฯ/ปรับแผนให้สอดคล้องกัน	ประชุมกับนิคมฯ/ปรับแผนให้สอดคล้องกัน	ประชุมกับนิคมฯ/ปรับแผนให้สอดคล้องกัน	ประชุมกับนิคมฯ/ปรับแผนให้สอดคล้องกัน	ประชุมกับนิคมฯ/ปรับแผนให้สอดคล้องกัน
24. การจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน	รายงานผลไปให้ผู้บริหาร	รายงานผลไปให้ผู้บริหาร	ไม่มี	รายงานผลไปให้ผู้บริหาร	รายงานผลไปให้ผู้บริหาร	รายงานผลไปให้ผู้บริหาร

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่องด้านอู่ทกภัย: กลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็กถึงขนาดกลาง

ข้อความคำถาม	ผู้ให้ข้อมูล					
	รายชื่อที่ 1	รายชื่อที่ 2	รายชื่อที่ 3	รายชื่อที่ 4	รายชื่อที่ 5	รายชื่อที่ 6
25. การจัดทำระบบสารสนเทศด้านอู่ทกภัย	มี	มี	มี	มี	มี	ไม่มี
26. การบูรณาการข้อมูลร่วมกับหน่วยงานภายในหรือภายนอกองค์กร	บูรณาการข้อมูลร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ	บูรณาการข้อมูลร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ	บูรณาการข้อมูลร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ	บูรณาการข้อมูลร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ	บูรณาการข้อมูลร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ	บูรณาการข้อมูลร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ
27. การบูรณาการการบริหารความเสี่ยงกับกระบวนการดำเนินงานตามปกติ	มี	มี	มี	มี	มี	มี
28. การปลูกฝังให้ BCM เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมองค์กร	มี	มี	ไม่มี	มี	มี	ไม่มี

ตารางที่ 4.4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่องด้านอุทกภัย: กลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่

ข้อความคำถาม	ผู้ให้ข้อมูล			
	รายชื่อ 1	รายชื่อ 2	รายชื่อ 3	รายชื่อ 4
1. แนวคิด/ทฤษฎี/มาตรฐานที่นำมาใช้เป็นกรอบแนวทางการบริหารจัดการ BCM	กำหนดโดยผู้บริหาร/สอดคล้องกับนิคมฯ	กำหนดโดยผู้บริหาร/สอดคล้องกับนิคมฯ	กำหนดโดยผู้บริหาร/สอดคล้องกับนิคมฯ	กำหนดโดยผู้บริหาร/สอดคล้องกับนิคมฯ
2. การกำหนดนโยบาย	กำหนดโดยผู้บริหาร/สอดคล้องกับนิคมฯ	กำหนดโดยผู้บริหาร/สอดคล้องกับนิคมฯ	กำหนดโดยผู้บริหาร/สอดคล้องกับนิคมฯ	กำหนดโดยผู้บริหาร/สอดคล้องกับนิคมฯ
3. การกำหนดวัตถุประสงค์/เป้าหมาย	กำหนดโดยผู้บริหาร/สอดคล้องกับนิคมฯ	กำหนดโดยผู้บริหาร/สอดคล้องกับนิคมฯ	กำหนดโดยผู้บริหาร/สอดคล้องกับนิคมฯ	กำหนดโดยผู้บริหาร/สอดคล้องกับนิคมฯ
4. การวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและมีโครงสร้างที่ชัดเจน	กำหนดโดยผู้บริหาร/สอดคล้องกับนิคมฯ	กำหนดโดยผู้บริหาร/สอดคล้องกับนิคมฯ	กำหนดโดยผู้บริหาร/สอดคล้องกับนิคมฯ	กำหนดโดยผู้บริหาร/สอดคล้องกับนิคมฯ
5. การกำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงาน	กำหนดโดยผู้บริหาร/สอดคล้องกับนิคมฯ	กำหนดโดยผู้บริหาร/สอดคล้องกับนิคมฯ	กำหนดโดยผู้บริหาร/สอดคล้องกับนิคมฯ	กำหนดโดยผู้บริหาร/สอดคล้องกับนิคมฯ
6. การจัดตั้งทีมงานด้าน BCP	เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย	เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย	เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย	เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย
7. การกำหนดโครงสร้าง/หน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจน	ชัดเจน (ฝ่ายความปลอดภัย)	ชัดเจน (ฝ่ายความปลอดภัย)	ชัดเจน (ฝ่ายความปลอดภัย)	ชัดเจน (ฝ่ายความปลอดภัย)
8. บุคลากรรับรู้ระดับความเสี่ยงที่องค์กรสามารถยอมรับได้	บุคลากรทุกคนทราบข้อมูลเป็นอย่างดี	บุคลากรทุกคนทราบข้อมูลเป็นอย่างดี	บุคลากรทุกคนทราบข้อมูลเป็นอย่างดี	บุคลากรทุกคนทราบข้อมูลเป็นอย่างดี

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่องด้านอุทกภัย: กลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่

ข้อความ	ผู้ให้ข้อมูล			
	รายชื่อ 1	รายชื่อ 2	รายชื่อ 3	รายชื่อ 4
9. การอบรมให้ความรู้/พัฒนาทักษะบุคลากรอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	เป็นประจำ/ต่อเนื่อง	เป็นประจำ/ต่อเนื่อง	เป็นประจำ/ต่อเนื่อง	เป็นประจำ/ต่อเนื่อง
10. การจัดสรรงบประมาณ	งบประมาณของโรงงาน	งบประมาณของโรงงาน	งบประมาณของโรงงาน	งบประมาณของโรงงาน
11. การตรวจสอบการใช้งานงบประมาณที่ได้รับจัดสรร	มีการตรวจสอบโดย Internal Audit	มีการตรวจสอบโดย คณะกรรมการบริหาร	มีการตรวจสอบโดย Internal Audit	มีการตรวจสอบโดย Internal Audit
12. การจัดเตรียมอุปกรณ์สำรอง/ทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้ในสถานการณ์ฉุกเฉิน	เตรียมพร้อมอยู่เสมอ (ขั้นพื้นฐาน)	เตรียมพร้อมอยู่เสมอ (ขั้นพื้นฐาน)	เตรียมพร้อมอยู่เสมอ (ขั้นพื้นฐาน)	เตรียมพร้อมอยู่เสมอ (ขั้นพื้นฐาน)
13. การกำหนดกระบวนการตัดสินใจดำเนินการ/แก้ไขปัญหาต่าง ๆ	ตามลำดับขั้นการบังคับบัญชา	ตามลำดับขั้นการบังคับบัญชา	ตามลำดับขั้นการบังคับบัญชา	ตามลำดับขั้นการบังคับบัญชา
14. การสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรที่มีหน้าที่รับผิดชอบงาน BCP	ขวัญและกำลังใจ	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
15. การได้รับการแจ้งเตือน (Notification) สถานการณ์ฉุกเฉินด้านอุทกภัย	หาข้อมูลเอง/ได้รับแจ้งจาก กนอ.	หาข้อมูลเอง/ได้รับแจ้งจาก กนอ.	หาข้อมูลเอง/ได้รับแจ้งจาก กนอ.	หาข้อมูลเอง/ได้รับแจ้งจาก กนอ.

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่องด้านอวกาศ: กลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่

ข้อคำถาม	ผู้ให้ข้อมูล			
	รายชื่อที่ 1	รายชื่อที่ 2	รายชื่อที่ 3	รายชื่อที่ 4
16. การประสานงานภายในหน่วยงาน/องค์กร	มีการประสานงานอย่างต่อเนื่อง	มีการประสานงานอย่างต่อเนื่อง	มีการประสานงานอย่างต่อเนื่อง	มีการประสานงานอย่างต่อเนื่อง
17. การประสานงานภายนอกหน่วยงาน/องค์กร	เตรียมพร้อมข้อมูลติดต่อหน่วยงานภายนอก	เตรียมพร้อมข้อมูลติดต่อหน่วยงานภายนอก	เตรียมพร้อมข้อมูลติดต่อหน่วยงานภายนอก	เตรียมพร้อมข้อมูลติดต่อหน่วยงานภายนอก
18. การจัดทำรายการผู้รับผิดชอบตามพื้นที่	เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย	เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย	เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย	เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย
19. การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการควบคุม/ตรวจสอบการดำเนินงาน	มีเกณฑ์การควบคุม/ตรวจสอบ	มีเกณฑ์การควบคุม/ตรวจสอบ	มีเกณฑ์การควบคุม/ตรวจสอบ	มีเกณฑ์การควบคุม/ตรวจสอบ
20. การนำแนวคิดใหม่ ๆ มาใช้ในการดำเนินงาน	ศึกษาหาข้อมูลประกอบ การพัฒนาแผนอยู่เสมอ	ศึกษาหาข้อมูลประกอบ การพัฒนาแผนอยู่เสมอ	ศึกษาหาข้อมูลประกอบ การพัฒนาแผนอยู่เสมอ	ศึกษาหาข้อมูลประกอบ การพัฒนาแผนอยู่เสมอ
21. การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่หรือนวัตกรรมต่าง ๆ มาใช้ในการดำเนินงาน	มีการนำมาใช้ตามความเหมาะสม	มีการนำมาใช้ตามความเหมาะสม	มีการนำมาใช้ตามความเหมาะสม	มีการนำมาใช้ตามความเหมาะสม
22. การซ่อมแผนในสถานการณ์จำลอง	ซ่อมแผนโดยมีบุคลากรของนิคมฯ เข้าร่วมด้วย	ซ่อมแผนโดยมีบุคลากรของนิคมฯ เข้าร่วมด้วย	ซ่อมแผนโดยมีบุคลากรของนิคมฯ เข้าร่วมด้วย	ซ่อมแผนโดยมีบุคลากรของนิคมฯ เข้าร่วมด้วย
23. การทบทวน/ปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	ประชุมกับนิคมฯ เพื่อปรับแผนให้สอดคล้องกัน	ประชุมกับนิคมฯ เพื่อปรับแผนให้สอดคล้องกัน	ประชุมกับนิคมฯ เพื่อปรับแผนให้สอดคล้องกัน	ประชุมกับนิคมฯ เพื่อปรับแผนให้สอดคล้องกัน

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่องด้านอวกาศ: กลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่

ข้อความ	ผู้ให้ข้อมูล			
	รายชื่อ 1	รายชื่อ 2	รายชื่อ 3	รายชื่อ 4
24. การจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน	รายงานผลให้ผู้บริหารทราบ	รายงานผลให้ผู้บริหารทราบ	ไม่มี	รายงานผลให้ผู้บริหารทราบ
25. การจัดทำระบบสารสนเทศด้านอวกาศ	มี	มี	มี	มี
26. การบูรณาการข้อมูลร่วมกับหน่วยงานภายในหรือภายนอกองค์กร	บูรณาการข้อมูลร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ	บูรณาการข้อมูลร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ	บูรณาการข้อมูลร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ	บูรณาการข้อมูลร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ
27. การบูรณาการการบริหารความเสี่ยงกับกระบวนการดำเนินงานตามปกติ	มี	มี	มี	มี
28. การปลูกฝังให้ BCM เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมองค์กร	มี	มี	ไม่มี	มี

4.2.4 การประเมินประสิทธิภาพแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่อง (Business Continuity Plan: BCP) ด้านอุทกภัยของโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการภายในนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน

การประเมินประสิทธิภาพแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่อง เป็นการประเมินผ่านความคิดเห็น ประสิทธิภาพของผู้ให้ข้อมูลที่มีต่อองค์ประกอบต่าง ๆ ของแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่องด้านอุทกภัยขององค์กร โดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

สูง หมายถึง สนับสนุนประสิทธิภาพของแผนในระดับมาก

ปานกลาง หมายถึง สนับสนุนประสิทธิภาพของแผนในระดับปานกลาง

ต่ำ หมายถึง สนับสนุนประสิทธิภาพของแผนในระดับน้อย

ทั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการสรุปผลการประเมินประสิทธิภาพแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่องด้านอุทกภัยตามองค์ประกอบต่าง ๆ ของแผน โดยใช้ฐานนิยมของความคิดเห็นประสิทธิภาพของผู้ให้ข้อมูล

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ได้ให้ความคิดเห็นว่าองค์ประกอบของแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่องด้านอุทกภัยมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น การจัดสรรงบประมาณ การจัดเตรียมอุปกรณ์สำรอง/ทรัพยากรที่จำเป็น การซ่อมแผน และการทบทวน/ปรับปรุงแผน มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับสูง เนื่องจากได้รับการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอกับความต้องการ ซึ่งเป็นผลมาจากความตื่นตัวของทุกองค์กรในการหาแนวทางการป้องกันเหตุการณ์และเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับสถานการณ์รุนแรงต่าง ๆ เพื่อให้ธุรกิจได้รับผลกระทบจากอุทกภัยน้อยที่สุด และสามารถดำเนินกิจการได้อย่างต่อเนื่อง ทำให้จัดซื้ออุปกรณ์สำรอง/ทรัพยากรที่จำเป็นได้อย่างครบถ้วน นอกจากนี้ ยังมีการซ่อมแผน ทบทวน และปรับปรุงแผน ร่วมกับนิคมอุตสาหกรรมบางปะอินเป็นประจำ ทำให้มีความเชื่อมั่นว่าแผนมีประสิทธิภาพสูง ในขณะที่การจัดตั้งทีมงาน BCP การกำหนดโครงสร้างหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจน และการสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรที่มีหน้าที่รับผิดชอบงาน BCP มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับต่ำ คือ ไม่มีการจัดตั้งทีมงานเพื่อรับผิดชอบงาน BCP โดยเฉพาะ ไม่มีการกำหนดโครงสร้างหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจน และไม่มีการสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรที่มีหน้าที่รับผิดชอบงาน BCP เนื่องจากบุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่องมีภาระงานหลายประการ ทำให้ไม่สามารถทำงานได้อย่างเต็มที่ ทั้งนี้ เป็นเพราะภาวะอุทกภัยไม่ใช่ภาวะการณปกติ จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องจัดสรรบุคลากรให้รับผิดชอบงานในส่วนนี้เพียงอย่างเดียว

ตารางที่ 4.5

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นประสิทธิภาพแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่องด้านอุทกภัย

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นประสิทธิภาพแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่องด้านอุทกภัยของผู้ให้ข้อมูลที่มีต่อ											
	โรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็กถึงขนาดกลาง						โรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่				ภาพ	
	รายชื่อ 1	รายชื่อ 2	รายชื่อ 3	รายชื่อ 4	รายชื่อ 5	รายชื่อ 6	รายชื่อ 1	รายชื่อ 2	รายชื่อ 3	รายชื่อ 4	รวม	
1. แนวคิด/ทฤษฎี/มาตรฐานที่นำมาใช้เป็น กรอบแนวทางการบริหารจัดการ BCM	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
2. การกำหนดนโยบาย	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
3. การกำหนดวัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
4. การวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและมีโครงสร้างที่ชัดเจน	สูง	สูง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
5. การกำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงาน	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
6. การจัดตั้งทีมงานด้าน BCP	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
7. การกำหนดโครงสร้าง/หน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจน	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
8. บุคลากรรับรู้ระดับความเสี่ยงที่องค์กรสามารถยอมรับได้	สูง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
9. การอบรมให้ความรู้/พัฒนาทักษะบุคลากรอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
10. การจัดสรรงบประมาณ	สูง	สูง	สูง	สูง	ปานกลาง	สูง	สูง	สูง	ปานกลาง	สูง	สูง	สูง
11. การตรวจสอบการใช้งบประมาณที่ได้รับจัดสรร	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นประสิทธิภาพแผนบริหารธุรกิจต่อเนืองด้านอุทกภัย

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นประสิทธิภาพแผนบริหารธุรกิจต่อเนืองด้านอุทกภัยของผู้ให้ข้อมูลที่มีต่อ										
	โรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็กถึงขนาดกลาง						โรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่				ภาพ
	รายชื่อ 1	รายชื่อ 2	รายชื่อ 3	รายชื่อ 4	รายชื่อ 5	รายชื่อ 6	รายชื่อ 1	รายชื่อ 2	รายชื่อ 3	รายชื่อ 4	รวม
12. การจัดเตรียมอุปกรณ์สำรอง/ทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้ในสถานการณ์ฉุกเฉิน	สูง	ปานกลาง	สูง	สูง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูง	ปานกลาง	สูง	สูง
13. การกำหนดกระบวนการตัดสินใจดำเนินการ/แก้ไขปัญหาต่าง ๆ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
14. การสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรที่มีหน้าที่รับผิดชอบงาน BCP	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ
15. การได้รับการแจ้งเตือน (Notification) สถานการณ์ฉุกเฉินด้านอุทกภัย	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
16. การประสานงานภายในหน่วยงาน/องค์กร	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
17. การประสานงานภายนอกหน่วยงาน/องค์กร	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
18. การจัดทำรายการผู้รับผิดชอบตามพื้นที่	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
19. การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการควบคุม/ตรวจสอบการดำเนินงาน	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
20. การนำแนวคิดใหม่ ๆ มาใช้ในการดำเนินงาน	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
21. การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่หรือนวัตกรรมต่าง ๆ มาใช้ในการดำเนินงาน	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
22. การซ้อมแผนในสถานการณ์จำลอง	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	ปานกลาง	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นประสิทธิภาพแผนบริหารธุรกิจต่อเนืองด้านอุทกภัย

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นประสิทธิภาพแผนบริหารธุรกิจต่อเนืองด้านอุทกภัยของผู้ให้ข้อมูลที่มีต่อ										
	โรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็กถึงขนาดกลาง						โรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่				ภาพ
	รายชื่อที่ 1	รายชื่อที่ 2	รายชื่อที่ 3	รายชื่อที่ 4	รายชื่อที่ 5	รายชื่อที่ 6	รายชื่อที่ 1	รายชื่อที่ 2	รายชื่อที่ 3	รายชื่อที่ 4	รวม
23. การทบทวน/ปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	ปานกลาง	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง
24. การจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน	ปานกลาง	สูง	สูง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
25. การจัดทำระบบสารสนเทศด้านอุทกภัย	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
26. การบูรณาการข้อมูลร่วมกับหน่วยงานภายในหรือภายนอกองค์กร	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
27. การบูรณาการการบริหารความเสี่ยงกับกระบวนการดำเนินงานตามปกติ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
28. การปลูกฝังให้ BCM เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมองค์กร	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง

หมายเหตุ. สูง หมายถึง สนับสนุนประสิทธิภาพของแผนในระดับมาก
 ปานกลาง หมายถึง สนับสนุนประสิทธิภาพของแผนในระดับปานกลาง
 ต่ำ หมายถึง สนับสนุนประสิทธิภาพของแผนในระดับน้อย
 ทั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการกำหนดเกณฑ์ในการประเมินประสิทธิภาพ ซึ่งแสดงได้ดังตารางที่ 3.1

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้เป็นศึกษาผลกระทบและความเสี่ยงด้านอุทกภัยต่อธุรกิจ ตลอดจนศึกษาและประเมินประสิทธิภาพแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่อง (Business Continuity Plan: BCP) ด้านอุทกภัยของนิคมอุตสาหกรรมบางปะอินและโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการภายในนิคมฯ โดยผู้ศึกษาใช้แนวความคิดและทฤษฎีด้านการจัดการที่มีประสิทธิภาพเป็นหลัก และเสริมด้วยแนวความคิดและทฤษฎีด้านอื่น ได้แก่ การประเมินประสิทธิภาพ การวางแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ รวมถึงมาตรฐาน (International Standards Organization: ISO) ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยง เพื่อใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษา

5.1 สรุปผลการศึกษา

จากการสัมภาษณ์ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ ระดับผู้จัดการฝ่ายขึ้นไป ของนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน จำนวน 1 ราย และของโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการภายในนิคมฯ จำนวน 10 ราย และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) พบว่า ผู้ให้ข้อมูลทำงานในตำแหน่งผู้จัดการฝ่ายขึ้นไป มีประสบการณ์การทำงานด้านแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจเป็นระยะเวลามากกว่า 3 ปี ทราบรายละเอียดในแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจขององค์กรเป็นอย่างดี และมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการจัดทำ/พัฒนาแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ ด้านอุทกภัยขององค์กร จึงสามารถให้รายละเอียดเกี่ยวกับแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่องขององค์กรได้อย่างดีซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษาได้ ดังนี้

5.1.1 ผลกระทบและความเสี่ยงด้านอุทกภัยต่อธุรกิจ

สำหรับผลกระทบต่อธุรกิจ ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีความคิดเห็นไปในทางเดียวกัน คือ อุทกภัยมีผลกระทบต่อธุรกิจอยู่ในระดับสูงเพราะโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการภายในนิคมฯ ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีมูลค่าการลงทุนสูง

ส่วนความเสี่ยงด้านอุทกภัย ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มนิคมอุตสาหกรรมและโรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็กถึงขนาดกลางให้ความคิดเห็นว่ามีความเสี่ยงด้านอุทกภัยอยู่ในระดับสูง เนื่องจากตั้งอยู่ในพื้นที่ลุ่มใกล้แม่น้ำและเป็นทางผ่านของการระบายน้ำ ในขณะที่ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ให้ความคิดเห็นว่ามีความเสี่ยงด้านอุทกภัยอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากมีความเชื่อมั่นในระบบการป้องกันน้ำท่วมและการจัดการน้ำของนิคมอุตสาหกรรมที่ได้ดำเนินการ หลังเกิดวิกฤติการณ์น้ำท่วมในปี พ.ศ. 2554 ทั้ง

ระบบเชื่อมป้องกันน้ำท่วม ระบบระบายน้ำ และการสร้างสถานีสูบน้ำ ตลอดจนการซ่อมแผนป้องกันอุทกภัยทุกปี

5.1.2 รายละเอียดเกี่ยวกับแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่องด้านอุทกภัย

นิคมอุตสาหกรรมบางปะอินจัดทำแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจด้านอุทกภัยตามระเบียบของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นผู้กำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ระบบ และโครงสร้างต่าง ๆ รวมถึงจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการกลางขึ้นเพื่อประสานความร่วมมือและให้ความช่วยเหลือตามบริบทของแต่ละนิคม ตลอดจนให้การอบรมบุคลากรของนิคมอุตสาหกรรมต่าง ๆ ทั่วประเทศ โดยงานด้านแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของบุคลากรทุกคน โดยเข้ารับการอบรมจากผู้เชี่ยวชาญของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง มีการจัดตั้งงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการตามแผนเพื่อขออนุมัติจากการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โดยต้องจัดทำแผน ซ่อมแผน ทบทวนแผน และรายงานผลภายในเวลาที่กำหนด นอกจากนี้ ยังทำการร่วมซ่อมแผนกับโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ และเข้าร่วมประชุมเพื่อทบทวน/ปรับปรุงแผนให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยจัดทำรายงานผลส่งไปยังการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยภายในระยะเวลาที่กำหนด

สำหรับโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการภายในนิคมฯ ทั้งโรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็กถึงขนาดกลางและโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ มีรายละเอียดในองค์ประกอบต่าง ๆ ของแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจด้านอุทกภัยคล้ายคลึงกัน เป็นผลมาจากมีการจัดตั้งคณะกรรมการกลางขึ้นซึ่งประกอบด้วยบุคลากรของนิคมอุตสาหกรรมบางปะอินและบุคลากรของโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการภายในนิคมฯ โดยกำหนดให้มีการประชุมทบทวนแผนร่วมกัน เพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันและสอดคล้องกัน โดยผู้บริหารขององค์กรเป็นผู้กำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ระบบ และโครงสร้างต่าง ๆ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับแผนของนิคมอุตสาหกรรมบางปะอินงานด้านแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจเป็นความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย (จป.) ซึ่งเข้ารับการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้อันเป็นประโยชน์ในการพัฒนาแผนอย่างต่อเนื่อง งบประมาณ ที่ใช้ในการดำเนินการตามแผนได้รับการอนุมัติจากฝ่ายบริหารทำการซ่อมแผนเป็นประจำโดยมีบุคลากรจากนิคมอุตสาหกรรมบางปะอินเข้าร่วมสังเกตการณ์ และเข้าร่วมประชุมเพื่อทบทวน/ปรับปรุงแผนให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน และรายงานผลให้ผู้บริหารทราบ แต่แตกต่างกัน คือ โรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็กถึงขนาดกลางส่วนใหญ่ถูกตรวจสอบการใช้งบประมาณที่ได้รับจัดสรรโดยคณะกรรมการบริหาร ในขณะที่โรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ส่วนใหญ่ถูกตรวจสอบโดยผู้ตรวจสอบภายใน (Internal Audit)

5.1.3 การประเมินประสิทธิภาพแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่องด้านอุทกภัย

สำหรับนิคมอุตสาหกรรมบางปะอินประเมินว่าแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจด้านอุทกภัยในภาพรวมมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น งบประมาณมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับสูง และการ

จัดสรรบุคลากรที่มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับต่ำ ทั้งนี้ พบว่าการสื่อสารเป็นปัญหาสำคัญที่ทำให้การดำเนินงานตามแผนมีประสิทธิภาพลดลง

สำหรับโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการในนิคมฯ ประเมินว่าแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจด้านอุทกภัยในภาพรวมมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น การจัดสรรงบประมาณ การจัดเตรียมอุปกรณ์สำรอง/ทรัพยากรที่จำเป็น การซ่อมแผน และการทบทวน/ปรับปรุงแผน มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับสูง ในขณะที่การจัดตั้งทีมงาน BCP การกำหนดโครงสร้างหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจน และการสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรที่มีหน้าที่รับผิดชอบงาน BCP มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับต่ำ

5.2 การอภิปรายผลการศึกษา

จากผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับสมปอง โรจน์รุ่งศิริธ และคณะ (2555) ซึ่งได้ทำการวิจัยประเมินผลการบริหารจัดการและศึกษาปัจจัยความสำเร็จ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการเตรียมความพร้อมตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางด้านสาธารณสุข กรณีอุทกภัย ในพื้นที่สาธารณสุข เขต 3 และ 9 ซึ่งพบว่า การบูรณาการเชิงรุกกรณีฉุกเฉินร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวางแผนเพื่อกำหนดแนวทางหรือจัดทำข้อตกลงต่าง ๆ ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันเป็นสิ่งสำคัญ การเข้าร่วมประชุมแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างภาคส่วนที่เกี่ยวข้องจะทำให้เกิดความเชื่อมโยงบทบาทและขั้นตอนการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงาน พร้อมทั้งเสนอให้จัดตั้งศูนย์กลาง/หรือคณะกรรมการกลางในการบริหารจัดการในสถานการณ์ฉุกเฉินด้วย และวราพร ศรีละมุล (2554) ซึ่งทำการศึกษาการบริหารจัดการเครือข่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาล ตำบลคลองเต็ง อำเภอเมือง จังหวัดตรัง ซึ่งผลการวิจัยพบว่า การเตรียมความพร้อมในการสร้างเครือข่ายโดยการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างองค์กร มีการแลกเปลี่ยนช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ในด้านการรับสถานการณ์ฉุกเฉิน ควรมีข้อมูลต่าง ๆ จำเป็นร่วมกัน นอกจากนี้ ดร.ณิ ดิษฐ์สูงเนิน (2552) ได้ศึกษาความพร้อมในการจัดการกับภาวะฉุกเฉินทางด้านสาธารณสุขจากโรคไข้หวัดนกของ تیمเผ่าระวัง สบสวนเคลื่อนที่เร็วในจังหวัดนครพนม ผลการศึกษาพบว่า การที่บุคลากรประจำที่ทำงานด้านระบาดวิทยา มีภาระงานประจำหลากหลาย ทำให้ขาดความต่อเนื่องและความเชี่ยวชาญในด้านวิชาการ ซึ่งเป็นอุปสรรคในการจัดการกับสถานการณ์ฉุกเฉิน

5.3 ข้อจำกัดในการศึกษา

5.3.1 การศึกษานี้มีข้อจำกัดด้านเนื้อหา เนื่องจากการศึกษาเกี่ยวกับแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่องด้านอุทกภัยของนิคมอุตสาหกรรมยังไม่เป็นที่แพร่หลาย ทำให้ขาดข้อมูลที่ใช้ประกอบการศึกษาในครั้งนี้

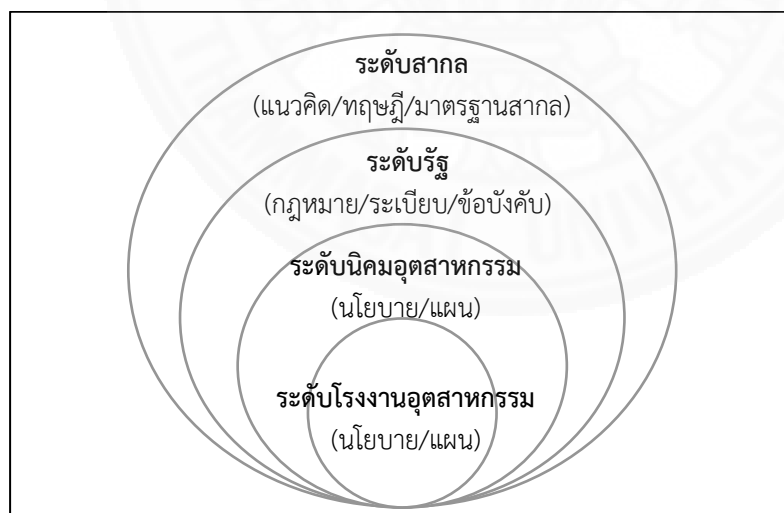
5.3.2 การศึกษาครั้งนี้มีข้อจำกัดด้านผู้ให้ข้อมูล เนื่องจากโรงงานอุตสาหกรรมที่เป็นกรณีที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ไม่สะดวกที่จะให้สัมภาษณ์ อาทิ โรงงานอุตสาหกรรมที่มีการสร้างเขื่อนกั้นน้ำโดยรอบพื้นที่โรงงานอีกชั้นหนึ่ง เป็นต้น ทำให้ขาดข้อมูลที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา

5.3.3 การศึกษาครั้งนี้มีข้อจำกัดด้านเวลา ทำให้ศึกษาข้อมูลโดยแบ่งกลุ่มผู้ให้ข้อมูลด้วยขนาดของโรงงานอุตสาหกรรม โดยใช้เกณฑ์มูลค่าการลงทุน ทำให้ผลการศึกษาที่ได้ยังไม่มีครอบคลุมตามการแบ่งขนาดโรงงานอุตสาหกรรมโดยใช้เกณฑ์อื่น อาทิ จำนวนแรงงาน จำนวนเครื่องจักร เป็นต้น รวมถึงการทำการศึกษาตามประเภทของโรงงานอุตสาหกรรม

5.4 ข้อเสนอแนะ

5.4.1 ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

(1) ควรจัดทำแผนแม่บทหรือแผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategy Map) เพื่อเชื่อมโยงการบริหารจัดการเชิงบูรณาการ การกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และกลยุทธ์ของแผนมีความสอดคล้องกันตามลำดับ ตั้งแต่ระดับโรงงานอุตสาหกรรมถึงองค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้องระดับประเทศ อันนำไปสู่การดำเนินงานในทิศทางเดียวกัน

ภาพที่ 5.1 การบริหารจัดการเชิงบูรณาการ

ทั้งนี้ ควรมีการมอบนโยบายและจัดทำแผนการดำเนินการให้มีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันจากหน่วยย่อยสู่หน่วยใหญ่ คือ ระดับโรงงานอุตสาหกรรมสู่ระดับนิคมอุตสาหกรรม จากระดับนิคมอุตสาหกรรมสู่การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และจากการนิคม

อุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยสู่ระดับประเทศ โดยในระดับรัฐ ควรมีการกำหนดให้เป็นข้อบังคับหรือกฎหมายที่มีความสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎี และมาตรฐานที่ใช้กันในระดับสากล

(2) ควรอบรมให้ความรู้ด้านการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจแก่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะในการปรับปรุง/พัฒนาแผนและเตรียมความพร้อมในการเผชิญสถานการณ์วิกฤติต่าง ๆ

(3) ควรทำการซ้อมแผนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อทบทวนและปรับปรุงแผนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

(4) ควรบูรณาการแผนการบริหารความเสี่ยงเข้าเป็นส่วนหนึ่งในการทำงานตามปกติ พร้อมทั้งปลูกฝังให้การบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมองค์กร เพื่อให้บุคลากรทุกคนรับรู้ระดับความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ และมีความพร้อมที่จะเผชิญต่อสถานการณ์ฉุกเฉินอยู่ตลอดเวลา

(5) ควรจัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นประจำ เพื่อให้เกิดความเข้าใจไปในทางเดียวกันและสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ระหว่างองค์กร อันจะส่งผลให้การปฏิบัติตามแผนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5.4.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

(1) การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาและประเมินประสิทธิภาพของแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจด้านอุทกภัยของนิคมอุตสาหกรรมบางปะอินและโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการภายในนิคมฯ โดยทำการศึกษาโดยแบ่งกลุ่มผู้ให้ข้อมูลตามขนาดของโรงงานซึ่งใช้เกณฑ์มูลค่าการลงทุนในการแบ่งกลุ่ม ดังนั้นเพื่อให้ผลการศึกษามีความครอบคลุมและเป็นประโยชน์ในการกำหนดแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจด้านอุทกภัยอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพสูงสุด ในการศึกษาครั้งต่อไป ผู้สนใจศึกษาควรทำการศึกษาในลักษณะเดียวกัน โดยแบ่งกลุ่มผู้ให้ข้อมูลโดยใช้เกณฑ์อื่น ๆ อาทิ การแบ่ง ตามขนาดของโรงงานโดยใช้จำนวนคนงาน/จำนวนเครื่องจักร การแบ่งกลุ่มตามประเภทอุตสาหกรรม เป็นต้น

(2) การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพเท่านั้น ในการศึกษาครั้งต่อไป ผู้สนใจศึกษาควรทำการศึกษาเชิงปริมาณ โดยมุ่งประเมินค่าความเสี่ยงจากความสัมพันธ์ของโอกาสที่จะเกิดและผลกระทบของปัจจัยความเสี่ยงต่าง ๆ ด้านอุทกภัยตามเกณฑ์มาตรฐาน ได้แก่ ด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk) ด้านการปฏิบัติการ (Operational Risk) ด้านการเงิน (Financial Risk) และด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance Risk) (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2557) อันจะนำไปสู่การกำหนดแนวทางในการจัดการความเสี่ยงตามระดับความเสี่ยงอย่างเหมาะสม

รายการอ้างอิง

หนังสือ

- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2536). *หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และเทคนิคการบริหาร*. กรุงเทพฯ: ครูสภา.
- ชูป กาญจนประกร. (2520). *รัฐประศาสนศาสตร์*. กรุงเทพฯ: มงคลการพิมพ์.
- ติน ปรัชญาพฤธี, และไกรยุทธ ชีรตยาคินันท์. (2537). *ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการพลเรือน*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บริษัท ที่ดินบางปะอิน จำกัด. (2556). *นิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน*. (ม.ป.ท.): (ม.ป.พ.).
- บริษัท ที่ดินบางปะอิน จำกัด. (2555). *แผนป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัย*. (ม.ป.ท.): (ม.ป.พ.).
- พะยอม แก้วกำเนิด. (2532). *กลยุทธ์การทำงานให้มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- ภิญโญ สาธร. (2539). *มนุษย์ในองค์กร*. กรุงเทพฯ: แพร์พิทยา.
- วิรัช สงวนวงศ์วาน. (2546). *การจัดการและพฤติกรรมองค์กร*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2545). *องค์กรและการจัดการ*. กรุงเทพฯ: ธรรมสาร.
- ศิริอร ชันธหัตถ์. (2541). *องค์กรและการจัดการ*. กรุงเทพฯ: อักษราพิพัฒน์.
- ศูนย์สารสนเทศและส่งเสริมการเกษตร. (ม.ป.ป.). *แผนบริหารความต่อเนื่อง* (น. 15-38). (ม.ป.ท.): (ม.ป.พ.).
- สมคิด บางโม. (2552). *องค์กรและการจัดการ*. กรุงเทพฯ: วิทย์พัฒน์.
- สมยศ นาวิการ. (2536). *การบริหาร*. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า.
- สำนักปลัดกระทรวงคมนาคม. (ม.ป.ป.) *แผนบริหารความต่อเนื่อง BCP*. (ม.ป.ท.): (ม.ป.พ.).
- องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ, กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2556). *การบริหารจัดการความต่อเนื่อง (Business Continuity Management)*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- อนุกุล เขียงพุกษาวัลย์. (2535). *การพัฒนาบุคคลเพื่อประสิทธิผลของงาน*. กรุงเทพฯ: มิตรสยาม.
- อนุวัตร หอมรสสุคนธ์. (2548). *แผนรองรับมหันตภัยสำหรับองค์กร* (น. 62-64). (ม.ป.ท.): (ม.ป.พ.).
- Brown, F.G. (1983). *Principle of Education and Psychological Testing* (3rd ed.), New York: CBS College.
- Drucker, Peter F. (1954). *The Practice of Management*. New York: Harper & Row.
- Ernest Dale. (1973). *Management: Theory and Practice*. New York: McGraw-Hill.
- Good, C.V. (1973). *Dictionary of Education*. New York: McGraw-Hill Book.

- Gregg, Russell T. (1957). *The Administrative Process in Administrative Behavior in Education*. New York: Harper and Row.
- Gregory Morwood. (1998). *Business continuity: awareness and training programmes*. New York: MCB UP.
- Fayol, Henri. (1923). *Industrial and General Administration*. New Jersey: Clifton.
- Herbert A. Simon. (1960). *Administrative Behavior*. New York: McMillan.
- John D. Millet. (1954). *Management in the Public Service*. New York: McGraw Hill Book.
- Gulick, Luther, Linton Urwick. (1937). *Paper on the Science of Administration*. Clifton: Augustus M. Kelley.
- Mehrens, W.A., Lehman, I.J. (1984). *Measurement and Evaluation in Education and Psychology* (3rd ed.). Japan: HOLT, Rinehart and Winston.
- Michael Wallace, Lawrence Webber. (2010). *The Disaster Recovery Handbook*. (n.p.): (n.p.)
- Owen, John M. (1993). *Program Evaluation: Forms and Approaches*. St. Leonards, Australia: Allen & Unwin Pty Pressman.
- Rossi, P.H., Freeman, H.E. (1982). *Evaluation: A Systematic Approach*. Beverly Hills: California Sage.
- Shertzer, B., & Linden, J.D. (1979). *Fundamentals of Individual Appraisal*. Boston: Houghton Mifflin.
- Stufflebeam, D. L. (1971). *Educational Evaluation and Decision Making Itasca*. Illinois: Peacock.

บทความ

- Scriven, Michael. (1967). *The Methodology of Evaluation: Perspective in Public Service and Social Action Programs*. New York: Russell Sage Foundation.
- Suchman, E. A. (1967). *Evaluation Research: Principles and Practice in Public Service and Social Action Programs*. New York: Russell Sage Foundation.

งานวิจัย

สมปอง โจรณ์รุ่งศศิธร และคณะ. (2555). *ประเมินผลการบริหารจัดการการเตรียมความพร้อมตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางด้านสาธารณสุข กรณีอุทกภัย ในพื้นที่สาธารณสุขเขต 3 และ 9 ปีงบประมาณ 2555*. ชลบุรี: (ม.ป.ท.): (ม.ป.พ.).

วิทยานิพนธ์

กนกรัตน์ คุ่มบัว. (2542). *ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการให้บริการจดทะเบียนธุรกิจศึกษา กรณีศึกษาโครงการส่งเสริมประสิทธิภาพกรมทะเบียนการค้า*. รายงานการวิจัยปริญญามหาบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, คณะรัฐประศาสนศาสตร์, สาขาการจัดการภาครัฐและเอกชน.

ชนิษฐา พุกกะณานนท์. (2551). *การศึกษาแนวทางการบริหารจัดการการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ*. รายงานการศึกษาอิสระปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น, วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น, สาขาวิชาการปกครอง.

ดรุณี ดิษฐ์สูงเนิน. (2552). *ความพร้อมในการจัดการกับภาวะฉุกเฉินทางด้านสาธารณสุขจากโรคไข้หวัดนกของทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วในจังหวัดนครพนม ปี 2551*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น, คณะสาธารณสุข, สาขาสาธารณสุขศาสตร์.

วราพร ศรีละมุล. (2554). *การบริหารจัดการเครือข่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาล ตำบลคลองเต็ง อำเภอเมือง จังหวัดตรัง*. รายงานการศึกษาคอิสระปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น, วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น, สาขาวิชาการปกครอง.

ศิรินันท์ สุวรรณโมลี. (2552). *การศึกษาแนวทางการจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติโดยชุมชนเป็นฐานจากภาคประชาสังคม: กรณีศึกษาชุมชนบ้านน้ำเค็ม ตำบลบางม่วง อำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, บัณฑิตวิทยาลัย, สาขาการจัดการทรัพยากรชีวภาพ.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

กรมอุตุนิยมวิทยา. (ม.ป.ป.). *อุทกภัย (Flood)*. สืบค้นเมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2560, จาก <https://www.tmd.go.th/info/info.php?FileID=70>

- จิรพร สุเมธีประสิทธิ์. (ม.ป.ป.). มาตรฐานการวัดความเสี่ยงระดับสากล (International Risk Management Standard). สืบค้นเมื่อวันที่ 14 เมษายน 2560, จาก web.kmutt.ac.th/internal-audit/Upload/Standard01.doc
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2557). การกำกับดูแลกิจการที่ดีของตลาดหลักทรัพย์. สืบค้นเมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2560, จาก http://www.set.or.th/th/about/overview/setcg_p3.html
- บริษัท ที่ดินบางปะอิน จำกัด. (ม.ป.ป.). แผนป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัย: นิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน. สืบค้นเมื่อวันที่ 14 เมษายน 2560, จาก [www.blde.co.th/ckfinder/userfiles/files/แผนปฏิบัติ_อุทกภัยบางปะอิน\(1\).pdf](http://www.blde.co.th/ckfinder/userfiles/files/แผนปฏิบัติ_อุทกภัยบางปะอิน(1).pdf)
- มณฑล ปรณทรรพาล. (2555). New Thailand 2012: The Rehabilitation and Development of Thailand การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. สืบค้นเมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2560, จาก http://www.tpa.or.th/publisher/pdfFileDownloadS/qm171_p054-57.pdf
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. (ม.ป.ป.). ระบบสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับอุทกภัย: แผนการจัดการน้ำ. สืบค้นเมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2560, จาก http://www.flood.rmutt.ac.th/?page_id=2146
- ศูนย์คลังข้อมูลน้ำและภูมิอากาศแห่งชาติ, สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน). (ม.ป.ป.). สืบค้นเมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2560, จาก <http://www.thaiwater.net/current/flood54.html>
- สำนักบริหารยุทธศาสตร์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. (ม.ป.ป.). ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ. สืบค้นเมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2560, จาก <http://www.osmnorthcentral1.go.th/ayutthaya/economic>
- อนันท์ งามสะอาด. (2551). ประสิทธิภาพ (Efficiency) และประสิทธิผล (Effective) ต่างกันอย่างไร. สืบค้นเมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2560, จาก <http://www.kat.ac.th/index.php/2012-01-06-10-50-38/2584-28aaa>
- Bang pa-in Industrial Estate. (2011). สืบค้นเมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2560, จาก http://www.blde.co.th/about_us.php

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อและข้อมูลของโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการในนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน

ตารางที่ ก

ข้อมูลของโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการในนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน

ที่	สถานประกอบการ	ประเภทอุตสาหกรรม	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)
1	การสื่อสารแห่งประเทศไทย	วงจรรีโอสื่อสารข้อมูลความเร็วสูง	10,000.00
2	บริษัท เกียรติธนา ขนส่ง จำกัด (มหาชน)	คลังสินค้า	200.00
3	บริษัท ควอลิตี้คอนสตรัคชั่น โปรดักส์ จำกัด (มหาชน)	ส่วนประกอบของบ้านสำเร็จรูป คอนกรีตมวลเบา	1,545.93
4	บริษัท คาซิวะ อินดัสเทรียล (ประเทศไทย) จำกัด	ชิ้นส่วนโลหะ	27.00
5	บริษัท โคคุโเบะ ร็อกโอซ์ (ประเทศไทย) จำกัด	น้ำแข็ง	210.00
6	บริษัท เจ ปิง เอ็นเตอร์ไพรส์ (ประเทศไทย) จำกัด	แม่พิมพ์ฉีดพลาสติก	8.48
7	บริษัท ชิเฮน (ประเทศไทย) จำกัด	อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ อุปกรณ์ไฟฟ้า	674.50
8	บริษัท ซาครอส (ประเทศไทย) จำกัด	ถุงกระดาษ ผลิตพลาสติก อลูมิเนียมพอยล์ ผลิตภัณฑ์การแพทย์	200.00
9	บริษัท ซีเรียลเทค คอร์ปอเรชั่น จำกัด	สารเหนียวสำหรับอุตสาหกรรมทั่วไป (CARBOMIX)	220.00
10	บริษัท ซีว่า ลอจิสติกส์ (ประเทศไทย) จำกัด	การขนส่ง	30.00
11	บริษัท โซล่าเพาเวอร์ เทคโนโลยี จำกัด	เครื่องให้กำเนิดพลังงานไฟฟ้าจากแสงอาทิตย์	76.80
12	บริษัท โซลาร์เลนซ์ จำกัด	เลนส์และส่วนประกอบ	2,019.30
13	บริษัท ดับเบิลเอส แอนด์ อาร์ พรินซ์ จำกัด	ชิ้นรูป/แปรรูปโลหะ ฯลฯ	22.66
14	บริษัท ดีเคเอสเอส (ประเทศไทย) จำกัด	แบ่ง/บรรจุสินค้าอุปโภคและบริโภค	50.05
15	บริษัท ดงชูดำ (ประเทศไทย) จำกัด	ระบบซอฟต์แวร์ (ERP)	30.00
16	บริษัท ทรานส์เทค อุตสาหกรรม จำกัด	เพลาล้อรถพ่วง ข้อต่อรถพ่วง งานลาก งาน หมุน หม้อลม เบรคเกียร์ฝาปั้มน้ำ	236.61
17	บริษัท ทาคาฮาชิ สปริงค์ (ประเทศไทย) จำกัด	สปริงจากลวดโลหะ	190.55

ตารางที่ ก (ต่อ)

ข้อมูลของโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการในนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน

ที่	สถานประกอบการ	ประเภทอุตสาหกรรม	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)
18	บริษัท ทาเคอิ พลาสติก (ประเทศไทย) จำกัด	พลาสติก	670.62
19	บริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	คอนกรีต	649.07
20	บริษัท ที.ซี.เอส. ซูมิโนเอะ จำกัด	ชิ้นส่วนรถยนต์	587.88
21	บริษัท เท็กซ์เคมี-แพค (ไทยแลนด์) จำกัด	พลาสติก (Plastic Tray)	174.88
22	บริษัท เทียน เอฟอาร์เอ ไทรคอร์ด (ประเทศไทย) จำกัด	ผ้าใบยางรถยนต์	380.00
23	บริษัท เทรลไทย จำกัด	ป้อนน้ำ/พัดลมโรงงาน	95.89
24	บริษัท เทอิน (ประเทศไทย) จำกัด	เส้นใยสังเคราะห์	3,433.10
25	บริษัท ไทย โพรเกรส การ์เมนต์ จำกัด	เสื้อผ้าสำเร็จรูป ชุดชั้นในสตรี	111.84
26	บริษัท ไทยคอน อินดัสเทรียล คอนเน็คชั่น จำกัด (มหาชน)	โรงงานสำเร็จรูป (ขายและให้เช่า)	1,263.74
27	บริษัท ไทยพัฒนาโรงงานอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน)	โรงงานสำเร็จรูป (ขายและให้เช่า)	2,096.00
28	บริษัท ไทยเอเชีย อินเตอร์เทรต จำกัด	คัดแยก/บดย่อยสิ่งปฏิภูลหรือวัสดุ ที่ไม่ใช้แล้ว ให้บริการรับฝากสินค้า	2.00
29	บริษัท ไทยเอเยนซีเอ็นอีเนียร์จิง จำกัด	อุปกรณ์เครื่องส่งกำลังระบบไฮดรอลิค	52.00
30	บริษัท ไทยโอ เซซากุโซ (ไทยแลนด์) จำกัด	ชุบแข็งโลหะ	100.00
31	บริษัท นิปปอน ซุปเปอร์ พรีซิชั่น จำกัด	ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์/คอมพิวเตอร์	1,857.86
32	บริษัท บางปะอิน โคเจนเนอเรชั่น จำกัด	กระแสไฟฟ้าไอน้ำ	2,705.00
33	บริษัท บิทแม็กซ์ อินเตอร์คอร์ป จำกัด	ปรับปรุงสภาพรถยนต์/เครื่องใช้ไฟฟ้า/เครื่อง อิเล็กทรอนิกส์	53.98
34	บริษัท เบนซ์มาร์ค อิเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์	174.96
35	บริษัท ไปโอเอ็นเนอเย่ พลัส 2 จำกัด	น้ำมันไปโอดีเซล	202.73

ตารางที่ ก (ต่อ)

ข้อมูลของโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการในนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน

ที่	สถานประกอบการ	ประเภทอุตสาหกรรม	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)
36	บริษัท พีริซิชั่น แมนูแฟคเจอร์ริง จำกัด	หัวไม้กอล์ฟ ชิ้นส่วนคอมพิวเตอร์/ ยานยนต์/เครื่องมือกล มือจับประตู เครื่องมือแพทย์	67.80
37	บริษัท พานาโซนิค อินดัสเตรียล ดิไวซ์ ซังค์ (ไทยแลนด์) จำกัด	เซนเซอร์	155.00
38	บริษัท โพลีมาเทค (ไทยแลนด์) จำกัด	ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ที่ทำจากพลาสติก/ยาง	250.00
39	บริษัท ฟินน์นี่นา จำกัด	รายได้อื่น ดอกเบี้ยรับ	5.00
40	บริษัท มะลิ กรุ๊ป (1962) จำกัด	ผลิตภัณฑ์นม	3,372.00
41	บริษัท มิตรชัย พีริซิชั่น จำกัด	ชิ้นส่วนโลหะ/พลาสติกสำหรับอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์	80.00
42	บริษัท เม็กเท็ค พีริซิชั่น คอมโพเนนท์ (ประเทศไทย) จำกัด	อุปกรณ์ใช้กับอิเล็กทรอนิกส์ (Stopper Latch)	4,340.00
43	บริษัท เม็กเท็ค แมนูแฟคเจอร์ริง คอร์ปอเรชั่น (ประเทศไทย) จำกัด	แผงวงจรไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์	763.00
44	บริษัท เมเดน อิเล็กทริก (ประเทศไทย) จำกัด	ตู้ไฟฟ้า ตู้ควบคุมอุปกรณ์ไฟฟ้า	54.24
45	บริษัท ยามาอิชิ แมนูแฟคเจอร์ริง (ประเทศไทย) จำกัด	โลหะสำหรับเครื่องใช้ไฟฟ้า/อิเล็กทรอนิกส์/ ยานพาหนะ	223.00
46	บริษัท ยูนิแล็บ ฟาร์มาซูติคอลส์ จำกัด	ยาสำเร็จรูปแผนปัจจุบัน	6.00
47	บริษัท ร็อกเวริ จำกัด (มหาชน)	ผลิต/จำหน่ายเฟอร์นิเจอร์สำนักงาน และครัวเรือน	327.70
48	บริษัท วินเนอร์กรุ๊ป เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด (มหาชน)	ขนมขบเคี้ยว	104.27
49	บริษัท เวสเทิร์น ดิจิตอล (ประเทศไทย) จำกัด	ชิ้นส่วนหัวอ่านคอมพิวเตอร์	3,830.96
50	บริษัท สตาร์ส ไมโครอิเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	วงจรรวม บัตรอิเล็กทรอนิกส์ (Smart Card)	1,508.00

ตารางที่ ก (ต่อ)

ข้อมูลของโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการในนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน

ที่	สถานประกอบการ	ประเภทอุตสาหกรรม	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)
51	บริษัท สตีเบล เอลทรอน เอเชีย จำกัด	เครื่องทำน้ำอุ่น เครื่องทำน้ำร้อน เครื่องเป่ามือ เครื่องกรองน้ำ พร้อมอะไหล่	103.00
52	บริษัท สุนทรเมทัลแพค จำกัด	ภาชนะบรรจุจากโลหะ	150.00
53	บริษัท หมอมี จำกัด	ยารักษาโรค	108.00
54	บริษัท อจิลิตี้ จำกัด	คลังสินค้า สำนักงาน โรงอาหาร	20.00
55	บริษัท อยุรยา อินดัสเตรียล แก๊ส จำกัด	ออกซิเจนเหลว ไนโตรเจน อาร์กอน แก๊สอื่นๆ	450.00
56	ห้างหุ้นส่วนจำกัด อลูมิเนียม แอนด์ แพตเทิร์น เวอร์ค	แม่พิมพ์แบบจากไม้ เหล็ก อลูมิเนียม งาน หล่อ/กลึง/ไส	36.25
57	บริษัท อินบิสโก้ (ประเทศไทย) จำกัด	ขนม ลูกกวาด	765.00
58	บริษัท เอ็กซ์เปอร์ต ทรานสปอร์ต จำกัด	การขนส่งโดยรถกึ่งพ่วง	5.00
59	บริษัท เอ็น แอนด์ อี (ประเทศไทย) จำกัด	พลาสติกชิ้นส่วนเครื่องอิเล็กทรอนิกส์/ เครื่องใช้ไฟฟ้า/ยานพาหนะ	124.95
60	บริษัท เอ็นดีที (ประเทศไทย) จำกัด	ขาย/ให้เช่า/บำรุงรักษารถยกและเครื่องจักร ที่ใช้ในการก่อสร้าง	80.00
61	บริษัท เอพีซีบี อิเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด	แผ่นพิมพ์แผงวงจรไฟฟ้า	878.36
62	บริษัท เอ็มเอ็มซี ทูลส์ จำกัด	ใบมีดเครื่องกล	287.13
63	บริษัท เอ็มเอส ซีพพลายเซน โซลูชั่น (ประเทศ ไทย) จำกัด	คลังสินค้า ขนส่งสินค้า	12.24
64	บริษัท เอวี พลาสติก จำกัด	แม่พิมพ์พลาสติก	8.36
65	บริษัท เอวี อินดัสตรี จำกัด	พลาสติก	89.64
66	บริษัท เอวี แอคเซสซอรี จำกัด	แม่พิมพ์พลาสติก	21.69
67	บริษัท เอส เอ็ม ซี (ประเทศไทย) จำกัด	ส่วนประกอบที่ใช้กับเครื่องจักร	100.00
68	บริษัท แอ็คคอมพลิช เวย์ โฮลดิ้ง จำกัด	คลังสินค้าให้เช่า	45.00

ตารางที่ ก (ต่อ)

ข้อมูลของโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการในนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน

ที่	สถานประกอบการ	ประเภทอุตสาหกรรม	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)
69	บริษัท แอร์คอน พาร์ทส์ เอ็นจิเนียริง (ประเทศไทย) จำกัด	ชิ้นส่วนเครื่องปรับอากาศ	182.71
70	บริษัท แอร์โปรดักส์ อินดัสตรี จำกัด	ออกซิเจนเหลว ไนโตรเจนเหลว อาร์กอน เหลว ไฮโดรเจน	228.00
71	บริษัท แอลเอฟ โลจิสติกส์ จำกัด	ศูนย์กระจายสินค้า	1,215.00
72	บริษัท โอซีเค เทคโนโลยี (ประเทศไทย) จำกัด	การนำวัสดุใช้แล้วมาใช้ใหม่	35.00
73	บริษัท โอเทค (ไทยแลนด์) จำกัด	เครื่องมือตัดเจาะ	76.06
74	บริษัท โอลิก (ประเทศไทย) จำกัด	ยารักษาโรคแผนปัจจุบัน อาหารแทนน้ำตาล	1,159.00
75	บริษัท ไอทีดีดับบลิว เอชแอลพี (ประเทศไทย) จำกัด	พลาสติก	114.30
76	บริษัท โชมเพลส ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด	แผ่นผนัง/พื้นคอนกรีตสำเร็จรูป	125.00
77	บริษัท โฮรา เปเปอร์-แพ็ค อินดัสตรี จำกัด	กล่องกระดาษลูกฟูก ถุงกระดาษ หลอดด้าย กระดาษ	16.52
78	บริษัท ไฮส์ เทลเลอร์ เอเชีย จำกัด	ประกอบตัวถังรถ/รถขยะ	331.67

หมายเหตุ. บริษัท ที่ดินบางปะอิน จำกัด, 31 มกราคม 2560.

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
FACULTY OF ARCHITECTURE AND PLANNING, THAMMASAT UNIVERSITY

อาคารคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12121
โทร. 0-2986-9434, 0-2986-9605-6 โทรสาร 0-2986-8067 อีเมล info@ap.tu.ac.th www.tds.tu.ac.th

ภาคผนวก ข

แบบสัมภาษณ์

การประเมินประสิทธิภาพแผนบริหารธุรกิจต่อเนื่องด้านอุทกภัยในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

แบบสัมภาษณ์นี้ จัดทำขึ้นสำหรับใช้เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลประกอบการค้นคว้าอิสระ ตามหลักสูตรปริญญาโท วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและประเมินประสิทธิภาพของ แผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Plan: BCP) ด้านอุทกภัยของนิคมอุตสาหกรรม บางปะอินและโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการในนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน ซึ่งมีความจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากท่านในการตอบคำถามให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด คำตอบที่ได้จะใช้ในการค้นคว้าอิสระนี้เท่านั้น และขอรับรองว่าการให้ข้อมูลของท่านจะไม่เกิดผลกระทบใด ๆ ต่อท่าน โดยสัมภาษณ์นี้มีทั้งหมด 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 โอกาสที่จะเกิดและผลกระทบจากความเสียด้านอุทกภัยที่มีต่อธุรกิจ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Plan: BCP) ด้าน

อุทกภัย

นายพัฒนเศรษฐ์ เทียนไสย

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขานวัตกรรมการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมืองมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

- 1.1 ชื่อ-สกุล.....
- 1.2 ตำแหน่ง.....
- 1.3 ประสบการณ์ทำงาน.....ปี
- 1.4 ประสบการณ์ทำงานด้านการวางแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ.....ปี
- 1.4 หน้าที่ความรับผิดชอบ.....
- 1.5 บริษัท/องค์กร.....
- 1.6 ท่านทราบรายละเอียดแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจด้านอุทกภัยของบริษัท/องค์กรของท่านหรือไม่
-
-
- 1.7 ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำ/พัฒนาแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจด้านอุทกภัยของบริษัท/องค์กรของท่านอย่างไร
-
-

ส่วนที่ 2 โอกาสที่จะเกิดและผลกระทบจากความเสี่ยงด้านอุทกภัยที่มีต่อธุรกิจ

- 2.1 โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงด้านอุทกภัย
-
-
-
- 2.2 ผลกระทบจากความเสี่ยงด้านอุทกภัยที่มีต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัท/องค์กรของท่าน
-
-
-

ส่วนที่ 3 ข้อมูลแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Plan: BCP) ด้านอุทกภัย

ข้อคำถาม	การดำเนินการ		บุคคล/หน่วยงาน ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ	วิธีดำเนินการ	หมายเหตุ	ความคิดเห็นประสิทธิภาพ/ ความพึงพอใจ		
	มี	ไม่มี				สูง	กลาง	ต่ำ
1. แนวคิด/ทฤษฎี/มาตรฐานที่นำมาใช้เป็นกรอบแนวทางการบริหารจัดการ BCM								
2. การกำหนดนโยบาย								
3. การกำหนดวัตถุประสงค์/เป้าหมาย								
4. การวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและมีโครงสร้างที่ชัดเจน								
5. การกำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงาน								
6. การจัดตั้งทีมงานด้าน BCP								
7. การกำหนดโครงสร้าง/หน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจน								
8. บุคลากรรับรู้ระดับความเสี่ยงที่องค์กรสามารถยอมรับได้								
9. การอบรมให้ความรู้/พัฒนาทักษะบุคลากร								

ข้อคำถาม	การดำเนินการ		บุคคล/หน่วยงาน ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ	วิธีดำเนินการ	หมายเหตุ	ความคิดเห็นประสิทธิภาพ/ ความพึงพอใจ		
	มี	ไม่มี				สูง	กลาง	ต่ำ
อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง								
10. การจัดสรรงบประมาณ								
11. การตรวจสอบการใช้งานงบประมาณ ที่ได้รับจัดสรร								
12. การจัดเตรียมอุปกรณ์สำรอง/ทรัพยากรที่ จำเป็นต้องใช้ในสถานการณ์ฉุกเฉิน								
13. การกำหนดกระบวนการตัดสินใจ ดำเนินการ/แก้ไขปัญหาต่าง ๆ								
14. การสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรที่มีหน้าที่ รับผิดชอบงาน BCP								
15. การได้รับการแจ้งเตือน (Notification) สถานการณ์ฉุกเฉินด้านอุทกภัย								
16. การประสานงานภายในหน่วยงาน/องค์กร								

ข้อคำถาม	การดำเนินการ		บุคคล/หน่วยงาน ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ	วิธีดำเนินการ	หมายเหตุ	ความคิดเห็นประสิทธิภาพ/ ความพึงพอใจ		
	มี	ไม่มี				สูง	กลาง	ต่ำ
17. การประสานงานภายนอกหน่วยงาน/ องค์กร								
18. การจัดทำรายการผู้รับผิดชอบตามพื้นที่								
19. การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการควบคุม/ ตรวจสอบการดำเนินงาน								
20. การนำแนวคิดใหม่ ๆ มาใช้ในการ ดำเนินงาน								
21. การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่หรือนวัตกรรม ต่าง ๆ มาใช้ในการดำเนินงาน								
22. การซ่อมแผนในสถานการณ์จำลอง								
23. การทบทวน/ปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอและ ต่อเนื่อง								
24. การจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน								

ข้อคำถาม	การดำเนินการ		บุคคล/หน่วยงาน ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ	วิธีดำเนินการ	หมายเหตุ	ความคิดเห็นประสิทธิภาพ/ ความพึงพอใจ		
	มี	ไม่มี				สูง	กลาง	ต่ำ
25. การจัดทำระบบสารสนเทศด้านอุทกภัย								
26. การบูรณาการข้อมูลร่วมกับหน่วยงาน ภายในหรือภายนอกองค์กร								
27. การบูรณาการการบริหารความเสี่ยง กับกระบวนการดำเนินงานตามปกติ								
28. การปลูกฝังให้ BCM เป็นส่วนหนึ่ง ของวัฒนธรรมองค์กร								
29. ปัญหาหรืออุปสรรคที่พบ								
30. ข้อเสนอแนะ								

หมายเหตุ. ความคิดเห็นประสิทธิภาพ แบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

สูง หมายถึง สนับสนุนประสิทธิภาพของแผนในระดับมาก

ปานกลาง หมายถึง สนับสนุนประสิทธิภาพของแผนในระดับปานกลาง

ต่ำ หมายถึง สนับสนุนประสิทธิภาพของแผนในระดับน้อย

ตารางที่ ข

ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล: กลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็กถึงขนาดกลาง

ข้อคำถาม	ผู้ให้ข้อมูล					
	รายชื่อ 1	รายชื่อ 2	รายชื่อ 3	รายชื่อ 4	รายชื่อ 5	รายชื่อ 6
1. ตำแหน่งงาน	ผู้จัดการฝ่าย	ผู้จัดการฝ่าย	ผู้จัดการฝ่าย	ผู้จัดการฝ่าย	ผู้จัดการฝ่าย	ผู้จัดการฝ่าย
2. ประสบการณ์ด้านแผน BCP	6 ปี	4 ปี	4 ปี	4 ปี	5 ปี	5 ปี
3. หน้าที่ความรับผิดชอบ	บริหารงานด้านความปลอดภัยขององค์กร	บริหารงานด้านความปลอดภัยขององค์กร	บริหารงานด้านความปลอดภัยขององค์กร	บริหารงานด้านความปลอดภัยขององค์กร	บริหารงานด้านความปลอดภัยขององค์กร	บริหารงานด้านความปลอดภัยขององค์กร
4. ประเภทอุตสาหกรรม	พลาสติก	อิเล็กทรอนิกส์	อิเล็กทรอนิกส์	ชิ้นส่วนโลหะ	อิเล็กทรอนิกส์	คลังสินค้า
5. การรับทราบข้อมูลแผน BCP	ทราบข้อมูลเป็นอย่างดี	ทราบข้อมูลเป็นอย่างดี	ทราบข้อมูลเป็นอย่างดี	ทราบข้อมูลเป็นอย่างดี	ทราบข้อมูลเป็นอย่างดี	ทราบข้อมูลเป็นอย่างดี
6. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผน BCP	วางแผน จัดทำ ทบทวน ปรับปรุงแผน	วางแผน จัดทำ ทบทวน ปรับปรุงแผน	วางแผน จัดทำ ทบทวน ปรับปรุงแผน	วางแผน จัดทำ ทบทวน ปรับปรุงแผน	วางแผน จัดทำ ทบทวน ปรับปรุงแผน	วางแผน จัดทำ ทบทวน ปรับปรุงแผน

ตารางที่ ข

ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล: กลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่

ข้อคำถาม	ผู้ให้ข้อมูล			
	รายชื่อ 1	รายชื่อ 2	รายชื่อ 3	รายชื่อ 4
1. ตำแหน่งงาน	ผู้จัดการฝ่าย	ผู้จัดการฝ่าย	ผู้จัดการฝ่าย	ผู้จัดการฝ่าย
2. ประสบการณ์ในการทำงาน	5 ปี	4 ปี	6 ปี	8 ปี
3. หน้าที่ความรับผิดชอบ	บริหารงานด้านความปลอดภัย	บริหารงานด้านความปลอดภัย	บริหารงานด้านความปลอดภัย	บริหารงานด้านความปลอดภัย
4. ประเภทอุตสาหกรรม	อิเล็กทรอนิกส์	พลังงาน	อาหาร	อิเล็กทรอนิกส์
5. การรับทราบข้อมูลแผน BCP	ทราบข้อมูลเป็นอย่างดี	ทราบข้อมูลเป็นอย่างดี	ทราบข้อมูลเป็นอย่างดี	ทราบข้อมูลเป็นอย่างดี
6. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผน BCP	วางแผน จัดทำ ทบทวน ปรับปรุงแผน	วางแผน จัดทำ ทบทวน ปรับปรุงแผน	วางแผน จัดทำ ทบทวน ปรับปรุงแผน	วางแผน จัดทำ ทบทวน ปรับปรุงแผน

ภาคผนวก ค

บทความทางวิชาการ

AN ASSESSMENT OF BUSINESS CONTINUITY PLAN OF FLOOD PREVENTION OF FACTORIES IN BANG PA-IN INDUSTRIAL ESTATE

Phatthanased Tiansai, Faculty of Architecture and Planning, Thammasat University, Pathum Thani,
e-mail: Phatthanased.t@gmail.com, Tel. 08-1199-1617

Kongkoon Tochaiwat, Faculty of Architecture and Planning, Thammasat University, Pathum Thani,
e-mail: kongkoon@gmail.com, Tel. 08-7077-3308

Sukulpat Khumpaisal, Faculty of Architecture and Planning, Thammasat University, Pathum Thani,
e-mail: sukulpat@hotmail.com, Tel. 08-6777-2928

Siyanee Hirunsalee, School of Global Studies, Thammasat University, Pathum Thani,
e-mail: siyanee@sgs.ac.th, Tel. 09-0972-3128

Abstract

Ayutthaya province has a high likelihood of flood risk resulted from the topography, it is a lowland area that serves to support water. The impact of the flood crisis which caused serious damage to all sector and be a major risk for industrial sector, especially Bang Pa-In Industrial Estate, which is the largest size and investment in the province. Due to the flood in 2011, the Bang Pa-In Industrial Estate was greatly consequences, a huge amount of damage that affected to the overall economic growth in the country. Many factories have to pause their production processes temporarily, several factories closed down or moved to other industrial bases, however, there are factories remained at the Bang Pa-In Industrial Estate, due to they can be rehabilitated to continue their business. This research is a qualitative base research, aims to study and assess the efficiency of business continuity plan of flood prevention of Bang Pa-In Industrial Estate and the selected factories in the said area. The researcher employed the interviewees selection methods, and chose 4 qualified interviewees, who respond for the business continuity plan, from manager level up, then interviewed them by using structured interview. Finally, analyzing data by qualitative content analysis.

The results revealed that overall, business continuity plan for flood in Bang Pa-in Industrial Estate has efficiency in a medium level except budgeting, efficiency in a high level because there are enough for use, and staffing, efficiency in a low level because those personnel are also assigned other duties. In addition, communication is the most important problem that has made the implementation of the business continuity plan less effective.

Keywords: efficiency assessment, business continuity plan, flood, bang pa-in industrial estate

บทนำ

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นจังหวัดที่มีศักยภาพทางภูมิศาสตร์ เนื่องจากอยู่ใกล้กรุงเทพมหานครและเป็นศูนย์กลางในการขนส่งทั้งทางบกและทางน้ำ อีกทั้งในปัจจุบันยังเป็นแหล่งการลงทุนภาคอุตสาหกรรมอันดับต้น ๆ ของประเทศ เนื่องจากเป็นที่ตั้งของนิคมอุตสาหกรรมหลายแห่ง อาทิ นิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน นิคมอุตสาหกรรมสหรัตนนคร นิคมอุตสาหกรรมบางหว้า (โศเทค) ปัจจุบันจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นจังหวัดที่มีบทบาทในเชิงการผลิตและมีผลิตภัณฑ์มวลรวมเป็นอันดับ 4 ของประเทศ (<http://www.csmnorthcentral1.go.th/ayutthaya/economic> สืบค้นเมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2560) และภาคอุตสาหกรรมยังถือเป็นแหล่งรายได้หลักของจังหวัด โดยมีอุตสาหกรรมการผลิตที่สำคัญ ได้แก่

อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เคมีภัณฑ์ พลาสติก เครื่องมือแพทย์ ชิ้นส่วนรถยนต์ ซึ่งมีความสอดคล้องกันระหว่างรูปแบบอุตสาหกรรมและการขยายเมืองจากศูนย์กลาง คือ กรุงเทพมหานคร อันเนื่องมาจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติและแผนพัฒนาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งมีแนวโน้มที่จะมีการพัฒนาและขยายพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นอีกในอนาคต

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีโอกาสเกิดความเสี่ยงด้านอุทกภัยอยู่ในระดับสูง อันเป็นผลมาจากลักษณะภูมิประเทศเป็นพื้นที่ลุ่มทำหน้าทีรองรับน้ำ ผลกระทบ จากวิกฤติการณ์อุทกภัยน้ำมาซึ่งความเสียหายแก่ทุกภาคส่วนและเป็นปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญต่อภาคอุตสาหกรรม โดยเฉพาะนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน ซึ่งเป็นนิคมที่มีขนาดและจำนวนเงินลงทุนมากที่สุดในจังหวัด มหาอุทกภัยในปี พ.ศ.2554 ทำให้นิคมอุตสาหกรรมบางปะอินได้รับความเสียหายคิดเป็นมูลค่าจำนวนมหาศาล ส่งผลต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ (บริษัท ที่ดินบางปะอิน จำกัด, 2556) แต่มีนิคมอุตสาหกรรมบางปะอินได้ทำการซ่อมแซมและฟื้นฟูให้กลับมาอยู่ในภาวะปกติ ซึ่งต่างจากนิคมและสวนอุตสาหกรรมอื่น ๆ ที่มีแนวโน้มรับการดำเนินงานอุตสาหกรรมต่อเนื่องในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตลอดจน โรงงานอุตสาหกรรมหลายแห่งในนิคมอุตสาหกรรมบางปะอินต้องหยุดการผลิต บางแห่งถึงกับต้องปิดกิจการลง บางแห่งย้ายฐานการผลิตไปยังแหล่งอุตสาหกรรมอื่น แต่ก็มีจำนวนมากที่สามารถฟื้นฟูกิจการให้กลับสู่ภาวะปกติและดำเนินการต่อไปได้ ซึ่งล้วนสูญเสียทั้งงบประมาณและเวลา (มณฑา ประทุมพรพาส, 2555)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาและประเมินประสิทธิภาพของแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Plan: BCP) ด้านอุทกภัยของนิคมอุตสาหกรรมบางปะอินและโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการในนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน เพื่อเสนอแนวทางในการจัดทำแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจสำหรับรองรับความเสี่ยงจากอุทกภัยที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและประเมินประสิทธิภาพของแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Plan: BCP) ด้านอุทกภัยของนิคมอุตสาหกรรมบางปะอินและโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการในนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการประเมินประสิทธิภาพแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจด้านอุทกภัย โดยใช้องค์ประกอบด้านการจัดการที่มีประสิทธิภาพ จากแนวความคิดเรื่องการจัดการของ Luther Gulick และ Lindall Urwick (1937) เป็นหลัก และเสริมด้วยแนวความคิดของนักวิชาการท่านอื่น ๆ ทำให้ได้ตัวแปรต้นในการศึกษา คือ นโยบาย การวางแผน การจัดองค์กร/จัดสรรบุคลากร งบประมาณ การอำนวยความสะดวก

การประสานงาน การควบคุม การคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ และการจัดทำรายงาน รวมถึงการศึกษาตัวแปรเพิ่มเติม ซึ่งได้จากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวกับมาตรฐาน (International Standards Organization: ISO) ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยง (จิรพร สุเมธีประสิทธิ์, web.kmutt.ac.th/internal-audit/Upload/Standard01.doc สืบค้นเมื่อวันที่ 14 เมษายน 2560) ได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์/เป้าหมายของแผน การรับรู้ระดับความเสี่ยงที่องค์กรสามารถยอมรับได้ การดำเนินงานอย่างเป็นระบบและมีโครงสร้างที่ชัดเจน การกำหนดกลยุทธ์การทดสอบ ปรับปรุง และทบทวนแผน/กระบวนการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง การบูรณาการแผนการบริหารความเสี่ยงในกระบวนการดำเนินงานปกติ และการปลูกฝังให้การบริหารความเสี่ยงต่อเนื่องทางธุรกิจเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมองค์กร ทั้งนี้ ทำการประเมินประสิทธิภาพผ่านความคิดเห็นประสิทธิภาพและความพึงพอใจของผู้มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ ภายใต้แนวความคิดเรื่องประสิทธิภาพของ John D. Millet (1954) ที่ว่า ประสิทธิภาพ คือ ผลการปฏิบัติงานที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจ ซึ่งแสดงได้ดังนี้

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล (Informants) ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านการวางแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ ระดับผู้จัดการฝ่ายขึ้นไป ได้แก่ 1) บุคลากรของนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน และ 2) บุคลากรของโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการในนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน โดยผู้วิจัยได้พิจารณาเลือกจากขนาดโรงงาน (ใหญ่/กลางหรือขนาดย่อม) โดยสามารถประมาณการสัดส่วนระหว่างโรงงานขนาดกลางและขนาดย่อม : โรงงานขนาดใหญ่ เท่ากับ 3 : 2 ทั้งนี้ การข้ามขนาดโรงงานได้อาศัยเกณฑ์ขนาดการลงทุน (Capital Investment) ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ.2543 และตามประมวลรัษฎากร ที่กำหนดไว้ว่า “อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม เงินลงทุนไม่เกิน 200 ล้านบาท” ดังนั้น กรณีที่เงินลงทุนมากกว่า 200 ล้านบาท ถือเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่

ดังนั้น กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านการวางแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ ระดับผู้จัดการฝ่ายขึ้นไป ได้แก่ 1) บุคลากรของนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน จำนวน 1 คน และ 2) บุคลากรของโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการในนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน จำนวน 3 คน ได้แก่ โรงงานขนาดกลางและขนาดย่อม จำนวน 2 คน และโรงงานขนาดใหญ่ จำนวน 1 คน ซึ่งผู้วิจัยได้พิจารณาคัดเลือกจากขนาดของโรงงานและคุณสมบัติเฉพาะตัว (Personal Profiles) ของผู้ให้สัมภาษณ์ เช่น ประสบการณ์ทำงาน อำนาจการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ เป็นต้น

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เทคนิคการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) โดยแบ่งข้อคำถามออกเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง ประสบการณ์ หน้าที่ความรับผิดชอบ สถานที่ทำงาน การรับทราบข้อมูลแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจขององค์กร และการมีส่วนร่วมในการจัดทำ/พัฒนาแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจขององค์กร ส่วนที่ 2 โอกาสที่จะเกิดและผลกระทบจากความเสียด้านอุทกภัยที่มีต่อธุรกิจ ซึ่งเป็นข้อคำถามปลายเปิด (Open-Ended Questions) และส่วนที่ 3 ข้อมูลแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Plan: BCP) ด้านอุทกภัย ซึ่งเป็นข้อคำถามแบบผลระหว่างแบบสำรวจรายการ (Check List) และคำถามปลายเปิด ทั้งนี้ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลวิจัยและอภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานด้านแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจเป็นระยะเวลา มากกว่า 5 ปี ทราบรายละเอียดในแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจขององค์กรเป็นอย่างดี และมีส่วนร่วมในการจัดทำ/พัฒนาแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจด้านอุทกภัยโดยการประสานความร่วมมือกับศูนย์ปฏิบัติการของนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโอกาสที่จะเกิดและผลกระทบจากความเสียด้านอุทกภัยที่มีต่อธุรกิจ

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ประเมินว่านิคมอุตสาหกรรมและโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการภายในนิคมฯ มีโอกาสในการเกิดความเสี่ยงด้านอุทกภัยอยู่ในระดับมาก เนื่องจากตั้งอยู่ในพื้นที่ลุ่ม ใกล้แม่น้ำ และเป็นทางผ่านของการระบายน้ำ จึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องเผชิญกับภาวะอุทกภัย ส่วนผลกระทบของความเสียดังกล่าวอยู่ในระดับมากเช่นกัน เพราะส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีมูลค่าสูง

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจด้านอุทกภัย

จากผลการสัมภาษณ์ พบว่า ปัจจุบันนิคมอุตสาหกรรมบางปะอินและโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการภายในนิคมฯ จัดทำแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจด้านอุทกภัยตามระเบียบของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นผู้กำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ระบบ และโครงสร้างต่าง ๆ รวมถึงจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการกลางขึ้นเพื่อประสานความร่วมมือและให้ความช่วยเหลือตามบริบทของแต่ละนิคม ตลอดจนให้การอบรมบุคลากรของนิคมอุตสาหกรรมต่าง ๆ ทั่วประเทศ

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่าแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจด้านอุทกภัยโดยรวมมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น งบประมาณมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับสูง เนื่องจากเพียงพอกับความต้องการ ทั้งนี้ เป็นผลมาจากความเสียหายมูลค่ามหาศาลซึ่งเกิดจากมหาอุทกภัยที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ.2554 ทำให้การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยและโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการภายในนิคมฯ ต่างตื่นตัวในการหาแนวทางการป้องกันเหตุการณ์และเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับสถานการณ์รุนแรงต่าง ๆ จึงให้ความสำคัญกับงานด้านการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจมากขึ้น เพื่อให้ธุรกิจได้รับผลกระทบจากอุทกภัยน้อยที่สุด และสามารถดำเนินกิจการได้อย่างต่อเนื่อง ในขณะที่การจัดสรรบุคลากรมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากบุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจมีภาระงานหลายประการ ทำให้ไม่สามารถทำงานได้อย่างเต็มที่ ทั้งนี้ เป็นเพราะภาวะอุทกภัยไม่ใช่ภาวะการณ์ปกติ จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องจัดสรรบุคลากรให้รับผิดชอบงานในส่วนนี้เพียงอย่างเดียว นอกจากนี้ ยังพบว่าปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ คือ การสื่อสาร

สำหรับนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน งานด้านแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของบุคลากรทุกคน จึงถือเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานตามปกติและกลายเป็นวัฒนธรรมองค์กร บุคลากรทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการประชุมจัดทำแผน ประสานงานกับบุคคล/หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และเข้ารับการอบรมจากผู้เชี่ยวชาญของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง ทำให้ทราบรายละเอียดของแผนเป็นอย่างดี มีการจัดตั้งงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการตามแผนเพื่อขออนุมัติจากการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย รวมถึงจัดเตรียมอุปกรณ์สำรองและทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้ในการสถานการณ์ฉุกเฉินตามความเหมาะสม ตลอดจนบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่จะให้การสนับสนุนความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ อย่างมีระบบ การตัดสินใจดำเนินการหรือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เป็นไปตามลำดับชั้นการบังคับบัญชา นิคมอุตสาหกรรมบางปะอินจะทำการติดตามข้อมูลข่าวสารจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ

อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง มีการกำหนดตัวชี้วัดในการควบคุม/ตรวจสอบการดำเนินการ โดยต้องจัดทำแผน
 ซ้อมแผน ทบทวนแผน และรายงานผลภายในเวลาที่กำหนด นอกจากนี้ ยังทำการร่วมซ้อมแผนกับโรงงาน
 อุตสาหกรรมต่าง ๆ และเข้าร่วมประชุมเพื่อทบทวน/ปรับปรุงแผนให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยจัดทำ
 รายงานผลส่งไปยังการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยภายในระยะเวลาที่กำหนด

สำหรับโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการภายในนิคมฯ ทั้งโรงงานขนาดกลาง/ขนาดย่อม
 และโรงงานขนาดใหญ่มีองค์ประกอบด้านประสิทธิภาพของแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจที่คล้ายคลึงกัน
 และสอดคล้องกับนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน เพียงแต่มีการมอบหมายหน้าที่ด้านแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ
 ให้อยู่ในความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย (จป.) เป็นหลัก ซึ่งได้รับการอบรมด้านการบริหาร
 ความต่อเนื่องทางธุรกิจอย่างสม่ำเสมอ มีการจัดตั้งงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการตามแผนเพื่อขออนุมัติ
 จากคณะกรรมการบริหารของบริษัท ทำการซ้อมแผนเป็นประจำโดยมีบุคลากรจากนิคมอุตสาหกรรม
 บางปะอิน เข้าร่วมสังเกตการณ์ และเข้าร่วมประชุมเพื่อทบทวน/ปรับปรุงแผนให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
 กับนิคมอุตสาหกรรมบางปะอินด้วย

จากผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับสมปอง ใจจรูญศิริ และคณะ (2555) ซึ่งได้ทำการวิจัย
 ประเมินผลการบริหารจัดการและศึกษาปัจจัยความสำเร็จ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการเตรียม
 ความพร้อมตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางด้านสาธารณสุข กรณีอุทกภัย ในพื้นที่สาธารณสุข เขต 3 และ 9 ซึ่งพบว่า
 การบูรณาการเชิงรุกกรณีฉุกเฉินร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวางแผนเพื่อกำหนดแนวทางหรือจัดทำ
 ข้อตกลงต่าง ๆ ให้อิงไปในทิศทางเดียวกันเป็นสิ่งสำคัญ การเข้าร่วมประชุมแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างภาคส่วน
 ที่เกี่ยวข้องจะทำให้เกิดความเชื่อมโยงบทบาทและขั้นตอนการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงาน พร้อมทั้งเสนอให้
 จัดตั้งศูนย์กลางหรือคณะกรรมการกลางในการบริหารจัดการในสถานการณ์ฉุกเฉินด้วย และวราพร ศรีละมุล
 (2554) ซึ่งทำการศึกษาการบริหารจัดการเครือข่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาล ตำบล
 คลองเต็ง อำเภอมือง จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า การเตรียมความพร้อมในการสร้างเครือข่าย
 โดยการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างองค์กร มีการแลกเปลี่ยนช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ในด้านการรับสถานการณ์
 ฉุกเฉิน ควรมีข้อมูลต่าง ๆ ที่จำเป็นร่วมกัน นอกจากนี้ ตรีณี ดิษฐ์สูงเนิน (2552) ได้ศึกษาความพร้อมในการ
 จัดการกับภาวะฉุกเฉินทางด้านสาธารณสุขจากโรคไข้หวัดนกของไหมเผ่าระวางสอบสวนเคลื่อนที่เร็วในจังหวัด
 นครพนม ผลการศึกษาพบว่า การที่บุคลากรประจำที่ทำงานด้านระบาดวิทยามีการะงานประจำหลากหลาย
 ทำให้ขาดความต่อเนื่องและความเชี่ยวชาญในด้านวิชาการ ซึ่งเป็นอุปสรรคในการจัดการกับสถานการณ์ฉุกเฉิน

ข้อสรุป

แผนความต่อเนื่องทางธุรกิจด้านอุทกภัยในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางปะอินในภาพรวม
 มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น งบประมาณมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับสูง และการจัดสรรบุคลากร
 มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับต่ำ นอกจากนี้ การสื่อสาร เป็นปัญหาสำคัญที่ทำให้การดำเนินงานตามแผน

มีประสิทธิภาพลดลง ดังนั้น จึงควรจัดสรรงบประมาณสำหรับอบรมให้ความรู้ด้านการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจแก่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะในการปรับปรุง/พัฒนาแผนและเตรียมความพร้อมในการเผชิญสถานการณ์วิกฤติต่าง ๆ นอกจากนี้ ควรจัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นประจำ เพื่อให้เกิดความเข้าใจไปในทางเดียวกันและสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ระหว่างองค์กร อันจะส่งผลให้การปฏิบัติตามแผนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

รายการอ้างอิง

- จันทร์ภาณี ลงภมรม. (2536). *หลักการ แนวคิด วิชาชีพ และเทคนิคการบริหาร*. กรุงเทพฯ: ศูรสภา.
- จิรพร ฤกษ์ประสิทธิ์. (ม.ป.ป.). *มาตรฐานการบริหารความเสี่ยงระดับสากลกัน (International Risk Management Standard)*. 14 เมษายน 2560. web.kmutt.ac.th/internal-audit/Upload/Standard01.doc
- ชูบ กาญจนประคร. (2520). *รัฐประศาสนศาสตร์*. กรุงเทพฯ: มงคลการพิมพ์.
- ครุณี ศิษย์สูงเนิน. (2552). *ความพร้อมในการจัดการกับภาวะฉุกเฉินทางด้านสาธารณสุขจากโรคใช้หัวดินกของพื้นที่แนวระวางลอบสวนเคลื่อนที่เร็วในจังหวัดนครพนม ปี 2551*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น.
- ดิน ปรัชญาฤทธิ์, และไกรยุทธ จิตยาศินันท์. (2537). *ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการพลเรือน*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บริษัท ที่ดินบางปะอิน จำกัด. (2556). *นิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน* (ม.ป.พ.) (ม.ป.พ.).
- บริษัท ที่ดินบางปะอิน จำกัด. (2555). *แผนป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัย: นิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน*. 14 เมษายน 2560. [www.blc.co.th/dfsfinder/userfiles/files/แผนปฏิบัติการ_อุทกภัยบางปะอิน\(1\).pdf](http://www.blc.co.th/dfsfinder/userfiles/files/แผนปฏิบัติการ_อุทกภัยบางปะอิน(1).pdf)
- แผนก ประชุมทบทวน. (2555). *New Thailand 2012: The Rehabilitation and Development of Thailand การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย*. 1 มีนาคม 2560. http://www.tpa.or.th/publishes/pdfFileDownload5/qm171_p054-57.pdf
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. (ม.ป.ป.). *ระบบสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับอุทกภัย: แผนการจัดการน้ำ*. 1 มีนาคม 2560. http://www.flood.rmutt.ac.th/vpage_id=2146
- วราพร ศรีละมุล. (2554). *การบริหารจัดการเครือข่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาล ตำบลคลองเต็ง อำเภอเมือง จังหวัดตรัง*. รายงานการศึกษาระดับปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น.
- วิจิตรภรณ์ กว้าน. (2546). *การจัดการและพฤติกรรมองค์กร*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดบุ๊คเซ็น.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2545). *องค์กรและการจัดการ*. กรุงเทพฯ: ธรรมสาร.

- สมปอง โรจน์รุ่งศิธร และคณะ. (2555). *ประเมินผลการบริหารจัดการการเตรียมความพร้อมตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางด้านสาธารณสุข กรณีอุทกภัย ในพื้นที่สาธารณสุขเขต 3 และ 9 ปีงบประมาณ 2555*. ชลบุรี: (ม.ป.ท.): (ม.ป.ท.).
- สำนักบริหารยุทธศาสตร์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. (ม.ป.ป.). *ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ*. 1 มีนาคม 2560. <http://www.osmnorthcentral1.go.th/ayutthaya/economic>
- องค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ, กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2556). *การบริหารจัดการความต่อเนื่อง (Business Continuity Management)*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- Drucker, Peter F. (1954). *The Practice of Management*. New York: Harper & Row.
- Ernest Dale. (1973). *Management: Theory and Practice*. New York: McGraw-Hill.
- Gregory Morwood. (1998). *Business continuity: awareness and training programmes*. New York: MCB LP.
- Fayol, Henri. (1923). *Industrial and General Administration*. New Jersey: Clifton.
- Herbert A. Simon. (1960). *Administrative Behavior*. New York: McMillan.
- John D. Millet (1954). *Management in the Public Service*. New York: McGraw Mill Book.
- Gulick, Luther, Lindon Urwick. (1937). *Paper on the Science of Administration*. Clifton: Augustus M. Kelley.
- Mehrens, W.A., Lehman , I.J. (1984). *Measurement and Evaluation in Education and Psychology* (3rd ed.). Japan: HOLT, Rinehart and Winston.
- Michael Wallace, Lawrence Webber. (2010). *The Disaster Recovery Handbook*. (n.p.): (n.p.)
- Owen, John M. (1993). *Program Evaluation: Forms and Approaches*. St. Leonards, Australia: Allen & Unwin Pty Pressman.
- Rossi, P.H., Freeman, H.E. (1982). *Evaluation: A Systematic Approach*. Beverly Hills: California Sage.
- Scriven, Michael. (1967). *The Methodology of Evaluation: Perspective in Public Service and Social Action Programs*. New York: Russell Sage Foundation.
- Shertzer, B., & Linden, J.D. (1979). *Fundamentals of Individual Appraisal*. Boston: Houghton Mifflin.
- Stufflebeam, D. L. (1971). *Educational Evaluation and Decision Making Itasca*. Illinois: Peacock.
- Suchman, E. A. (1967). *Evaluation Research: Principles and Practice in Public Service and Social Action Programs*. New York: Russell Sage Foundation.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล นายพัฒนเศรษฐ์ เทียนไสย์
วันเดือนปีเกิด 4 ธันวาคม 2533
วุฒิการศึกษา วิทยาศาสตร์บัณฑิต (สาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์)
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ผลงานทางวิชาการ

บทความวิชาการเรื่อง การประเมินประสิทธิภาพแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจด้านอุทกภัยในเขตนิคม
อุตสาหกรรมบางปะอิน ในการประชุมวิชาการระดับชาติ เรื่องคุณภาพของการบริหารจัดการ
นวัตกรรม ครั้งที่ 2 วันที่ 20 พฤษภาคม 2560 จัดโดย มหาวิทยาลัยการจัดการเทคโนโลยีและอีส
เทิร์น